

HAKİKAT'te Bu Ay:

TAKDİM

BAŞYAZI

"O'nun Kudretine Delâlet Eden Âyet ve Alâmetlerden Birisi de, Kendileriyle Kaynaşmanız İçin Kendi Cinsinizden Eşler Yaratması, Aranızda Sevgi ve Merhamet Koymasıdır." (Rum: 21)

"Kadınlarınızla İyi Geçinin. Eğer Onlardan Hoşlanmazsanız, Umulur ki Hoşunuza Gitmeyen Bir Şeye Allah Birçok Hayırlar Koymuş Olabilir." (Nisâ: 19)

"İyi Kadınlar İtaatkâr Olanlardır." (Nisâ: 34)

"Kadın İçin Hakkına En Çok Riâyet Edilmesi Gereken Kimse Kocasıdır. Erkek İçin En Büyük Hak Sahibi de Anasıdır." (C. Sâğır: 1186)

"Çocuklarınızı Peygamber'inize, Ehl-i Beyt'ine ve Kur'an Okumaya Muhabbet Gibi Üç Hasletle Terbiye Ediniz." (Câmiü's-sağır)

AİLEDE HUZUR ve SAADET

Aile

Evvelâ Dinî Nikâh

"Sadece "Resmî Nikâh"ın Yapılması, "Dini Nikâh"ın da Yerine Geçer mi?"

İslâm ve Kur'an Ahkâmı Mucibince Yaşamak Huzura Vesiledir

[Huzur Neyle Meydana Gelir?](#)
[Huzurun Kaynağı Nasıl Temin Edilir?](#)
[Eşlerin İyi Geçinmesi](#)
[Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz'den Güzel Bir Ölçü](#)
[Evlilik Karşılıklı Teşekkürle Yürür](#)
[Âilede Huzur](#)
[Ailede Ahenk](#)
[Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- Hazretleri'nin Aile Hassasiyeti](#)
[Katı Sözler ve Şeytan](#)
[Resulullah Aleyhisselâm'ın Sevgideki Ölçüyü Tarifi](#)
[Dikkat Edilmesi Gereken Üç Nokta](#)
[Evlilikle İlgili Nasihatları](#)
["Sabredeceksiniz, Derecenizi Alacaksınız!"](#)
[Yuva Kuracaklara Nasihatları](#)
[Bazı Kadın Kocası, Bazı Erkek, Hanımı Yüzünden Erer](#)
[Şeytanın Vesvesesi](#)
[Nefisle Mücadele ve Çok Sığınmak](#)
[Şeytanlaşmış İnsanlar](#)

[ÂİLEDE KARŞILIKLI VAZİFE ve HAKLAR](#)

- [A\) Erkeğin Vazifeleri](#)
- [B\) Kadının Vazifeleri](#)
- [C\) Ana-Baba Hakkı](#)
- [D\) Evlât Terbiyesi](#)

["Ey İman Edenler! Kendinizi ve Âilenizi, Yakıtı İnsanlar ve Taşlar Olan Ateşten Koruyun." \(Tahrim: 6\)](#)
[Zât-ı Âilileri Çocuk Yetiştirilmesine Çok Dikkat Ederlerdi.](#)
[Numune Olmak](#)
[İbretlik İki Hikâye](#)
[İkinci bir temsil](#)
[Arkasından Hayırlı Evlât Bırakanlar](#)
[Haya Gidiyor!](#)
[Rüyâ](#)

/ İsmail Yavuz

Kur'an-ı Kerim Tefsiri

[İhlâs Sûre-i Şerif'inin Tefsiri \(18\)](#) ["Mârifetullah"taki Sır](#)

Bu açıklamalar ilme göredir...

Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm

[Hicretin Altıncı Yılı](#) [Mânevî Hikmetler](#)

Hudeybiye'den Medine'ye döndükten sonra, bazı Mekkeli kadınlar İslâm dini'ne girerek Medine'ye gelmişlerdi. Resulullah Aleyhisselâm bu kadınları Kureyşliler'e teslim etmedi. Çünkü muahedenin geri çevrilmesini mecbur ettiği madde, yalnız müslüman olan erkekler içindi. Kadınlar buna dahil değildi. Aynı zamanda Kur'an-ı kerim de bu gibi müslüman kadınların, müşriklere iâdesini menetmiş bulunuyordu.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Efendi Hazretleri'nin Hayat-ı Saadetlerinden İnciler (62)

"Dünya"

"Dünya bir haraphanedir. Dünyayı harap gören bir insanın içi o nispette sağlam ve düzgündür. Dünyayı mamur gören ve muhabbet eden bir insanın içi ise haraptır."

EVLİYÂ-İ KİRAM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâtı'nın "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (185)

[Seyhü'l-Ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise
sırruh- \(33\)](#)

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (118)

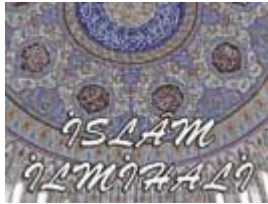
[Müeyyedüddîn Mahmûd el-Cendî -kuddise sırruh- \(11\)](#)

Tasavvuf'un Aslı Hakikat ve Marifetullah İncileri

En Ağır Mesuliyet (3)

"Ha sahte peygamber, ha sahte mürşid. Sahte peygamber de yol kesicidir, sahte mürşid de yol kesicidir, eşkiyadır."

İSLÂM İLMİHALİ

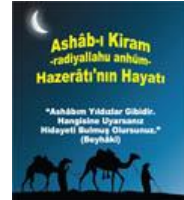
[Hacc \(15\)](#)

[Hacc ve Umre İle İlgili Yasak Fiiller ve Cezaları \(3\)](#)

ASHÂB-I KİRAM -Radiyahallahu anhüm- HAZERÂTI'NIN HAYATI

[HAZRET-İ EBU BEKİR SİDDİK -Radiyahallahu Anh- \(31\)](#)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz yine: "Yâ Ebu Bekir, kandilin ışığını çoğalt." buyurdular.

GÜNDEM

[Türkiye, Büyük Devlet Kategorisine Terfi Etti!](#) / Uğur Kara

Rusya Türkiye'yi küçümsemenin bedelini ödedi. Karizması çizildi. Türkiye de vatan sözkonusu olduğu zaman yapabileceklerini tüm dünyaya göstermiş oldu. Putin istemese de Türkiye'yi sınıf atlamaya zorladı. Türkiye de istemeyerek de olsa süper güce kafa tutabilen büyük bir ülke konumuna yükseldi.

Eğitim

[Çocuk Dili](#) / Canan Büşra Kara

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

Aile, cemiyetin temel taşı olduğu için dinimizde evliliğin, dolayısıyla da nikâhın çok mühim bir yeri vardır.

İslâm dini'nin önem verdiği ve özellikle üzerinde durduğu âile birliğinin oluşması ve kurulması için en önemli şartlardan biri "**Dini Nikâh**"tır.

Günümüzde kendini âlim zanneden birçok kimseler, kasıtlı olarak veya cehaletlerinin bir göstergesi olarak "**Dini Nikâh**"ı ve dolayısıyla dini nikâhın şartı olan "**Mehir**"i ortadan kaldırmışlar, bunun yerine "*resmi olarak kıyılan nikâhın, dini nikâh olarak da geçtiğini*" söylemişler, bu konularda açıklamalar yapmışlardır.

Akrabalık alâkası ile birbirlerine bağlanan fertlerin bir araya getirdiği topluluğa âile denir.

İslâm dini bu küçük topluluğa büyük önem vermiş, insanların âile kurmaları muhtelif Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'lerle teşvik edilmiştir.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"O'nun kudretine delâlet eden âyet ve alâmetlerden birisi de, kendileriyle kaynaşmanız için kendi cinsinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet koymasıdır." (Rum: 21)

Çünkü âile hem kişinin huzur bulduğu bir yuva, hem neslin devamı için bir vesile, hem de kişiyi günah sayılan çeşitli kötülüklerden alıkoyan bir vasitadır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"Evlenmek benim sünnetimdir. Sünnetimle amel etmeyen kimse ümmet-i kâmilemden değildir.

Ve evleniniz. Çünkü ben (kıyamet günü) diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar ediciyim." (İbn-i Mâce: 1846)

Neslin devamı, ahlâkın korunması, toplumun sağlam temel üzerinde tutulması, milletin bekâsı için evlenip âile yuvası kurmak müekked sünnetlerden birisidir.

Karı-koca âilenin, âile ise cemiyetin temelini teşkil eder. Bunun içindir ki dinimiz âileye ve âilenin çekirdeği mesabesinde olan erkek ve kadın haklarına çok önem vermiş ve bu hususta son derece kuvvetli kaideler koymuştur. Çünkü bir binanın sağlam olması, temelinin sağlam olmasına bağlıdır.

Erkek de kadın da evine bağlı olmalıdır. Bilhassa gelişen teknolojiyi; internet, medya, televizyon, sinema gibi zamane aygıtları Hazret-i Allah'ın hoşlanmadığı boşanma kapısını çalmaktadır. Bunların yaydığı fitneler nefse hoş gelmekte fakat imanlar kaymaktadır. Haramlar işlenmekte, lüzumsuz yere vakit israf edilmektedir. Çünkü bunlar küfür basamaklarına adım atmaktır. Böylece bu fitne aletlerinden yuvalar yıkılmaktadır. Nefisler yol bulmakta, şeytan azdırmaktadır. Televizyon vesaire buna mümasil fitneler her eve girdi, bu vasıtalarla her rezalet yapılıyor. Bu yüzden uzak durulmalıdır.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Hazretleri gerek eserlerinde gerek sohbetlerinde aile hayatı, evlilik, iyi ve güzel geçim, ailede karşılıklı vazifeler hususlarında bizleri tenvir etmişler, hususiyetle **"Nikâh ve Evlilik"** isimli eseri ile **"Çocuğun İlâhî Ahkam Mucibince Terbiyesi ve Yetiştirilmesi"** isimli eserlerini ümmet-i Muhammed'in istifadesine sunmuşlardır.

Bu Zât-ı âli'nin gerek kitaplarında gerek sohbetlerinde arzettikleri bu hakikatleri öz olarak sizlere arzermeye çalışacağız.

•

Bu ay içerisinde idrak edilecek olan mübarek **"Mevlid Kandili"**nizi tebrik eder, Cenâb-ı Hakk'tan Ümmet-i Muhammed'e hayırlara vesile olmasını niyâz ederiz.

Bâki esselamü aleyküm ve rahmetullah...

"Resul'üm! Biz Seni Âlemlere Rahmet Olarak Gönderdik." (Enbiyâ: 107)

"Sen Olmasaydın! Sen Olmasaydın! Felekleri Yaratmazdım."
(Keşfü'l-Hafâ)

"Hiçbirinizin Arzusu Benim Tebliğ Ettiğim Şeylere Uymadıkça Mümin Olmuş Olamazsınız."
Buyuran, Her Hâl ve Ahvâli İlâhî İrâde'ye Uygun Olan, Müminlere Karşı Şefkatli ve Onların Güçlüğe, Sıkıntıya Uğramaları Kendisine Ağır Gelen, En Güzel Numunemiz;

Peygamberimiz Efendimiz Muhammed Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-in Teşrif-i Dünya Olan ve Bu Ay İçinde İdrak Edeceğimiz; Mübarek "MEVLİD KANDİLİ" nizi Tebrik Eder, Tüm İslâm Âlemi'ne Hayırlara Vesile Olmasını Cenâb-ı Allah'tan Niyaz Ederiz.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

"O'nun Kudretine Delâlet Eden Âyet ve Alâmetlerden Birisi de, Kendileriyle Kaynaşmanız İçin Kendi Cinsinizden Eşler Yaratması, Aranızda Sevgi ve Merhamet Koymasındır." (Rum: 21)

"Kadınlarınızla İyi Geçinin. Eğer Onlardan Hoşlanmazsanız, Umulur ki Hoşunuza Gitmeyen Bir Şeye Allah Birçok Hayırlar Koymuş Olabilir." (Nisâ: 19)

"İyi Kadınlar İtaatkâr Olanlardır." (Nisâ: 34)

"Kadın İçin Hakkına En Çok Riâyet Edilmesi Gereken Kimse Kocasıdır. Erkek İçin En Büyük Hak Sahibi de Anasıdır." (C. Sâğir: 1186)

AİLEDE HUZUR ve SAADET

İsmail Yavuz - Aralık 2015
Başyazı - Hakikat Aylık İslâm Dergisi

"Bir hânede Cenâb-ı Allah'ımızdan korkulursa, Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-Efendimiz'in yolunda yürünürse, kadın da efendisine itaat ederse, o hânede huzur ve saadet vardır. Evlilik karşılıklı teşekkürle yürür. Bu karşılıklı teşekkür; sevgi ve saygı olunca, o eve fitne girmez. Bu bağlılık ve bu minval üzere devam edildiği müddetçe de gelecek fitneler önlenir. Hazret-i Allah çocuğa; anne-babasına itaati, hanımada kocaya itaati emreder. O zaman bu eve fitne girmez, bağlılık, birlik ve beraberlik girer. Böyle

olalım, böyle ölelim inşallah. Zaman çok acıip oldu, onun için bunlara inceden inceye dikkat edelim." (Ömer Öngüt -kuddise sirruh-)

Aile; kişinin huzur bulduğu bir yuvadır.

Aile; neslin devamı için bir vesiledir.

Aile; toplumun en temel yapı taşıdır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"O'nun kudretine delâlet eden âyet ve alâmetlerden birisi de, kendileriyle kaynaşmanız için kendi cinsinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet koymasındır." (Rûm: 21)

Yaratıcı olan Hazret-i Allah'tır. **"Kendileriyle kaynaşmamız için yarattım."** buyuruyor. **"Aranıza sevgi ve merhamet koydum."** buyuruyor.

Binaenaleyh aile fertlerine düşen bu kaynaşmayı pekiştirmek, Allah-u Teâlâ'nın koyduğu sevgi ve merhameti yaşatmak ve çoğaltmaktır.

Allah-u Teâlâ'nun koyduğunu kaldıracak iş ve hareketler, nefsanî davranışlar büyük bir vebaldir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde beşeriyetin bir asıldan en güzel bir şekilde yaratıldığını ve temenni edilen bir nimetin husulünden dolayı Allah-u Teâlâ'ya arz-ı şükranda bulunmak icabedeceğini, bu nimetten dolayı açık veya gizli olarak şirk koşulmasının aslâ caiz olamayacağını beyan buyurmaktadır:

"Sizi bir tek candan yaratan ve ondan da gönlünün ısınıp huzura kavuşacağı eşini vâreden Allah'tır." (A'raf: 189)

Bu ilâhî hükme göre karı-kocalığı geçerli kılan şey aralarındaki uyum ve sükundur. Bir tek candan erkek ve dişi çeşidinin yaratılmış olmasının hikmeti de budur. Bundan dolayı erkek ve dişi birbirine nikâhlandı.

Allah-u Teâlâ kadınları başka bir cinsten değil, yine insandan yaratmıştır. İkisi de insandır. İkisi de beşerdir ve biri öbürünün tamamlayıcısıdır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"Evlenmek benim sünnetimdir. Sünnetimle amel etmeyen kimse ümmet-i kâmilemden değildir."

Ve evleniniz. Çünkü ben (kıyamet günü) diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar ediciyim." (İbn-i Mâce: 1846)

Neslin devamı, ahlâkın korunması, toplumun sağlam temel üzerinde tutulması, milletin bekâsı için evlenip âile yuvası kurmak müekked sünnetlerden birisidir.

Karı-koca âilenin, âile ise cemiyetin temelini teşkil eder. Bunun içindir ki dinimiz âileye ve âilenin çekirdeği mesabesinde olan erkek ve kadın haklarına çok önem vermiş ve bu hususta son derece kuvvetli kaideler koymuştur. Çünkü bir binanın sağlam olması, temelinin sağlam olmasına bağlıdır.

•

Allah-u Teâlâ'nın yaratması hikmet tahtındadır. O dilediği gibi yaratır ve dilediğini irade buyurur.

Bir diğer Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık ve sizi tanışasınız diye milletlere, kabilelere ayırdık. Çünkü Allah katında en üstün olanınız, Allah'tan en çok korkanınızdır." (Hucurat: 13)

Allah-u Teâlâ yaratışını sebeplere bağlamıştır. Bu durum dünyanın insanlar için bir imtihan sahnesi olması sebebiyledir. İnsanların kendi aralarında topluluklar halinde yaşamaları, kavimlere ve milletlere ayrılmaları hepsi bir hikmete ve sebebe binaendir.

Hazret-i Allah insanoğlunu ve kâinattaki varlıkları çift çift yaratmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Erkeği ve dişi yaratana yemin olsun ki!" (Leyl: 3)

Allah-u Teâlâ eşsiz ve hikmet sahibi bir yaratıcı olduğuna dikkat çekmek için erkek ve dişi cinslerini yarattığına dair Zât'ına yemin etmektedir. Çünkü erkek ve dişi arasındaki bir farklılığın tesadüf eseri meydana geleceği düşünülemez. Menideki asli unsurlar da dengelidir. Aynı unsurlardan bazen erkek bazen dişi çocuk yaratmak ancak ilâhî kudretin eşsiz bir eseridir.

"Sizi çift çift yarattık." (Nebe: 8)

Ki çoğalma işi düzgün olsun ve belli süreye kadar yeryüzünde hayat devam etsin.

"İbret alasınız diye her şeyi çift çift yarattık." (Zâriyat: 49)

Bütün yaratıklar çift çifttir. Gece ve gündüz, kara ve deniz, karanlık ve aydınlık, ölüm ve hayat... gibi. Hayvanlar ve bitkiler de böyledir.

Bundan dolayıdır ki Allah-u Teâlâ ibret almaya davet etmektedir.

Allah-u Teâlâ yazının başında zikrettiğimiz Âyet-i kerime'nin devamında şöyle buyurmaktadır:

"Şüphesiz ki bunda iyi düşünen bir topluluk için ibretler vardır." buyuruyor.
(Rûm: 21)

Binaenaleyh eşler arasındaki muhabbet ve bağlılığın, kaynaşmanın muhafazası ilâhî iradeye ram olmaya çalışan her müslümanın vazifesidir.

Diğer taraftan aile toplumun temel yapı taşı ve direğidir. Âile'de huzurun kaybolması, âile kurumunun bozulması, toplumun da bozulmasını mucib olur. Bu tür toplumlar ayakta duramazlar, günagün yıkılmaya mahkumdurlar.

Nitekim bugün Batı toplumunun içinde bulunduğu durum buna en acı bir örnektir. Maalesef müslüman toplumlar da bu yıkıcı zehirden etkilenmektedirler.

Aile kurumu çöken, neslini devam ettirmekten aciz duruma düşen Batı ülkeleri büyük bir toplumsal çöküş yaşıyor. İslâm'a ve müslümanlara olan düşmanlıklarının bir sebebi de budur. Zira nesilleri ve düzenleri hızla kuruyor.

"Batı"da "Aile" diye bir şey kalmadı. Toplum çürüdü. Birkaç nesil sonra "Batı"da toplum diye bir şey kalmayacak.

Nüfus hızla yaşılanıyor ve azalıyor. Açığı kapatmak için göçmen nüfusa -istemedikleri halde- göz yummak zorunda kalıyorlar.

Doğum oranını artırmak için her türlü teşviği uyguluyorlar. Bir sürü paralar veriyorlar. Ancak istedikleri neticeleri alamıyorlar. Üstelik doğan çocukların en az 3'te biri belki yarısı evlilik dışı doğumla dünyaya geliyor.

Kendilerinin hazırladıkları raporları evliliklerin her geçen sene azaldığını, evlenenlerin de çocuk istemediklerini, insanların yarıya yakınının tek başına yaşadığını, az sayıdaki evliliklerde de boşanma oranlarının çok yüksek olduğunu ortaya koyuyor.

"Batı"nın geleceği, babasını bilmeyen, aile ortamında yaşamayan çocuklar olduğu gerçeğidir. Bu babasız, ailesiz çocukların yarısı kreşlerde büyüyor. Devletten alacakları çocuk yardımı ile geçinmek için evlilik dışı çocuk sahibi olan fakir kadınların sayısı ise azımsanmayacak kadar çok.

Kadın "Anelik" vasfını kaybetmiş. Geçmiş kavimlerin helâkiyetine sebep olan her türlü ahlâksızlık alenen yaşıyor.

Türkiye ve İslâm âlemi Avrupa'dan ne görürse ithal ettiği gibi bu çöküşü de ithal ediyor. Boşanma oranları artıyor, çocuk bir külfet olarak görülmeye başlanıyor. Ahlâksızlık, zina çığ gibi artıyor.

Avrupa'nın çöküşüne ortak olmak istemiyorsak bir an evvel her türlü tedbiri almamız gerekiyor. Evlilik kurumunu yıkıcı yayınlar kat'î tedbirlerle engellenmeli, çocukları korumak için seferberlik ilan edilmelidir. Zira çocuklar topluma emanet edilemez oldu.

Topluma ve devlete düşen âile kurumunu korumak için zararlı dış etkileri ortadan kaldırmaktır. Aile fertlerine de düşen; âilenin devamı, neslin devamı, çocukların âkıbeti ve hepsinden önemlisi Allah-u Teâlâ'nın rızasının tahsili için; ailede huzur ve saadetin teminine gayret etmek ve bu hususta gerekli fedakârlığı göstermektir. Nefis ve şeytanın araya girmesini engellemek, şeytanlaşmış insanlardan ve kötü arkadaşlardan uzak durmaktır.

Binaenaleyh aile kurumunu yaşatmak, ailede huzur ve saadetin teminine gayret etmek müslümanın vazifesidir. Boşanma ve ayrılık en son çaredir, sudan sebeplerle olmaz, kul hakkıdır.

Nitekim Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Allah'ın helâl kıldığı şeyler arasında, boşanma hiç sevmediği helâldir." (İbn-i Mâce: 2018)

Erkek de kadın da evine bağlı olmalıdır. Bilhassa gelişen teknolojiyi; internet, medya, televizyon, sinema gibi zamane aygıtları Hazret-i Allah'ın hoşlanmadığı boşanma kapısını çalmaktadır. Bunların yaydığı fitneler nefse hoş gelmekte fakat imanlar kaymaktadır. Haramlar işlenmekte, lüzumsuz yere vakit israf edilmektedir. Çünkü bunlar küfür basamaklarına adım atmaktır. Böylece bu fitne aletlerinden yuvalar yıkılmaktadır. Nefisler yol bulmakta, şeytan azdırmaktadır. Televizyon vesaire buna mümasil fitneler her eve girdi, bu vasıtalarla her rezalet yapılıyor. Bu yüzden uzak durulmalıdır.

Zira Cenâb-ı Hakk:

"Ey iman edenler! Kendinizi ve âilenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun." buyurmuştur. (Tahrim: 6)

•

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Hazretleri gerek eserlerinde gerek sohbetlerinde bu hususlarda bizleri tenvir etmişler, hususiyetle **"Nikâh ve Evlilik"** isimli eseri ile **"Çocuğun İlâhî Ahkam Mucibince Terbiyesi ve Yetiştirilmesi"** isimli eserlerini ümmet-i Muhammed'in istifadesine sunmuşlardır.

Bu Zât-ı âli'nin gerek kitaplarında gerek sohbetlerinde arzettikleri bu hakikatleri öz olarak sizlere arzetmeye çalışacağız.

Aile:

Aile, cemiyetin temel taşı olduğu için dinimizde evliliğin, dolayısıyla da nikâhın çok mühim bir yeri vardır.

Akrabalık alâkası ile birbirlerine bağlanan fertlerin bir araya getirdiği topluluğa âile denir.

İslâm dini bu küçük topluluğa büyük önem vermiş, insanların âile kurmalarını muhtelif Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'lerle teşvik edilmiştir.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"O'nun kudretine delâlet eden âyet ve alâmetlerden birisi de, kendileriyle kaynaşmanız için kendi cinsinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet koymasındır." (Rum: 21)

Çünkü âile hem kişinin huzur bulduğu bir yuva, hem neslin devamı için bir vesile, hem de kişiyi günah sayılan çeşitli kötülüklerden alıkoyan bir vasıtaadır.

"Şüphesiz ki bunda iyi düşünen bir topluluk için ibretler vardır." (Rum: 21)

Sadece ferdin düşünmesi yeterli değil, toplulukların düşünmesi gereklidir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"Evlenmek benim sünnetimdir. Sünnetimle amel etmeyen kimse ümmet-i kâmilemden değildir."

Ve evleniniz. Çünkü ben (kıyamet günü) diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar ediciyim." (İbn-i Mâce: 1846)

Evlenip âile yuvası kurmak, neslin devamına, ahlâkın korunmasına, toplumun sağlam temel üzerinde tutulmasına, milletin bekâsına vesiledir.

Dinimiz âileye ve âilenin çekirdeği mesabesinde olan erkek ve kadın haklarına çok önem vermiş ve bu hususta son derece kuvvetli kaideler koymuştur.

Evlilikle ilgili dini hükümler incelendiğinde görülecektir ki, gerek birleştikleri zaman gerek ayrılmak istedikleri zaman, her iki tarafın da menfaatları gözetilmiştir.

Erkekle kadının birbirlerine yakınlık duymaları fitrî ve ilâhî bir lütuftur. Karı-koca birbirlerinin tamamlayıcılarıdır.

Âyet-i kerime'de:

"Onlar sizin örtünüz, siz de onların örtülerisiniz." buyuruluyor. (Bakara: 187)

Karı ile koca arasındaki yakınlık, elbiselerle beden arasındaki yakınlık gibidir. Birbirleri için karşılıklı birer sükunet ve huzur kaynağıdır.

Binaenaleyh; evlilik, Allah-u Teâlâ'nın kullarına bir nimeti, Resulullah Aleyhisselâm'ın bir sünneti, huzur ve saadet getiren gönül bağıdır.

Beşeriyet âleminin bir ahenk ve intizam dairesinde devam etmesi nikâha bağlıdır. İnsanlık silsilesinin kıyamete kadar muntazam bir surette devamı nikâh sayesinde kâbil olabilir.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh- den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Dini ve ahlâkı sizi memnun eden birisi kız talep ederse onu evlendirin. Böyle yapmazsanız, yeryüzünde fitne ve geniş bir fesat çıkar." (Tirmizi: 1084)

İslâm dini âile yuvasını sağlam temellere oturtmak, faziletli nesiller yetişmesine zemin hazırlamak için meşru ölçüler içinde evlenmeyi hem emretmiş, hem bir takım müeyyidelerle onu câzip hale getirmiştir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Aranızdaki bekârları ve kölelerinizden, câriyelerinizden sâlih olanları evlendirin." (Nûr: 32)

Âyet-i kerime'de geçen "**Eyâmâ**", erkek olsun kadın olsun, bâkire olsun dul olsun, eşi olmayan her kişi mânâsındadır.

"Eğer fakir iseler, Allah kendi lütfu ile onları zenginleştirir." (Nûr: 32)

Bu evliliği haklarında geçim kolaylığına vesile kılmış olur.

Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- Efendimiz:

"Allah-u Teâlâ'nın nikâh hususundaki emrine itaat edin ki, size vaad olunan zenginliğe hemen ulaşsanız." buyurmuştur.

Kızın ana-babası, yoksul diye dindar bir eşi reddetmemeli, erkeğin ana-babası da evlenme zamanı gelen çocuklarının evlenmesini ertelememelidirler.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Kadınlarla evleniniz, zira onlar mal ve rızık ile gelirler." (Münavî)

Gelir düzeyi yeterli olmasa bile, kişi Allah-u Teâlâ'ya tam bir iman ve teslimiyetle evlenmelidir.

"Allah lütfu bol olandır, her şeyi bilendir." (Nûr: 32)

Dilediğine bolca rızık verir, kullarının ihtiyaçlarını, haklarında neyin hayırlı olduğunu hakkıyla bilir.

•

Allah-u Teâlâ evlenme imkânı bulamayan, teşebbüs ettiği halde nikâh için gerekli olan ihtiyaçları tedarik edemeyen ve yardım göremeyen kimseleri, onlara bu imkânı bahşedene kadar nefislerini haramdan korumaya dâvet etmekte ve Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Evlenemeyenler de, Allah lütfu ile kendilerini zenginleştirinceye kadar iffetlerini korusunlar." (Nûr: 33)

Bu gibi kimseler oruç, zikrullah, arzuyu harekete geçirecek her türlü husustan uzak kalmak gibi yolları izlemek suretiyle iffetli kalmaya gayret gösterirler.

İffetli yaşamaya çalışmalarının bir mükâfatı olarak bir gün olur nimete ve servete nail olabilirler.

Evvelâ Dinî Nikâh:

İslâm dini'nin önem verdiği ve özellikle üzerinde durduğu âile birliğinin oluşması ve kurulması için en önemli şartlardan biri de "**Dini Nikâh**"tır.

Erkeğin kadından faydalanmasını helâl kılan evlilik sözleşmesine "**Nikâh**" adı verilmektedir. Şer'i usullerine ve şartlarına riayet ederek evlenmek demektir. Evlilik erkeğin kadından faydalanma mülkiyetini elde etmesi, kadının da erkekten faydalanmasını helâl kılması için Allah-u Teâlâ'nın koyduğu bir akit mânâsına da gelir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Beğendiğiniz kadınlardan (size helâl kılınanları) nikâhlayınız." (Nisâ: 3)

Bu Âyet-i kerime'de kastolunan mânâyı;

"Allah sizin için kendinizden eşler yarattı." (Nahl: 72)

Âyet-i kerime'si açıklamaktadır.

Evlilik; Kur'an-ı kerim, Sünnet-i seniyye ve İcmâ ile sabittir. Kur'an-ı kerim'de bizzat ele alınmış ve esasları belirtilmiştir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Alkame bin Kays -radiyallahu anhdan rivayet edilen bir Hâdis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ey gençler toplululuğu! İçinizden kim evlenmeye muktedirse evlensin. Çünkü evlenme gözü haramdan son derece saklayıcıdır. İffeti en iyi koruyan budur. Kim de evlenmeye gücü yetmezse oruca devam etsin. Zira oruç şehvet için kuvvetli bir kırııcıdır." (İbn-i Mâce: 1845)

Evlenmeye muktedir olmaktan maksat, evliliğin külfetleri ve yükümlülükleridir.

Nikâhın önemi o kadar büyüktür ki, Hazret-i Âdem Aleyhisselâm'dan zamanımıza kadar meşru kılınan ve fakat cennet-i âlâ'da da devam edecek olan ibadet, nikâh ve imandır. İmanları sebebiyle cenneti âlâ'ya girenlerin artık mal mülk gibi metâları dünyada kalmıştır. Fakat sahih nikâhla evliliklerini sürdüren mümin ve mümine eşler orada da beraberdirler.

Günümüzde kendini âlim zanneden birçok kimseler, kasıtlı olarak veya cehaletlerinin bir göstergesi olarak "**Dini Nikâh**"ı ve dolayısıyla dini nikâhın şartı olan "**Mehir**"i ortadan kaldırmışlar, bunun yerine "*resmi olarak kıyılan nikâhın, dini nikâh olarak da geçtiğini*" söylemişler, bu konularda açıklamalar yapmışlardır.

İslâm dini'nin şart koştuğu dini nikâhı, "*hıristiyanların yaptığı bir uygulama*" olarak gösteren ve bu şekilde açıklamalar ile müslümanların gönüllerine fitne tohumları ekip, ortalığı bulandırmaya çalışanlar, dini nikâhı ortadan kaldırmakla mehirin de verilmemesini sağlamışlar ve bunlara inanıp bu şekilde tatbik eden kişilerin zinâ etmelerine sebep olup, zinâkâr bir toplum, nikâhsız bir aile ve bunun sonucunda da zinâ mahsulü olarak dünyaya gelip büyüyen bir nesil oluşmasını teşvik etmişlerdir.

Nikâhı, ibadet ve taatle mükellef olup yerine getiren her müslüman; nikâhı ve nikâhın şartlarını, elzemlerini, hudutlarını, sorumluluklarını ve özellikle nikâhın şartı olan mehir

konusunu bildikten sonra, şahitler huzurunda İslâmî ölçüler doğrultusunda kıyabilir, mutlaka imam kıyacak diye bir kâide yoktur. Şartları belli olduğu için ona göre karşılıklı olarak akit yapılır ve ilân edilir.

Asıl olan "**Nikâh**"tır. Halkın arasında yerleşmiş olan "**İmam Nikâhı**" sözü yanlış olup, resmi nikâhla karıştırılmaması için de "**Dini Nikâh**" denilmiştir.

Resmi nikâh ile birlikte dini nikâhın da olması şarttır. Sadece resmi nikâh kıymak, dini nikâhın yerini doldurmaz. Çünkü dini nikâhın şartlarını oluşturan bazı sebepler vardır ki bu sebepler ortaya konulmadan yapıldığı zannedilen bir nikâh, nikâh yerine geçmez. Hatta, dini nikâh yapıldığını sanan birçok kişi dini nikâhın şartı olan mehri konuşmadığı, anlaşma yapılmadığı için yine nikâhsız yaşamaktadırlar. Dini nikâh bu kadar önemli olduğu halde, bunu engellemek, fitneler çıkarmak, mânevi yaşayışa önem veren İslâm âleminin çekirdeğini ve temelini oluşturan âile müessesesinin zedelenmesine, yıkılmaya müsait olmasına, mânevi duygulardan yoksun yetiştirilmesine zemin hazırlamaktır.

Resmi nikâhın yeri ayrı, dini nikâhın yeri ayrıdır. Her ikisi de elzem, her ikisi de gereklidir. Birini yapmamak dünya hayatı için zorluk ise, diğerini de yapmamak ahiret hayatı için bir rüsvaylıktır.

İslâm hukuku kitaplarında "**Nikâh ve Evlilik**" ile "**Talâk**" konuları ayrı birer bölüm olarak ele alınmaktadır. Bu kadar elzem olan bu konuları hiçe saymak, "*Yoktur!*" demek, İslâm hukukunun bölümlerini ortadan kaldırmaktır.

"**Nikâh ve Evlilik**" dini bir konu olup kaynağı Kur'an-ı kerim ve Hadis-i şerif'ler olduğu için aynı zamanda ibadetler içinde de değerlendirilir. Bu kaynaklar evlilik müessesesinin hudutlarını belirleyip, bireylerin karşılıklı olarak sorumluluklarını ve mükellefiyetlerini oluşturur.

Bu konuda yapılan tartışmalara son noktayı koyup, "**Dini Nikâh**"ın ve "**Mehir**"in önemini, şartlarını, elzemliğini, mehirin konuşulmadığı veya verilmediği takdirde dini nikâhın geçersiz olduğu, tekrar edilip, usulüne ve şartlarına uygun bir şekilde kıyılmasının gerekliliği Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'lerin nur ışığı altında açıklanıp izâhları yapılmış ve ümmet-i Muhammed'in istifadesine sunulmuştur.

Mehrin nikâh için şart olması, Allah-u Teâlâ'nın kelâmı olan Kur'an-ı kerim'de yer almış olmasından ve emr-i ilâhi olmasından ileri gelir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Nikâhınıza aldığınız kadınların mehirlerini bir hak olarak seve seve verin."

(Nisâ: 4)

Mutlaka uygun bir mehirle onlarla evleniniz, birbirinize bağlılığınızın ve muhabbetinizin nişânesi, Allah-u Teâlâ'dan bir hediye olmak üzere mehirlerini veriniz. Hem de cömertlik ve el açıklığı ile seve seve veriniz.

Buradaki emir vücûb içindir, mehrin vâcip olduğuna delâlet eder.

"Bununla beraber eğer mehirlerin bir kısmını kendiliklerinden gönül hoşnutluğu ile size bağışlarsa, onu âfiyetle yiyin." (Nisâ: 4)

Mehrin kadınların ellerine teslim edilmesi gerekir. Zira mehir kadının şahsi malıdır, onu dilediği gibi tasarruf eder, kimse karışamaz, kimse icbar edemez, kocası ondan faydalanamaz. Fakat kadın arzu ederse, mehirinin tamamını veya bir kısmını, kadını buna

mecbur bırakması sebebiyle değil de gönül rızası ile kocasına hibe edebilir. Bu hibenin gönül hoşluğu ile olması şarttır. O da onu alır, temiz ve helâl olarak dilediği işinde tasarruf eder.

(Geniş bilgi için Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sirruh- Hazretleri'nin "**Kalblerin Anahtarı**" külliyatından "**İslâm İlmihâli**" ve "**Nikâh ve Evlilik**" isimli eserlerine bakılabilir.)

"Sadece "Resmi Nikâh"ın Yapılması,

"Dini Nikâh"ın da Yerine Geçer mi?"

Hayır geçmez!

Belediye nikâhı olarak anılan resmi nikâh Türk Medeni Kanunları'na göre yapılması zorunluluktur.

İslâm'ın meşru kıldığı "**Dini Nikâh**" da ilâhi kanuna göre mecburidir. Çünkü dini nikâh İslâm dininin esasındandır. Allah-u Teâlâ'nın koyduğu hudutları muhafaza etmek, ilâhi hükümlerden istifade etmek ve hayatını bu istikamette tanzim etmek içindir. Bu ilâhi bir hükümdür. Bu da inanıp iman edenlere göredir. İman etmeyenlere dini nikâh zaten şamil değildir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Bu hükümler Allah'ın hudutlarıdır. Kim Allah'ın hudutlarını aşarsa kendine yazık etmiş olur." (Talâk: 1)

Allah-u Teâlâ kullarını dünya saâdetine ahiret selâmetine kavuşmaları için hudutlarla çevirmiştir. Bu hudutlar İslâm kanunlarıdır. Allah-u Teâlâ'nın kanun-u ilâhi'sidir.

Bir Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Allah'a tevbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rüku ve secde edenler, iyiliği teşvik edip kötülükten vazgeçirmeye çalışanlar ve Allah'ın hududunu muhafaza edenler..."

İşte bu müminleri müjdele." (Tevbe: 112)

Bu hudutları muhafaza edenlere Allah-u Teâlâ'nın vaad-i Sübhani'si ve tebşirat-ı İlâhî'si vardır.

Diğer bir Âyet-i kerime'sinde ise:

"İşte bu benim dosdoğru yolumdur, siz ona uyunuz. Başkaca yollara gidip de onlar sizi Allah'ın yolundan ayırmassın." buyuruyor. (En'âm: 153)

İslâm'ın şiarı olan nikâhta şahitlerin müslüman, akıllı, bülûğa ermiş olması, iki erkek veya bir erkek ve iki kadının şahitliği ile akdolunması, muvakkat ve gizli olmaması, mehrin ise nikâhtan önce veya kıyılırken, ya da belirli bir zamanda ödenmek şartıyla verilmesi gerekmektedir. Amma İslâm'dan habersiz olana biz ne diyelim?

Bu hakikati bilmeyenlerin yanında İslâm dini âdet olmuş, Allah-u Teâlâ'nın ve Resulullah Aleyhisselâm'ın emir ve yasakları bilinmediğinden ilâhi hükümler âdet mesabesinde anlaşılıyor.

•

"Kelime-i şehadet", "Namaz", "Zekât", "Oruç" ve "Hacc" İslâm'ın şartlarındandır. Şartlar yok olursa, dinin safiyeti bozulur. Değil İslâm'ın bozulması, zevaline bile engel olacak yegâne tedbir; İslâm'ın emrettiği şartlara uygun bir nikâhtır. Zira bu dine sahip çıkacak, gerektiği zaman fisebilillâh cihad edecek nesil, bu nikâh mahsulü olacaktır. Bu sebeptendir ki nikâhın dinimizde çok büyük önemi vardır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"O'nun kudretine delâlet eden âyet ve alâmetlerden birisi de, kendileriyle kaynaşmanız için, kendi cinsinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet koymasıdır." (Rûm: 21)

Nikâh; şer'i usullerine ve şartlarına riayet ederek evlenmek demektir. Dinimiz nikâhı helâl, sifahı (zinâyı) şiddetle haram kılmıştır. Nikâhın gayesi sağlam bir aile hayatı kurmak ve temiz bir nesil yetiştirmektir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde evliliği teşvik buyurmuşlardır:

"Evleniniz, çok olunuz. Zira ben kıyamet gününde sizin çokluğunuzla geçmiş ümmetler üzerine iftihar ederim." (Ebu Dâvud)

Nikâhın önemi o kadar büyüktür ki, Hazret-i Âdem Aleyhisselâm'dan zamanımıza kadar meşru kılınan ve fakat cennet-i âlâ'da da devam edecek olan ibadet nikâh ve imandır.

İmanları sebebiyle cennet-i âlâ'ya girenlerin artık mal mülk gibi metaları dünyada kalmıştır. Fakat sahîh nikâhla evliliklerini sürdüren mümin ve mümine eşler orada da beraberdirler.

İslâm ve Kur'an Ahkâmı Mucibince Yaşamak

Huzura Vesiledir:

Bir evde huzur yoksa, o ev çökmeye mahkûmdur.

Allah-u Teâlâ bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Kadın olsun erkek olsun, her kim mümin olarak sâlih amel işlerse, biz onu (dünyada) mutlaka çok güzel bir hayat ile yaşatırız." (Nahl: 97)

Cenâb-ı Hakk dilerse sâlih kulunu yaşatır. Allah-u Teâlâ sadece ahirette değil, dünyada da huzurlu bir hayat bahşeder. Bu iman edip sâlih amel işleyenlere bir vaad-i Sübhânî'dir. Şu halde inanan ona göre çalışsın.

Size hayatın tadından haber verelim mi?

Hayatın en tatlısı, Hazret-i Allah kime ki kendisine ibadet etme aşkını, kulluk lütfunu vermişse, o hayatta en bahtiyar insandır.

Zevk, safâ, rahat istiyorsak Allah'ımıza çok ibadet edelim. İbadetin hedefi maksadı olmayacak. Dünya için olmadığı gibi, cennet arzusu ile de olmayacak. Yalnız O'nun için olacak. O dilerse yerde bulundurur, isterse gökte bulundurur.

Allah'ımız yalnız kendisi için ibadet etmek ve cemâl-i bâkemâli ile müşerref olmak devletini, kendisi ile beraber olmak şerefini cümlemize ihsan buyursun.

Bu; **"Çok güzel bir hayat"** nedir?

O'nunla olmak. O'nunla olursan sana huzur verir. Huzurla yaşadığın zaman kuru ekmeğe dahi sana tatlı gelir. Huzursuzsan para, yemek seni doyurmaz. Huzur doyurur. O huzur da ancak O'ndan gelir. Bugün huzur hacıda yok, hocada yok, zenginde yok, fakirde yok, dervişte yok.

İnsan huzuru kendi içinde bulacak ki, evine huzur verebilsin. Bu ise Hazret-i Allah'a samimi yönelmekle olur. Aşk ile ibadetle olur. Herkes uyurken, sen uyanık ol, herkes gülerken sen ağla. Zikirle fikirle meşgul olmak lâzım ki şeytan oyun oynamasın, vesvese vermesin.

Bu merbudiyyetle Cenâb-ı Hakk o kuluna huzur verir. Kuru ekmeği de olsa şükreder. Ubudiyyete ihlâsla devam ederse huşuyu da verir. Maiyyetine alır, kurbiyyet husule gelir. Bunlar hep ilâhi lütuftur. Biz orada olmadığımızdan huzuru bulamıyoruz. Herkes yaşayayım diyor. Nefsini yaşıyor, ruhun ne olduğu belli değil.

İnsanın hayatta en çok ihtiyacı olduğu şey huzurdur. Huzursuz ibadet olmaz, huzursuz hayat olmaz, huzursuz yemek olmaz. Fakat bu huzuru da ancak dilediğine bahşediyor. Gerçekten gece ibadetini gönülle yapana ilk ihsanı, ikramı o oluyor. Huzurdan sonra huşu, huşudan sonra maiyyet, maiyyetten sonra kurbiyyet lâzım ki, gerçekten Hakk'ı bilmiş ve varmış olsun.

Amma huzuru elde edemeyen insan, huşuyu nasıl elde edecek? Maiyyete, kurbiyyete nasıl varacak? Buna imkân yok.

Huzur Neyle Meydana Gelir?

Huzurun Kaynağı Nasıl Temin Edilir?

Hazret-i Allah bir kula lütfuyla tecelli ederse.

Cenâb-ı Hakk Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Sana gelen her iyilik Allah'tandır, bütün kötülükler de kendi nefsendendir."
(Nisâ: 79)

İnsanın bunu kavraması mümkün değil. Niçin? Cehaletinden.

Niçin? Allah-u Teâlâ'ya yakın olmadığından.

Bütün iyilikler Allah'tan gelir derken, bir kere o huzuru kazanmak için sermaye O'ndan gelir. O sermaye ile sen O'na samimi bir şekilde yöneleceksin, aşk ile ibadet edeceksin. Bu aşk ile ibadet nasıl olur? Herkes uyurken sen uyanık ol, herkes gülerken sen ağla. Bu şekilde merbudiyet O'na olsun. Bu merbudiyet O'na olunca; **"Bu kul benim!"** der, ilk olarak ihsanı huzur olur. Ve o kul huzur bulur. Kuru ekmeği dahi olsa O'na şükreder, hiç başka bir şey aramaz. Bu kul ubudiyetine devam eder. Huzurdan sonra ona huşu ihsan eder. Daha derine dalar. Mahiyetinde bulundurur. Çok daha ilerlerse kurbiyet husule gelir. İşte bunlar ilâhi lütfundan başka bir şey değildir. Ancak Allah-u Teâlâ'nın lütfu olacak ki, bunlar olacak. Bir kulun bunlara ermesi mümkün değil. Huzuru kimse bulamıyor, huşuyu nasıl bulsun?

Şimdi herkes *"Yaşayayım!"* diyor. O kadar! Ama ruhu mu yaşıyor, nefsi mi yaşıyor o belli değil. Bu dediklerimiz ruhu yaşayan insanlara ait.

Hadis-i kudsî'de şöyle buyuruluyor:

"Bir kulum benim zikrimle meşgul olmasından dolayı kendi ihtiyaçlarının talebini unutursa ben o kuluma kendisi istemezden önce in'am ve ihsan ederim." (Tirmizî)

Sen, sen ol, O'nunla ol! Zira nefis perde olmak ister. Rabb'im şerrinden korusun.

Onun için şu duâyı çok sık yaparız:

"Allah'ım gözümü açıp kapayınca kadarki mesafede beni nefsim, şeytana, şeytanlaşmış insanlara bırakma. Lütfettiğin güzel nimetleri benden alma. Af ve afiyetini diliyorum. Beni lütuf rızândan ayırma."

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Yarışanlar bunun için yarışsınlar, (imrenenler buna imrensinler)." (Mutaffifîn: 26)

Yarışanlar rıza için yarışsın. Fakat dünya zevkini isteyen onu arasın. Hakk'ı isteyen Hakk'a kavuşsun. Fakat dünyada aradığınız hepsi burada.

Âyet-i kerime'den anlaşılıyor ki, dünyadan el etek çekmek esas değildir, Müslümanların meşru surette dünyadan faydalanmaları gerekir. O ziynetlerin, o temiz yiyeceklerin başlıcası müminlerin istifadesi için yaratılmıştır. Mümin olmayanların bunlardan bu

dünyada istifade etmeleri ise geçici bir zamandır. Ahirette bu nimetlere kavuşamayacakları gibi birçok cezalara ve azaplara maruz kalacaklardır.

Diğer bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"İman edip sâlih ameller işleyenlerin kötülüklerini elbette örteriz ve onları yaptıklarının daha güzeli ile mükâfatlandırırız." (Ankebût: 7)

Şu halde en büyük dostun Allah. O'nunla olacaksın. Yaratıyor, yaşatıyor, donatıyor.

Ben kendimi yaranın kabuğu kadar görüyorum, ama siz yalnız bunun ismini işitiyorsunuz. Allah-u Teâlâ bize cismini gösteriyor. Bir yaranın kabuğunun ne hükmü var? Hiç. Atılır. Hepsi O'nun, O'ndan. Senin ne hükmün var? Madem ki yaranın kabuğunun hükmü yok, senin de hükmün yok. Hüküm O'nun. Bunu benimsemek lâzım.

Eşlerin İyi Geçinmesi:

Evlilikten maksat; Allah-u Teâlâ'nın karı ve koca arasında yaratmış olduğu meyil ve muhabbet nimetine şükredip, şefkat ve merhamet duyguları ile birbirlerini tamamlamak, tatmin etmek ve güzel nesil yetiştirmektir. Bunun için de karşılıklı sadâkat ve itimadın, saygı ve sevginin bulunması ve devam etmesi zaruridir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Kadınlarınızla iyi geçinin." (Nisâ: 19)

Muâşeret, eşler arasında husule gelen beraberlik ve sevgidir. Eşler arasındaki hukukun aslını birbirleriyle iyi geçim teşkil eder. İslâm dini kadınlara iyi muâmelede bulunmayı emretmiştir.

Kocaların kadınlarına lütufkâr davranması, yumuşaklıkla muamele etmesi ve sevgisini araması esastır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Affeder, kusurlarına bakmaz, günahlarını örterseniz, şüphe yok ki Allah çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir." (Teğâbün: 14)

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Şüphesiz ki kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Senin için yeknesâk bir şekilde doğrulmaz."

Ondan istifade etmek istersen kendisinde eğrilik olduğu halde istifade edersen, doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Kadının kırılması boşanmasıdır." (Müslim: 1468)

Bir diğer Hadis-i şerif'lerinde:

"Kadın eğe kemiği gibidir. Onu doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Bulunduğu halde bırakırsan eğriliğine rağmen ondan faydalanabilirsin." (Tirmizî)

O yüzden insan ahkâm-ı İlâhi'ye muğayir iş yapmayacak. Hudud-u İlâhi dahilinde olacak.

Kadında eğrilik fitrîdir, özünde tevarüs edegelen bir şey gibidir. Eğriliklerini doğrultmaya imkân yoktur. Kadını ne pahasına olursa olsun doğrultmaya çalışan onu mutlaka kırar.

Erkek hiçbir zaman kadından müstağnî kalamayacağı cihetle geğinmenin çaresini bulmak ve sabırlı olmak ona düşen bir vazifedir. Onlarla güzel geğinmenin esası; tahammül, anlayış ve iyi davranıştır.

İmâm-ı Gazâlî -rahmetullahi aleyh- Hazretleri buyururlar ki:

"Kocanın karısı ile iyi geçinmesi, ona karşı güzel ahlâkla muamelede bulunması, kadının hakkıdır. Güzel ahlâktan murad, kadına ezâ-cefâ etmemek değil, onun ezâsına tahammül göstermektir. Resulullah Aleyhisselâm'ın yolundan giderek kadının taşkınlık ve gazabına karşı halim selim davranmaktır."

Bu itibarla insan, kadından ev ve âile düzeniyle ilgili maksatları tam olarak elde etmek isterse, o takdirde mutlaka önemsiz bazı şeyleri görmemezlikten gelmesi, öfkesini tutması gerekir.

"Eğer onlardan hoşlanmazsanız, umulur ki hoşunuza gitmeyen bir şeye Allah birçok hayırlar koymuş olabilir." (Nisâ: 19)

Onlardan hoşlanmıyorsanız, sırf nefisleriniz onlardan hoşlanmıyor diye ayrılmaya kalkışmayın. Hoşlanmamanıza rağmen katlanın. Belki sizin hoşlanmadığınız bir durumda, sevdiğinizde bulamayacağınız birçok hayır bulabilirsiniz. Aranızda güzel bir ülfet ve muhabbet tecellî eder.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivâyet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyururlar:

"Mümin bir erkek mümin bir kadına, hoşuna gitmeyen bir huyundan dolayı buğzetmesin. Eğer onun bir huyundan hoşlanmıyorsa, başka bir huyundan hoşlanabilir." (Müslim)

Çoğu zaman aynı kadında hoşuna gidebilecek başka huylar mutlaka bulunur.

İslâm dininde âile dirliği erkeğin hâkimiyetine dayandığı için kocanın hakları büyüktür.

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'den rivâyet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Kadın için hakkına en çok riâyet edilmesi gereken kimse kocasıdır. Erkek için en büyük hak sahibi de anasıdır." (C. Sâğir: 1186)

Kadın kocasıyla iyi geğinmeli, güzel davranışlarda bulunmalı, eziyet etmemelidir.

Muaz bin Cebel -radiyallahu anh- den rivâyet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Kadın, dünyadaki kocasına eziyet ederken, kocanın cennetteki hurilerden karısı 'Kocana eziyet etme. Allah canını alsın. Zira o senin yanında kısa bir zaman için bulunmaktadır. Yakında senden ayrılıp bize gelebilir.' der." (Tirmizî)

Güzel geçinmek erkek üzerine vâcip olduğu gibi, kadına da vâciptir.

Şu kadar var ki, eşler arasında sadakât ve itimat bağları çözülür, küçük ya da büyük anlaşmazlıklar, geçimsizlikler çıkabilir. Âile hayatı endişeli bir duruma gelir, beraber yaşamaları imkânsızlaşır. Onları bu sıkıntıdan kurtaracak ve selâmete çıkaracak hukukî bir imkân aranır. İşte bu hâl, meydana gelen huzursuzluğun giderilmesi için evliliğe son verecek bir boşanmanın meşru kılınmasını gerektirir.

İslâm dini prensip olarak evliliğin çözülmesini hoş karşılamaz ise de, zaruret zamanında son çare olarak boşanmayı mübah kılmıştır. Allah-u Teâlâ, evlilik hayatı çekilmez bir hâl aldığında, müminlere yolların en güzeline girmelerini, meşru bir boşama yapmalarını emretmektedir. Çünkü bu durumda karı ve kocayı zorla birbirine bağlı tutmak imkânı yoktur.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar vardır." buyurmaktadır. (Teğabün: 14)

Dini hayata, hayır ve infaka, ahlâk ve fazilete karşı olan her davranış bu Âyet-i kerime'nin şumulüne girmektedir.

Kimi eşler vardır ki kocalarının, kimi çocuklar da vardır ki babalarının düşmanlarıdır. Bu düşmanlık onları sâlih amellerden alıkoymak mânâsındadır. İbâdet ve taatten meşgul ederler. Haram kazanca ve günah olan işlere sevk ederek büyük mesuliyetlere maruz bırakabilirler.

Bu düşmanlık eşleri boşamaya kadar götürebilir, böyle bir durumda nikâhın devamı büyük zararlara yol açar.

Şöyle ki;

Aralarında müthiş bir husumet ve geçimsizlik bulunduğu halde erkek karısının nafakasını ödemeye, kadın da erkeğin nikâhı altında hapsedilmeye zorlanırsa, nikâhın devam ettirilmesinde taraflar için bir fayda düşünülemez. Aksi halde daha büyük tehlikeler doğabilir, hatta cinayetlere ve intiharlara kadar götürebilir.

Bu mahzurları dikkate alan İslâm, gerektiğinde evliliğin sona erdirilmesi kapısını aralamış, nikâh haklarına riâyet edilmediği ve tarafların tamiri güç anlaşmazlıklara düştüğü durum gibi sebepler karşısında boşanmayı meşru kılmıştır. Boşanmanın hiçbir zaman sebepsiz olmadığı bir gerçektir.

Buna rağmen boşanma ictimâî bir yaradır. Çocukların sahipsiz kalmasına, fertler ve âileler arasına huzursuzlukların, düşmanlıkların girmesine sebep olur.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz boşanmayı tavsiye etmemiş ve bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Allah'ın helâl kıldığı şeyler arasında, boşanma hiç sevmediği helâldir." (İbn-i Mâce: 2018)

Boşanmanın şer'î hükümleri değişiktir. Bazen kadını boşamak vâcip, bazen müstehap, bazı durumlarda da mübah olur. Allah-u Teâlâ dinen vâcip veya müstehap, ya da mübah kılınan bir şeye buğzetmez. Haram veya mekruh olan şeye buğzeder. Allah-u Teâlâ'nın buğzettiği boşama, mekruh olan yani sebepsiz yere yapılan boşamadır.

Böyle bir boşama evliliğin yararlarını giderir, üzüntülere yol açar. Aynı zamanda küfrân-ı nimettir.

Başta çocuklar olmak üzere talâk çeşitli zararlara yol açabilir.

"İki şerden ehven olanı tercih edilir." kaidesi ile amel edilerek daha büyük ve daha ağır zararları kaldırmak uğruna daha hafif olanlarına katlanılır.

Aile hayatının devam edebilmesi için karşılıklı hoşgörü çerçevesinde ve sabır, sükût ilkesinde birçok meseleler halledilebilir ve üstesinden gelinebilir.

Ufak sebeplerden dolayı aile yuvasını yıkmak, şer'î hükümleri bilmeden, cahilce dil alışkanlığı yaparak boşamak ve hatta üç talâk hakkını kullanıp evlilik müessesini kökünden yıkıp, çocuklarının anne ve baba şefkati olmadan büyümesine sebep olmak hoş karşılanmayan bir durumdur. Kul hakkına girer.

Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz'den Güzel Bir Ölçü:

Zâlimin zulmü varsa mazlumun Allah'ı var. Allah'ın gücü her gücün üzerindedir. İşte insan bunu kavrayamıyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyuruyorlar ki:

"Kadınlar hakkında Allah'tan korkunuz. Çünkü siz onları Allah'ın emaneti olarak aldınız. Onların ırzlarını Allah'ın kelimesi (nikâh akdi) ile kendinize helâl kıldınız." (İbn-i Mâce: 3074)

Binaenaleyh iki günlük hayat, tatlı geçerse güzel olur. Bu tatlı hayat da huzur ile mümkün olur. Bu arada birçok şeyleri görmemek lâzımdır.

Seyid-i Kâinat Sebeb-i Mevcudat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyurdular ki:

"Şüphesiz ki kadın kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Senin için yeknesâk bir şekilde doğrulmaz."

Ondan istifade etmek istersen kendisinde eğrilik olduğu halde istifade edersen, doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Kadının kırılması boşanmasıdır." (Müslim: 1468)

Ahkâma muğair olmayan, hudud dahilindeki hususlarda idare etmek lâzımdır.

Halife Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz çok celâlli bir zât-ı âliydi, şeytan bile korkardı.

Hanımından sıkılmış ve bunalmış olan bir zât bir gün Halife'ye giderek hanımını şikâyet etmek ister, fakat daha Halife'nin yanına girmeden Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz'in hanımının kendisiyle çekiştiğini duyar ve *"Ben kimi kime şikâyet ediyorum"* diyerek geri döner.

Tam dönerken Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz önüne çıkar. **"Niye geldiğini"** sorar, o da: *"Ben hanımından bizar kalmış, bunalmış ve onun için şikâyete gelmişim. Fakat sizin hanımınızın size söylediği sözleri duydum, benim hanım bu kadar ileri gitmiyor, kimi kime şikâyet edeceğim diye dönüyorum"* der.

Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz:

"Benim hanımım evimi muhafaza eder, çorbamı pişirir, çocuklarıma bakar, cehennemde bana perdedir. Bu yaptığı hareket ahkâm dairesindedir. Onun haricinde olsa ben onu yok ederim." buyurarak **"Senin hanımın bunları yapıyor mu?"** diye sorar.

"Yapıyor!" cevabını alınca;

"Daha ne istiyorsun?" diyerek o zâtı gönderir.

Şu halde çok dikkat etmek lâzım, çok dikkat etmek lâzım.

Hülasâ-i kelâm; şer'î hudutlar tamamsa diğer hususlar eğriyse eğriliğiyle idare etmemiz lâzım.

Evlilik Karşılıklı Teşekkürle Yürür:

Karı kocanın birbirine sevgi ve saygı göstermesi lâzım.

Erkek eşini haksız yere sövüp dövmemeli, onun emanet olduğunu bilmeli, her ihtiyacını temin etmeli, kaba, haşin olmamalı, şefkat ve merhametle muamele etmelidir.

Bunu yaparken de kadını başının üstüne oturtmamalı, kalbinin içine sokmamalıdır. Lâtif ve sessiz bir idareyle idare etmelidir.

Bir hanımda şu düşünce olacak:

"Ben evdeyim, eşim de çalışıyor, çabalıyor bana getiriyor."

Her getirdiğine teşekkür etmesi lâzım.

"Efendi! Allah râzı olsun, çalışyorsun, getiriyorsun ben oturuyorum ve yiyorum" diyecek.

Haliyle müteşekkîr olacak.

Erkek de şöyle düşünecek:

"Ben dışarıdayım geziyorum, çalışıyorum, o benim taht-ı nikâhımda duruyor."

Bir su getirse dahi hanımına; *"Allah râzı olsun, teşekkür ederim"* demesi lâzım.

Bu karşılıklı teşekkür; sevgi ve saygı olunca, o eve fitne girmez. Bu bağlılık ve bu minval üzere devam edildiği müddetçe de gelecek fitneler önlenir.

Hazret-i Allah çocuğa; anne-babasına itaati, hanımada kocaya itaati emreder.

O zaman bu eve fitne girmez, bağlılık, birlik ve beraberlik girer. Böyle olalım, böyle ölelim inşallah. Zaman çok acaip oldu, onun için bunlara inceden inceye dikkat edelim.

Âilede Huzur:

Kadın da itaatkâr olmalıdır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"İyi kadınlar itaatkâr olanlardır." (Nisâ: 34)

İtaatkâr olmak, kadının en mühim vasfı olduğu gibi, en mühim vazifelerinden birisidir.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i şerif'lerinde Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Eğer bir kimsenin ötekine secde etmesini emrederdim, kocası üzerindeki hakkının büyüklüğünden dolayı kadının kocasına secde etmesini emrederdim." (Tirmizî: 1159)

Allah-u Teâlâ âilede erkeğin reisliğini esas kılmıştır.

Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Erkekler kadınlar üzerine idareci, hâkimdirler. Çünkü Allah birini diğerinden üstün yaratmıştır. Bir de erkekler mallarından kadınlara harcamaktadırlar." (Nisâ: 34)

Erkeklerin, kadınların üzerine hâkim olmalarının birinci sebebi fitrîdir. Allah-u Teâlâ yaratılıştan erkeklere güç ve kuvvet vermiş, büyük güçlükler karşısında onları sabırlı ve mütehammil kılmıştır.

İkinci sebebi ise kesbîdir, yani kazançla ilgilidir. Erkekler kazanç sağlamak hususunda kadınlardan daha güçlüdürler. Bu sebeptendir ki hanımı evin işini görürken, onun geçimini sağlamak erkeğin vazifesi olmuştur.

Âile yuvasının sağlam, uzun ömürlü ve mesut olmasında en az erkek kadar kadının da payı büyüktür. Kadına, erkekten çok farklı hususiyetler ihsan edilmiştir. Hamile kalması, çocuğunu doğurması, emzirip doyurması, büyütüp yetiştirmesi ve terbiye edip hayırlı bir insan yetiştirmesi, kısacası ana olması, onun sahip olduğu faziletlerin başında gelir.

Erkeğin kadın üzerindeki bu hâkimiyetini, zâlim bir insanın çaresiz bir insan karşısında dilediği gibi hükmedebilmesi için Allah-u Teâlâ tarafından bir ruhsat olarak değerlendirmek aslâ mümkün değildir. Zira İslâm, hiç kimsenin hiç kimseye zulüm ile hükmetmesine ruhsat vermemiştir.

Kadın yuvasını sevmeli, kanaatkâr olmalı, israftan kaçınmalı, kocasına karşı daima saygılı olmalı, her işte onun rızâsını kazanıp gönlünü hoş etmeye çalışmalı, yapacağı bütün işlerinde onunla istişare etmeli, kendinden evvel kocasını düşünmeli, hakkında iyilikten başka söz söylememeli, ilâhî hükümlere aykırı olmayan meşru bütün hallerde kocasına mutlak surette itaat etmelidir.

Ümmü Seleme -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Kocasını kendisinden râzı olduğu halde bir kadın vefat ederse cennete dâhil olur." (Tirmizî: 1161)

Boşanmayı gerektiren aşırı geçimsizlik gibi bir durum bulunmadığı halde bir kadının, kocasından kendisini boşama teklifinde bulunması haramdır.

Sevbân -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuştur:

"Kocasından (boşanmayı gerektiren) çetin bir durum (bir zaruret) olmadan boşanmayı isteyen kadına cennet kokusu haramdır." (İbn-i Mâce: 2055)

Bu Hadis-i şerif'te çok büyük bir tehdit mânâsı vardır.

Ailede Ahenk:

Ailenin huzurunda karı-koca arasındaki ahenk çok mühimdir. Çocuğun haylazlaşmasına, sapıtıp yozlaşmasına sebep olan hususlardan biri de ana-baba arasında devam edegelen aşırı geçimsizliktir.

Çocukların iyi yetişmelerinin en önemli kaynaklarından birisi de hiç şüphesiz ki anne-babanın şefkâtlî davranışı, sıcak ilgisidir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Bir tatlı dil, bir de af!" buyuruyor. (Bakara: 263)

Çocuklara yapılacak aşırı baskı, onların eğitimlerini ve terbiyelerini menfi yönde etkiler. Ancak çocuğa baskı yapmayalım derken, tamamen de serbest bırakmamak gerekir.

Allah-u Teâlâ Uhud savaşında kusur edenlere karşı Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-inin yumuşak davranmasını övmüştür:

"Allah'ın rahmeti sayesinde ki, onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı yürekli olsaydın, etrafından dağılır giderlerdi." (Âl-i imrân: 159)

Bu yüksek ahlâkın en güzel numunesi Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'dir. Şahs-ı âlilerine yapılan bütün hakaret ve kusurları daima affetmişler, ceza ve intikâm yoluna gitmemişlerdir.

Diğer bir Âyet-i kerime'de de:

"Kusurlarını affetsinler, aldırmasınlar. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez, istemez misiniz?" buyuruluyor. (Nur: 22)

Bir Hadis-i şerif'te şöyle buyuruluyor:

"Yazıklar olsun o kimseye ki bir mümine gadab eder, Allah'ın gadabını düşünmez." (Münâvi)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz günün belli saatlerinde en az iki defa hanımlarını ziyarete vakit ayırırdı. Bu ziyaretler sırasında onların gönüllerini alıcı hitaplarda bulunur, dert ve şikâyetlerini dinler, yerine göre morallerini takviye eder, ev işlerinde onlara yardımcı olurdu.

Eve girişte içeridekilere mutlaka selâm verirdi. Geceleyin geldiği takdirde uyuyanı uyandırmayacak, fakat uyanık olanın duyacağı bir tarzda içeridekileri selâmlardı. (Müslim: 2055)

Ümmül-müminin Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'den rivayet edildiğine göre hanımları ile başbaşa kaldığında insanların en yumuşağı, tebessümde en ileri olanı idi.

Ziyaretleri sırasında oruçlu olsa bile hanımlarını öper, hâl-hatırlarını sorardı. (Müslim: 1106)

Bir Hadis-i şerif'te ise şöyle buyuruluyor:

"Kadınlar hakkında Allah'tan korkunuz. Çünkü siz onları Allah'ın emaneti olarak aldınız. Onların ırzlarını Allah'ın kelimesi (nikâh akdi) ile kendinize helâl kıldınız." (İbn-i Mâce: 3074)

Emanet olduğu bilinirse hayat tatlı, güzel olur. Bu da huzurla mümkündür.

Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- Hazretleri'nin Aile Hassasiyeti:

Buhârî'de geçen şu Hadis-i şerif Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- Hazretleri'nin ilim ve hikmetinin, fazilet ve nezafetinin bir göstergesidir.

Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- Hazretleri bir gün Ebu Derdâ -radiyallahu anh- Hazretleri'ni ziyarete geldiğinde onu evde bulamadı. Kapıyı açan eşinin eski püskü bir elbise içinde olduğunu gördü, durumunu sorunca; *"Kardeşin Ebu Derdâ dünya ile ilişkisini*

kesti. Gündüzleri nafîle oruç, geceleri de nafîle namaz kılmaktan ne kendisine, ne de eve ve ailesine bakmaya vakti yok." dedi.

Bu sırada Ebu Derdâ -radiyallahu anh- geldi, selâm verdi ve kardeşini eve buyur etti ve eşine yemek hazırlamasını söyledi.

Yemek hazırlandı ve ortaya bir sofrâ konuldu. Ebu Derdâ -radiyallahu anh- kardeşi Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh-i yemeğe buyur etti. Beraberce oturdular.

Ebu Derdâ -radiyallahu anh- **"Ben oruçluyum, sen buyur ye!"** deyince, Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- de **"Sen yemedikçe ben de yemeyeceğim!"** dedi.

Bu sözden sonra Ebu Derdâ -radiyallahu anh- nafîle orucunu bozdu ve beraberce yemeklerini yediler.

Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- o gece orada misafir kaldı.

Gecenin bir kısmı geçince Ebu Derdâ -radiyallahu anh- geceyi ibadetle geçirmek için kalktı, Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- ona engel oldu.

Yatağa uzanıp gözlerini yumdu ve uyur gibi yaptı. Ebu Derdâ -radiyallahu anh- hemen yatağından fırladı ve namaz için hazırlığa başladığı sırada Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- cübbesinin eteklerini kavradı ve **"Uyu ey kardeş!"** diyerek, tekrar yatmasını söyledi.

Gece boyunca bu hâl üç defa tekrarlandı. Seher vaktine doğru Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- kardeşi Ebu Derdâ -radiyallahu anh-i kaldırdı ve **"Ey kardeşim kalk, şimdi istediğin kadar namaz kıl, gönlün doyuncaya kadar Rabb'ini zikret"** dedi.

Beraberce gece namazlarını kıldıktan sonra Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh- şöyle buyurdular:

"Ey Ebu Derdâ; Rabb'inin sende hakkı var, âilenin sende hakkı var, bedeninin sende hakkı var. Her hak sahibine hakkını ver. Devamlı oruç tutma; bazen oruç tut, bazen ye. Gecenin bir kısmını uyu, bir kısmında kalk ibadet et. Hanımınla da ilgilen."

Sabah namazı vakti gelince birlikte mescide gittiler. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz namazı kaldırdı. Ebu Derdâ -radiyallahu anh- kalkıp Efendimiz'in huzuruna gitti ve Selmân-ı Fârisî -radiyallahu anh-in söylediklerini haber verdi.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz tatlı bir tebessümle şöyle buyurdular:

"Selmân doğru söylüyor!" (Buhârî)

Katı Sözler ve Şeytan:

İnsanlar arasına kin ve düşmanlık sokan, karı-kocanın arasını açan, kardeşi kardeşten soğutan hep şeytandır. Çünkü Âdem Aleyhisselâm'a secde etmekten kaçındığı günden beri ona ve soyuna düşmandır. Onun düşmanlığı ayan beyandır.

Bunun içindir ki kişinin müslüman kardeşine sert sözler söylemesi yasaklanmıştır. Çünkü gelişigüzel söylenip kaba ve katı bir üslupla karşılık verilen sözlerle, şeytan aralarına girer ve ahengi bozar.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"İnanan kullarıma söyle, en güzel sözü söylesinler. Doğrusu şeytan aralarını bozmak ister.

Çünkü şeytan insanın apaçık düşmanıdır." (İsrâ: 53)

Dil hatalarını araştırır ki, onunla kişi ve kardeşi arasında düşmanlık ve kin meydana getirsin.

Resulullah Aleyhisselâm'ın Sevgideki Ölçüyü Tarifi:

Seyyid-i Kainat Sebeb-i Mevcudat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, Hazret-i Ali -radiyallahu anh- Efendimiz'e buyurdular ki:

"Yâ Ali! Sen Hazret-i Allah'ı sever misin?"

"Severim yâ Resulellah!"

"Beni sever misin?"

"Severim yâ Resulellah!"

"Peki Fatıma'yı sever misin?"

"Severim yâ Resulellah!"

"Hasan ile Hüseyin'i sever misin?"

"Severim yâ Resulellah!"

Bunlar hepsi sevilecek şeyler, fakat;

"Yâ Ali! Bir kalbin var. Dört sevgiyi nereye sığdırdın?"

İlmin kapısı olan Hazret-i Ali Efendimiz durdu, cevap veremedi.

Hadis-i şerif'te:

"Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır. İلمي isteyen kapısına müracaat etsin."
(Tirmizî)

Buyurulmasına rağmen Seyyid-i Kainat Sebeb-i Mevcudat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in bu suâlüne cevap veremedi. Utandı ve hane-i saadetine döndü.

Şimdi burada onların yaşayışını size anlatmaya çalışıyorum. Onlar nerede, biz nerede?

Hazret-i Fatıma -radiyallahu anhâ- annem buyurdu ki:

"Yâ Ali! Seni çok üzölmüş görüyorum. Eğer dünya içinse bize yakışmaz, ahiret içinse söyle, derdini paylaşayım."

"Yâ Fatıma! Resulullah Efendimiz bir suâl sordu, ben bunun cevabını veremedim. Onun üzüntüsünü yaşıyorum."

"Nedir?"

Anlattı.

"Ah! O pek kolay yâ Ali!" buyurdular.

Çünkü o Resulullah Aleyhisselâm'ın ağacının dalından husule gelmiş. O ilmin kapısı olan Hazret-i Ali Efendimiz bu sefer daha da hayret etti.

"Zira kalbin altı ciheti vardır. Hazret-i Allah'ı sever misin deyince, ruhumla severim."

Demek ki o hale ermiş. Şimdi burada herkesin durumunu da anlatmaya çalışıyorum, kimin nelere erdiğini.

"Beni sever misin deyince, imanım la severim."

"Fatıma'yı sever misin deyince, insanlık nefsiyle severim."

Demek nefis; insani ve hayvani nefis var.

"Çocukları sever misin deyince, babalık şefkatiyle severim, dersin."

Demek ki burada da kimin, nerede olduğunu, hangi derecede olduğunu, kalbin kaç cihette olduğunu, kimin nasıl sevebileceğini anlatıyor.

Hazret-i Ali -kerremallahu veche- Efendimiz döndüğünde Resulullah Efendimiz hutbeye çıkmıştı ve gülümsedi.

"Cevapları getirdin mi?" buyurdu.

"Getirdim." dedi.

"Sende o peygamber dalı varken cevapsız kalmazsın." buyurdular.

Yani ondan öğrendiğini biliyor.

Binaenaleyh Şimdi bakınız herkesin ayrı bir durumu, âlemi var. Hazret-i Fatıma annem deyince gayri ihtiyari bir mevzu aklıma geldi. Demek ki; o, o kadar âli ki, Hazret-i Ali Efendimiz ilmin kapısı olmasına rağmen bu suâle cevap veremedi, o verdi.

Dikkat Edilmesi Gereken Üç Nokta:

İnsan Şu üç noktaya dikkat edecek; yiyeceği lokmaya, söyleyeceği söze, atacağı adıma.

Bunlara dikkat etmez ise boşluktadır. Bunlara dikkat etmeden yaptığı hep boştur.

Lokma helâl ise ibadeti ile o lokma nur olur ve o nur hikmet husule getirir. Söyleyeceğin söz, yapacağın iş rızâ dahilinde olur. Lokma haram ise içerini tahrip eder, seni kötülüğe tahrik eder. Konuşursun, yaparsın hep zararına olur.

Söyleyeceğin söz rızâya mucib ise senin hakkında hayırlıdır. Rızâya mucib değilse seni Şeytan kurmuştur. Şeytan seni kurar kurar sen de söylersin. Şeytan igvayı ekip gider sen ortada kalırsın.

Son olarak da atacağın adıma dikkat et. Bu gideceğim yerde rızâ var mı? Yoksa; menfaat, gaye, maksat mı var? Eğer yalnız rızâ var ise Hazret-i Allah, atacağın adımın değil santimin ücretini verir. Eğer rızâ yoksa zaten sen boşluktasın. Onun için bu üç noktaya çok dikkat etmek lâzım.

Evlilikle İlgili Nasihatları:

Yeni evlenen kardeşlerimize, düğünden sonra ilk ziyaretlerinde Şöyle buyurmuşlar:

"Kimseyi işinize karıştırmayın, kimsenin lâfına bakmayın, kendi huzurunuzu bozmayın."

•

Hanımından Şikâyet eden bir kardeşe sözleri:

"Bir hânede Cenâb-ı Allah'ımızdan korkulursa, Habib-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in yolunda yürünürse, kadın da efendisine itaat ederse, o hânede huzur ve saadet vardır."

Hanım tamamen ters olursa, manen çöküntüye sebep olur.

Hazret-i Allah onu size ibtilâ olarak kılmışsa o hep isyanla meşgul olacak, sizi hep üzecek. Hidayete mazhar edecekse, o da kapanacak, sizin de ibtilânız bitecek. Ona daima bazı sert bazı yumuşak telkinat yapacaksınız, rica edeceksiniz. Hazret-i Allah'ın tecellisi nasılsa öyle olur. Onu O bilir."

•

"Çok yakın bir arkadaşımız ailesinin husursuzluğundan şikâyet etmişti.

Ona:

"Bu kadının namusundan emin misiniz?" diye sorduk.

"Eminim!" dedi.

"O zaman başka hususlarını hoş görün!" dedik.

Çünkü bugün namus mevzuatı çok mühimdir, kadınların durumu çok perişandır. İffetli bir kadın namusu için canını feda eder, fakat çok mükemmel dediğiniz kadın da şehveti için imanını fedâ etmekten hiç de tereddüt etmez."

•

Hanımı ile annesi geçinemediği için evde huzursuz olduğunu söyleyen kardeşe buyurdular ki:

"Size şunu arz edelim:

Bir çocuk anne-babasına itaat etmek mecburiyetindedir.

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde:

"Cennet annelerin ayakları altındadır." buyuruyorlar. (C. Sağır)

Ne demek bu? Her dediklerine "Peki!" demek lâzımdır. Anne-babanın hakkı katiyyen ödenmez. Onun için biz sizi itaat etmeye teşvik ediyoruz. Yapılmayacak bir iş bile emretseler, o anda peki deyin. Yalnız Cenâb-ı Hakk'a isyan edilecek yerde onların emri yerine getirilmez.

Lâyık-ı veçhile itaat ederseniz sizden râzı olacak.

Anne-babanın rızâsını alanların Hazret-i Allah kalbine vüs'at, ömrüne bereket ihsan eder, o kuldân râzı olur. Onları üzmemek ise, Hazret-i Allah'ı gadaplandırır.

Annenizin gönlünü okşamak için elinizden gelen gayreti gösterin.

Bir evlât, anne-babasına, bir kadın da kocasına itaat etmek mecburiyetindedir, anne-babanıza değil.

"Sabredeceksiniz, Derecenizi Alacaksınız!"

Yeni bir ihvan hanımı ile olan ibtilâsından bahsetti, bu arada bir de rüyâ anlattı.

"İçi toprak dolu bir saksı varmış, çiçek yokmuş, içini kurtcuklar kaplamış." Buyurdular ki:

"Tamam işte efendim. Sizin evinizde çiçek var amma, içerisinde kurt var. O saksıyı ya boşaltmanız lâzım, veyahut Cenâb-ı Hakk hidayet verir de sizi kurtarır.

Allah'ım ya ıslah etsin, ya da kurtarsın. Öyle kadın var ki yakını yabancıdır, yabancı ise yakınıdır. Nefsimden ve kadının şerrinden Allah'ıma sığınırım.

Ahkâmdan dışarı çıktığı zaman iş değişir. Biz sizi üzüyor diye üzülmüyoruz, Ahkâm hâricindeki hareketlerine üzülüyoruz. Attığı adımı takip edin, ahkâm haricinde hareket ettirmeyin.

Ahkâmı çiğnemediği müddetçe diğer hususlarına sabretmeniz gerekir.

Yoksa; sizi üzmüş, sizi kırmış, bunlar mevzu değil efendim. Size hakaret etmekle zarar etmiş olmazsınız. Sabredeceksiniz, derecenizi alacaksınız. Sabır çok iyidir, yalnız ahkâm dahilinde iyidir.

Efendi Hazretleri belki de Vâlîde Hanım yüzünden ermiştir. Derecesinin artmasına vesile olmuştur. Çünkü Vâlîde Hanım çok celâlli idi. Efendi Hazretleri ise çok kemâlli idi. Celâliyet, kemâliyetin yükselmesinde vesile oluyor."

•

"Herkes karşı sevgimiz, saygımız, şefkat ve merhametimiz olacak. Ben kötü zannederim, belki Cenâb-ı Hakk'ın indinde çok makbuldür. Kötülemeye hakkım, salâhiyetim yok. Sevmem-saymam lâzım ki, beni de sahibim sevsin, sevdiklerinin yanında saydırsın."

•

"Gülyüz göster ki karşıdakinden gülyüz bulasın, saygı göster ki saygı göresin, sevgi göster ki sevgi bulasın."

•

"Hayat boyunca dikkatli olun! Gönül kırılması cam kırılmasına benzemez. Cam kırıldığı zaman camcıyı çağırır taktırırsın. Gönül kırılması ise korkunçtur."

Yuva Kuracaklara Nasihatları:

"Evlilik için ihvan ve iman şart!"

•

"Evlenmek için hazırlanmak gerek. Kim olursa olsun, yalnız müslüman olsun. Hazret-i Allah'a yönelik olur. Fakir, zengin. Hayır! Böyle bir şey olmaz. Onun malı için evlenmeyin. Fâsıka kız giderse günde iki defa lânet edilir. Fâsık olmayacak, bölücü olmayacak. Hazret-i Allah'a gönül veren olacak.

Koca ekmeği meydan ekmeği. Kuruda olsa evindir, yuvandır, kocandır. Babanın evinde dahi olsa o huzuru bulamazsın. Çünkü o evin yabancısı oluyorsun. Koca ekmeği öyle değil, meydan ekmeğidir. Evin hanımı, benim hükmümü sürdürür. Baba evinde hüküm yürütemez, boynu büküktür. Huzura hüzün yok.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyor:

'Yâ Ali! Namazı vaktinde kıl, cenazeyi zamanında defnet, kız büluğa erdiğinde münasibi çıktığında hemen ver, evlendir.'"

•

"Gayet sakin bir şekilde evet, hayır düşünmeden gözlerini yumacaksın. Hazret-i Allah'a mütevekkil olacaksın. Allah'ım benim için hayırlı ise bana bir muhabbet, günlüme bir akıntı ver! Benim için hayırlı değilse bunu buradan kestir."

•

"Bugün el kızı değil, ev kızı almak lâzım. Onu bulmak çok zor. Güzellik sünidir, ahlâk güzelliği ebedîdir. Çünkü güzel ahlâk insanı Cennet-i alâ'ya götürür. Fakat sünî güzellik insanı cehenneme götürür. Bunu aramak, dindarı bulmak lâzım. Zira kişinin dininin yarısını tamamlıyor."

•

"Huzur olması için iki şeye dikkat edin:

Lokmaya dikkat edin, gece ibadetini artırın..."

Bazı Kadın Kocası,

Bazı Erkek, Hanımı Yüzünden Erer:

Bazı kadın kocası yüzünden bazı erkek de hanımı yüzünden erer. Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri'nin bir hikâyesini anlatalım.

Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri'nin evine iki misafir gelmiş. Kapıya hanımı çikmiş *"Kimi arıyorsunuz?"* demiş.

"Efendi Hazretleri'ni arıyoruz!" diyen misafirlere hitaben hanımı:

"Defolun oradan be, Efendi Hazretleri diye diye onunda burnunu büyüttünüz!" demiş.

Misafirler, Efendi Hazretleri'nin nerede olduklarını tekrardan sorunca hanımı; *"Ormana odun almaya gitti."* demiş.

Misafirler ormana doğru gidince bakıyorlar ki Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri odunları aslana yüklemiş, kamçı olarak da yılanı kullanıyormuş. Misafirlerini görünce **"Bizim kelp sizi daladı mı?"** demiş.

Misafirler hiç sesini çıkarmamışlar. Eve gelmişler yatsı namazını kılmadan önce, Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri dolabın kapağını açmış, bir de bakmışlar ki Kâbe-i Muazzama karşılarında. O geceye hayran kalmışlar ve sabahleyin oradan ayrılmışlar.

Uzun bir zaman geçtikten sonra aynı misafirler Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri'ni tekrar ziyaretine gelmişler. Kapıyı bu kez başka bir hanım açmış.

"Efendi Hazretleri evde mi?" diye sorduklarında, *"Yok fakat siz buyurun şimdi gelecek!"* demiş.

Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri gelmiş ve misafirleri ile görüşmüş. Fakat misafirlerin gönlü geçen sefer ki gibi Kâbe-i Muazzama'yı görmek istiyormuş. Yalnız bu sefer hiçbir şey görmemişler.

Bu durumu sezen Ahmet Yesevi -kuddise sirruh- Hazretleri misafirlerine:

"Öteki hanım sertti, ibtilâ idi. Ben onun bu haline sabrediyordum. Allah-u Teala ve Tekaddes Hazretleri bu harikulade halleri bana veriyordu. Şimdiki hanım melek gibi, bendeki olanları da aldı, bende hiçbirşey kalmadı ki!" demiş.

Onun için bazı kadın var erkeğin üzerindeki hassaları alıyor. Bazı kadın da var ki ibtilâsı ile kocasını erdiriyor. Bu hikâye sizin için çok mühim.

Şeytanın Vesvesesi:

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmaktadırlar:

"Şeytan insanoğlunun kalbinin üzerinde tünemiş vaziyette bekler. Allah-u Teâlâ'yı zikredince çekilir, gaflet edince vesvese verir." (Buhârî)

Kalbi boş olursa livayı eker gider. Artık o livayı kurcalar, kurcalar, bir fındık kabuğunu dolduramaz. Onun tedavisi lâzım. Tedavi nedir? Şeytan kalbini istilâ etmiş, hemen anlayacak, her işini bırakacak, abdestini alacak, seccadeye oturacak. İki rekât namaz kılacak. Namaz kılamadı o zaman Hazret-i Allah'ı tefekkür edecek. Hazret-i Allah'ın zikriyle, fikriyle meşgul olacak. O zaman şeytan me'yus olarak dönüp gider. Şu da unutulmamalıdır:

Şeytan kıyamete kadar insanları iğva edeceğine yemin ettiği için, insanın etrafını çevirmekten, vesveseler vermekten bir an olsun boş bulunmamaktadır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde tekrar tekrar duâ edip yalvaran kişinin söyleyeceği lâfızlarla şeytanın iğvalarından, hile ve desiselerinden kendisine sığınmayı emir buyurmuştur:

"De ki: Rabb'im! Şeytanların vesveselerinden sana sığınırım. Rabb'im! Yanımda bulunmalarından da sana sığınırım." (Müminûn: 97-98)

Her insan daha hayatta iken noksanlıklarını gidermeye çalışmalı, her zaman için şeytanın şerrinden Allah-u Teâlâ'ya sığınarak muvaffakiyet dilemelidir.

Nefisle Mücadele ve Çok Sığınmak:

Ruh gibi nefis de insanın yaratılışında mevcuttur. Toprak, su, hava ve ateşten teşekkül etmiş zulmânî bir buhardır. Karın boşluğunda bulunur, kumandası secde yeridir, bütün vücuda oradan kumanda etmek ister.

Ruh ile nefis vücutta ayrı ayrı yer tutmuşlardır. Nefsin hayatı da ruh iledir.

Nefis süfliyattan, ruh ise ulviyattan yaratılmışlardır. Nefis ahlâk-ı zemime, ruh ise ahlâk-ı hamide ile techiz edilmiştir. Ruh çok lâtiftir, çok âlî, çok yüksek makamdan gelmiştir.

Nefsin tabiatında şehvete, günaha ve kötülüğe meyil vardır. Gücünü hep o yönde kullanır. Onun özelliği böyle olduğu için, insanoğlu sırf kendi nefisine kalırsa, her türlü fenalığa sürüklenir.

Ukbe bin Âmir -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Vallahi ben, vefatımdan sonra Allah'a şirk koşmanızdan korkmuyorum, fakat nefislerinize uymanızdan korkuyorum." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 661)

Nefis yedi başlı bir ejderdir. Haset, riyâ, kin, kibir, şehvet, gadap, yalancılık... gibi hayvânî sıfatlardan hangi sıfatta kişiyi yakalarsa, onu alır cehennemine ortasına kadar götürür. Tahribatı dış düşmandan daha büyüktür. Eğer dizginlenmezse Allah-u Teâlâ'nın koyduğu hudutları aşar, gayesine ulaşır. Bu hudutları aşan kimse, kendisini uçurumdan attı demektir.

Bir Hadis-i kudsî'de:

"Nefisine düşman ol. Çünkü o bana karşı düşmanlık ve harp ilân etmiştir." buyuruluyor.

Kişi onun hakkını ona vermeli ve yoluna devam etmelidir. Ve fakat onun arzusuna kapılmamalıdır.

Nefis her iyiliğe engel olmak isteyen, her kötülüğün kapısını açan arkadaştır. Kişinin bu dünyada da arkadaşıdır, kabirde de arkadaşıdır, mahşerde de arkadaşıdır, cennette ve cehennemde de arkadaşıdır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"O gün her nefis iyilik ve kötülük olarak ne işlemişse önünde hazır bulur." (Âl-i imrân: 30)

Nefsin arzu ettiğini yapmamakla muvaffak olunur.

Allah-u Teâlâ müminlerin en önce kendi nefislerini düzeltmek için uğraşmalarının gerektiğine dâir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Siz kendi nefislerinizi ıslah etmeye bakın. Siz doğru yolda bulduğunuz yoldan sapanların size zararı olmaz." (Mâide: 105)

Size düşen kendinizi düzeltmektir ve nefsinizi ıslah etme yükümlülüğünüzü yerine getirmektir. İsyanlara dalmaktan, ısrarla günah işlemekten korunun. Nefislerinizi ıslah yolundan ayrılmayın.

Allah-u Teâlâ diğer Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyuruyor:

"Nefsini tertemiz yapıp arındıran felâh bulmuş kurtulmuştur."

Onu kirletip örten kişi ise ziyana uğramıştır." (Şems: 9-10)

Nefsini günahlardan temizleyip takvâ ile terbiye etmek suretiyle feyizlendiren kimseler gerçek kurtuluşa ermişlerdir.

İmran bin Husayn -radiyallahu anhümâ-dan rivâyete göre, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şu duâyı talim buyurmuştur:

"Ey Allah'ım! Bana hidayetimi ilham et. Beni nefsimin şerrinden koru." (Tirmizî)

Nefsi terbiye etmek için birinci plânda ölümü çok anmak ve çöl yolculuğuna çıkacak olan bir insanın bu tehlikeli yolculuktan başka bir şey düşünmediği gibi düşünmek lâzımdır.

Şu kadar var ki lütuf ancak Allah-u Teâlâ'dan gelir. Kişi helâl lokma yemeye dikkat ederse, ihlâs ile ibadetlerine devam ederse, nefsinin arzu ettiği şeyi yapmayıp, arzu etmediği şeyi tercih ederse, merdivenden yukarıya çıkmaya başlar. Tarikat merdivenlerine bu üç şeyle çıkılır. Bütün bunlar ilâhî lütuftur, O verecek ki sen yürüyeceksin. Merdivene basa basa çıkarsın.

Ruh ve nefis iki ordu gibidir, devamlı harp halindedirler. Hangi taraf ne kadar alırsa orası onundur. Hepsini alırsa işgal eder, diğerini esir alır.

Ruh iyiliğe meyyaldir, nefis kötülüğe meyyaldir. Hangisi beslenirse o iktidara geçer. İşimiz rızâ olsun, nefsimiz değil, ruhumuz doysun.

İmam-ı Rabbanî Hazretleri de nefsi şöyle tanıtır:

"Bütün fesadın kaynağı nefis-i emmare'dir. O zâtî bir hastalıktır, öldürücü bir zehirdir. Kulluk makamına zıttır." (Mektubât. 440. Mektup)

"Şeytanın hilesi çok zayıftır. Ne yapıyorsa, düşman olan nefsin ona yardım ve yataklık yapması ile yapar. Gerçekte bizim belâımız ruhlarımızın da düşmanı olan nefis-i emmare'dir. Bu hasis düşmandan başka kendine düşmanlık yapan hiçbir şey yoktur. Hariste olanlar ne yapıyorsa onun yardımı ile yapmaktadırlar.

Öyleyse yapılması gereken şey nefsin başını kesmektir. Ona boyun eğmekten kaçınmaktır." (445. Mektup)

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"En şiddetli düşmanın iki yanın arasındaki nefsidir." (Beyhakî)

Nefis öyle bir mahlûktur ki, zâlimdir, kâfirdir, Allah-u Teâlâ'ya bile karşıdır. Gaye bu kâfiri müslüman etmektir. Nefisle mücadeleden maksat da budur, yani nefsi tortularından süzmek, hülâsasını meydana çıkarmak ve insanî nefis hâline getirmektir.

Nefsin her bir arzusu bir put mesabesindedir. Süflî nefsi, his ve meyillerinden arındırıp tezkiye etmedikçe kişi nefsin putlarına tapmaktan kurtulamaz.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Gördün mü o hevâ ve hevesini ilâh edinen kimseyi?" buyuruyor. (Furkân: 43)

İnsanlar nefislerinin hevâ ve heveslerine tâbi olunca nizam ve intizam bozulur, hayatın gerçeklerinden uzaklaşılır.

Şeytanlaşmış İnsanlar:

İnsanlara kötülük telkin edenler şeytanlar olduğu gibi, şeytanlaşmış insanlar da vardır.

Nitekim Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Şeytan onları istilâ etmiş, onlara Allah'ı anmayı bile unutturmuştur." (Mücâdele: 19)

O kerim Zât'ı zikretmekten, O'nun ilâhî hükümlerine riâyet etmekten onları gâfil bulundurmıştır.

İşte şeytan, boyunduruğu altına aldığı kimselere böyle yapar.

"Onlar şeytan fırkasıdır." (Mücâdele: 19)

Askeri ve yardımcısıdır. Günah, isyan, tuğyan ve düşmanlık hususunda birleşmişlerdir.

"İyi bilin ki, asıl kayba uğrayanlar şeytan taraftarı olanlardır." (Mücâdele: 19)

Çünkü onlar şeytanın partisine iltihak etmişler, dünya saâdetinden âhîret selâmetinden mahrum kalmışlardır.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"İnsanlardan kimi de var ki Allah hakkında bir bilgisi olmadığı halde tartışır da her azgın şeytanın ardına düşer." (Hacc: 3)

Bunlar Hakk'tan yüz çeviren, Allah-u Teâlâ'nın Resul'üne göndermiş olduğu apaçık doğruyu bırakarak saptırıcı liderlere, kendi arzu ve hevesleri ile bâtilâ çağıranlara uyan kimselerdir.

Şeytan ismi Âyet-i kerime'de **"Merid"** sıfatıyla anıldığı için, sırf cin şeytanı değil, insanlardan da merid olan, yani fitne ve fesada hazır bekleyen her kişi de şeytan kabul edilir ve bu ismin şumulüne girer.

Şeytana ve şeytanlaşmış şahıslara uyanları doğru yoldan saptıracakları ve cehenneme sürükleyecekleri kesin bir âkıbetir.

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Ebu Zerr -radiyallahu anh-e:

"Cin ve insan şeytanlarından Allah'a sığındın mı?" diye sordu. O ise: "İnsanın da şeytanları var mıdır?" dedi.

Buyurdu ki:

"Evet. Hem de onlar cin şeytanlarından daha şerlidir." (Ahmed bin Hanbel)

•

Asil bir insan bir kahveyi kırk yıl unutmaz, hatır gözetir. Asaleti olmayan bir insandan ise iyilik yaptın mı hemen bir kötülük bekle.

ÂİLEDE KARŞILIKLI

VAZİFE ve HAKLAR

Âile efrâdı, karı-koca ve çocuklarından teşekkül eder. Hazret-i Allah aile fertlerinin herbirine karşılıklı vazifeler ve mesuliyetler yüklemiştir. Bu karşılıklı vazifelerin Hazret-i Allah'ın çizdiği sınırlar dahilinde yapılması âile yuvasının huzur ve saâdetini temin eder.

Karı-koca arasında mevcut bulunan bağ âile içinde hepsinin en güçlüsüdür. En çok faydası olanı ve en çok ihtiyaç duyulanıdır. İslâm dini mümkün merteye bu karşılıklı münasebetlerin korunmasına ve bu güçlü bağın kopmamasına önem vermiştir. Evlilik düzeni ile ilgili maksatların gerçekleşmesini teşvik ettiği gibi, onu iptal etmeye yönelik çabaların hoş olmadığını beyan etmiştir.

Eşler arasındaki ülfet ve muhabbetin husule gelmesi, ancak her iki tarafın kendilerini yapmaya mecbur gördükleri hasletlerle mümkündür.

Yuvada huzur ve saâdetin devamı eşlerin birbirlerine karşılıklı değer vermeleriyle sağlanır.

Daha evvel de geçtiği üzere, bir hanım "Ben evdeyim, kocam ise akşama kadar çalışıp çabalıyor ve bize her ihtiyacımızı getiriyor, ben bu nimetin kıymetini bilmeliyim." diye düşünecek, her getirdiği şeye teşekkür edip ona değer verecek.

Efendisi de "Ben dışardayım, o ise evin her türlü hizmetini görüyor, çocuklarımı yetiştirip terbiye ediyor, bana da hizmette kusur etmiyor." diyerek hanımını takdir edecek. Böylece birbirlerine değer vererek, vazifelerini ihmal etmemeye çalışacaklar.

Cenâb-ı Hakk Âyet-i kerime'sinde:

"Erkeklerin kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır." buyuruyor. (Bakara: 228)

A) Erkeğin Vazifeleri:

İslâm dini kadınlara karşı iyi davranılmasını, eşleri onlardan hoşlanmasalar bile, kendilerinde hayır bulunacağı ümidiyle geçimsizliklerine sabretmelerini ve büyük bir kötülük işlemedikçe onlara eziyet edilmemesini emretmiştir.

İnsanlar yaratılış itibarı ile birbirlerinden farklıdır. Binaenaleyh erkek; kuvvet, cesaret, mukavemet ve idare kabiliyeti... gibi meziyetlerle kadından farklı olarak fitrî bir üstünlüğe sahiptir.

Bu bakımdan erkek ailenin reisi ve sorumlusudur. Ailenin muhafazası, münasip bir ev, nafaka ve her türlü ihtiyaçların temini ona aittir.

Hadis-i şerif'lerde şöyle buyrulmaktadır:

"Bir kimse tasadduk niyeti ile israf etmeksizin ehl-ü iyâline infak ederse niyeti nisbetinde sevab kazanır." (Buhâri)

"Kulun iyilik kefesine en evvel konan şey ehl-ü iyâline verdiği nafakadır." (Münâvî)

"İnsanların kötüsü iktidarı olduğu halde ehl-ü iyâlinin mâişetini dar tutan kimsedir." (Münâvî)

"Cenâb-ı Allah rızık bolluğu ihsan ettikten sonra iyâlini sıkarak iâşe eden kimse, ümmet-i kâmilemizden değildir." (Münâvî)

"Bir insanın kendi ehl-ü iyâline verdiği nafakası sadaka makamındadır." (Buhâri)

Âyet-i kerime'de:

"Erkekler kadınlar üzerine hakimdirler." buyrulmaktadır. (Nisâ: 34)

Ancak bu hâkimiyet tahakkümle değil... Allah'ın kendisine bir emaneti olduğunu düşünerek ona sadâkat, nezaket ve muhabbetle muamele etmelidir.

Diğer bir Âyet-i kerime'de de:

"Kadınlarınızla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmazsanız, olabilir ki hoşunuza gitmeyen bir şey Allah bir çok hayırlar koymuş olabilir." buyruluyor. (Nisâ: 19)

Hadis-i şerif'lerinde ise Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyuruyorlar:

"Kadınların haklarına riâyet ediniz. Bu hususta Allah'tan korkunuz. Zira siz onları Allah'tan emanet olarak almışsınızdır." (Ebu Dâvûd)

"Aranızda en hayırlı kimseler, kadınlarına karşı huyu en iyi olanlarınızdır." (Tirmizî)

"Kadınlarınıza karşı hayırlı olmanızı, iyi davranmanızı tavsiye ederim. Kadınlarınız üzerinde sizin hakkınız, sizin üzerinizde de kadınlarınızın hakları vardır." (Tirmizî)

"Kadın eğe kemiği gibidir. Onu doğrultmaya kalkışırsan kırarsın. Bulunduğu halde bırakırsan, eğriliğine rağmen ondan faydalanabilirsin." (Tirmizî)

B) Kadının Vazifeleri:

Aile yuvasının sağlam, uzun ömürlü ve mesut olmasında en az erkek kadar kadının da payı büyüktür.

Kadın yuvasını sevmeli, kanaatkâr olmalı, israftan kaçınmalı, çocuklarına şefkatli davranıp ahkâma uygun olarak yetiştirmeli, kocasına karşı daima saygılı olmalı, aile sırlarını korumalı, her işte onun rızâsını kazanıp gönlünü hoş etmeye çalışmalı, yapacağı bütün işlerinde onunla istişare etmeli, kendinden evvel kocasını düşünmeli, hakkında iyilikten başka söz söylememeli, ahkâma aykırı olmayan meşru bütün hallerde kocasına mutlak surette itaat etmelidir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, fakirliğinden dolayı sadaka veremediği için üzülen bir hanıma hitaben şöyle buyurmuştur:

"Zevcine ettiğin hizmet sadakadır." (Camius-sağır)

Âyet-i kerime'de:

"İyi kadınlar itaatkâr olanlardır." buyuruluyor. (Nisâ: 34)

Sebeb-i Mevcûdat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"Kadın beş vakit namazını kılar, ramazan orucunu tutar, ırzını korur, kocasına itaat ederse cennete girer." (Camius-sâğır)

"Hangi kadın ki zevcini gadaplandırır, Cenâb-ı Allah'ın lânetine müstehak olsun." (Münâvî)

"Kocası kendisinden râzı olduğu halde bir kadın vefat ederse cennete dâhil olur." (Tirmizî)

Bu Hadis-i şerif'teki müjde büyük günahattan korunan hanımlara âit olduğu âşikârdır.

Diğer Hadis-i şerif'lerinde de şöyle buyuruyorlar:

"Eğer bir kimsenin ötekine secde etmesini emredek olsaydım, kocası üzerindeki hakkının büyüklüğünden dolayı kadının kocasına secde etmesini emrederdim." (Tirmizî)

"Kişi karısını yatağına davet ettiğinde kadın kaçarsa, kocası da ona gücenerek gecelerse, melekler sabaha kadar ona lânet ederler." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 1337)

"Güzel kokusunu insanlara duyurmak üzere güzel koku kullanan kadınlar zinâ etmiş hükmündedir." (Tirmizî)

"Kocasından başkasına kendisini tezyine süse kalkışıp dışarıya çıkan bir kadın, kıyamet gününde nûrsuz bir karanlığa benzer." (Tirmizî)

"Dünya bir metâdır, o metânın en hayırlısı ise sâliha bir kadındır." (Müslim)

İbn-i Abbas -radiyallahu anh-den rivayete göre Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

"Bana cehennem gösterildi. Bir de ne göreyim? İçindekilerin çoğu kadın idi. Zira onlar küfrederler."

– Yâ Resulellah! Allah'a mı küfrederler?

"Onlar kocalarına karşı küfran ederler. Kendilerine alınanlara, giyecek ve yiyecek gibi nimetlere nankörlük ederler. Onlardan birisine oldukça ihsan etsen de bir defasında senden ufak bir itiraz görse, ben senden bu ana kadar hiçbir hayır görmedim der." (Buhârî. Tecrîd-i sarîh: 27)

C) Ana-Baba Hakkı:

Kur'an-ı kerim'in ayrı ayrı yedi yerinde ana-babaya iyi davranılması, hürmet, hizmet ve itaat edilmesi; Allah-u Teâlâ'ya itaattan sonra ana-babaya itaat etmenin farz olduğu beyan buyurulmaktadır.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyuruyor:

"Allah'a kulluk edin. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana-babaya iyilikte bulunun." (Nisâ: 36)

İtaatsızlık etmek, karşı gelmek, gücendirmek ise büyük günahlardan olup kat'i haramdır.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Allah'ın rızası ana-babanın rızasında, gadabı da gadaplarındadır." (C. Sağır)

"Cenâb-ı Hakk'ın birinci sevdiği amel, vaktin girmesiyle beraber edâ olunan namazdır. İkincisi ana-babaya ihsân ve dine aykırı olmayan emirlerine uymaktır. Üçüncüsü Allah yolunda olan cihâddır." (Buhârî)

Yaptıkları fedakârlıklar göz önüne getirilirse, haklarını ödemenin imkânsızlığı ortaya çıkar. Bir evlât hiçbir surette onların hakkını ödeyemez. Allah-u Teâlâ onlara **"Öf!"** demeyi bile hoş görmüyor.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz **"Ana-babaların ihtiyarlık zamanlarında bunlardan birine veya her ikisine yetişip de, lâıyk oldukları hürmette bulunmadıklarından dolayı cennete giremeyen kimsenin burnu yerlerde sürünsün!"** buyurmuştur ve üç kere tekrarlamışlardır. (Müslim)

Bir Hadis-i şerif'lerinde ise şöyle buyururlar:

"Bir evlât babasının hakkını lâıyıkıyla ödeyemez. Ancak babasını başkasının kölesi olarak bulup da satın alırsa ve azad ederse ödeyebilir." (Müslim)

Büyük günahları sıralarken de **"Allah'a ortak koşmak, ana-babaya asi olmak ve yalancı şahitlik yapmak."** buyurmuştur. (Buhârî)

Bir başka Hadis-i şerif'lerinde, Allah-u Teâlâ'nın dilediği bir çok günahların cezasını kıyamet gününe kadar tehir edeceğini, ana-babalarına isyan edenlerin ise cezalarını dünyada iken başlatacağını haber vermiştir. Ayrıca Allah-u Teâlâ'ya arz edilip de geri döndürülmeyen duâların arasında ana-babanın evlâtları için yaptıkları bedduâları da saymıştır. (Buhârî)

Bunun içindir ki bir evlât onlara karşı vazifesini hakkıyla yapmak mecburiyetindedir.

Maddî-mânevî ihtiyaçlarını istemeden karşılamalı, gönüllerini incitecek hareketlerden şiddetle kaçınmalı, kusurlarını görmemezlikten gelmeli, başkalarının yanında hep iyiliklerinden söz ederek itibarlarını korumalı, şikayet etmemeli, hayatta iken olsun öldükten sonra olsun haklarında duâ etmeli, vefatlarından sonra dostları ile ilgiyi devam ettirmelidir.

Cenâb-ı Hakk buyuruyor:

"Biz insana anne babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Zira annesi onu karnında zahmetle taşımış ve güçlkle onu doğurmuştur." (Ahkâf: 15)

"Onlarla dünyada iyi geçin." (Lokman: 15)

"Rabb'in yalnız kendisine kulluk etmenizi ve ana-babaya güzellikle muâmele etmenizi emretti."

Eğer onlardan biri veya her ikisi senin yanında iken ihtiyarlığa ererlerse onlara öf bile deme, onları azarlama, onlara güzel ve tatlı söz söyle.

Onlara acıyarak tevâzu kanatlarını yerlere kadar indir ve de ki:

Ey Rabb'im! Onlar beni küçükken nasıl terbiye ettilerse, sen de kendilerine öylece merhamet et." (İsrâ: 23-24)

Allah ve Resul'ünün haklarından sonra anne ve baba hakkı gelmektedir.

Dünyaya gelmemize vesile olan, yetişmemiz için her türlü sıkıntı ve güçlüklerle katlanan, istirahat ve istikbâlimiz uğruna kendi huzur ve rahatlarını fedâ etmekten çekinmeyen anne ve babamıza karşı evlâtlık vazifelerini hakkıyla yapmak mecburiyetindeyiz.

Onlara saygı ve sevgi göstermeli, gönüllerini incitecek ve kıracak hareketlerden şiddetle sakınmalıyız.

Hayırlı bir evlât, ana-babasının âdetâ gözlerinin içine bakar, ihtiyaç zamanlarında yardımlarına koşar. Cennet onların ayakları altında gizlidir.

Onlara itaat, hürmet ve ahkâma uygun olan emirlerine inkıyad etmek kati bir farz; itaatsizlik etmek, karşı gelmek ve gücendirmek ise büyük günahlardan olup kati bir haramdır. Çünkü büyük günahların başında Allah'a şirk koşmak, hemen sonra da ana-babaya isyan gelmektedir.

Hadis-i şerif'lerinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurmaktadır:

"Ana-babaya hizmet, itaat ve ihsan sebebiyle Cenâb-ı Allah insanın ömrünü artırır." (Camius-sağır)

"Ana-babaya kavlen ve fiilen ihsân eylemek Allah yolunda cihadda bulunmak kadar faideyi gerektirir." (Camius-sağır)

"Ana-babaya ihsan ömrü artırır. Yalan rızkı azaltır, hayır duâ kazâları savuşturur." (Camius-sağır)

"Üç şey vardır ki onlarla amel ve ibâdet faydalı olamaz. Birincisi Cenâb-ı Allah'a şirk, ikincisi mümin olan ebeveyne isyan, üçüncüsü savaşta cepheden kaçmaktır." (Camius-sağır)

"Cennete girmek analara tevâzu, itaat ve hoşnudluklarını kazanmak için ayaklarına kapanmakla olur." (Camius-sağır)

"Bir kimse ana-babasının üzülmesini gerektirecek harekette bulunursa büyük günah sâhibi olur." (Münâvî)

"Ana-babasına ve yaratıcısına itaatkâr olan kul, cennetin en yüce makamlarındadır." (Münâvî)

"Ana-babasına muhabbetle nazar etmek, evlâd için ibâdet makamındadır." (Münâvî)

D) Evlât Terbiyesi:

Evlâdın ana-babaya hürmet ve itaatı farz olduğu gibi, anne babanın da çocuklarına karşı aynı güzellikte muâmele etmeleri dini bir vazifedir.

Çocuk anne-babaya ilâhî bir hediye, ilâhî bir emanettir. Kalbi tertemizdir, ekilmemiş bir tarladır, hangi tohum atılırsa o büyür. İyilik telkin edilir, iyi işler yaptırılırsa iyi bir insan olur. Dünya ve âhirette saadet ve selâmete erer. Böyle güzel bir terbiye ile yetiştirdikleri için anne ve babası da onun ecir ve sevaplarına ortak olurlar. Şayet iyi terbiye edilmezse kötü bir insan olur. Anne-baba onun kötülüğünden mesuldürler, günahına da ortak olurlar.

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde buyururlar ki:

"Hiçbir baba evlâdına güzel edep ve terbiyeden daha değerli ve üstün bir miras bırakamaz." (Tirmizî)

"Cenâb-ı Hakk'tan korkunuz, in'âm ve ihsan hususunda evlâdınız arasında adâlet ediniz." (Müslim)

"Evlâdlarınızı Peygamber'inize, ehl-i beyt'ine ve kırâat-i Kur'an'a muhabbet gibi üç hasletle terbiye ediniz." (Camius-sağır)

"Bir kimsenin üç oğlu olur da birisini olsun 'Muhammed' ism-i şerif'iyile tesmiye etmezse cehâlet etmiş olur." (Camius-sağır)

"Çocuğun kokusu cennette bulunan 'reyhan' kokusunu andırır." (Camius-sağır)

"Cenâb-ı Allah o babaya merhamet buyursun ki, evlâdına hayırlı işler için yardımcı olur." (Münâvî)

"Evlâdın pederleri üzerindeki hakları, güzel bir isim ile isimlendirip ve İslâm âdâbı ile kendilerini eğitmek ve yetiştirmektir." (Münâvî)

Çocuk dünyaya gözlerini açınca, yıkanıp kundaklandıktan sonra yapılacak ilk iş, sağ kulağına Ezân-ı Muhammedî sol kulağına ikâmet okumaktır. İkinci yapılacak iş çocuğa güzel bir isim koymaktır.

Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz'e bir adam gelerek "*Oğlum bana ezâ-cefâ ediyor, beni dövüyor.*" diye şikayette bulundu.

Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz çocuğu çağırarak "**Hiç Allah'tan korkmaz mısın? Hiç evlât ana-babasına isyan eder mi? Babanın evlât üzerindeki haklarını bilmiyor musun?**" diye sorunca:

"Güzel yâ Emîrel-müminin! Buna karşılık evlâdın da ana-babasının üzerinde bir takım hakları yok mudur?" dedi.

Bu haklı itiraz karşısında Hazret-i Ömer -radiyallahu anh-:

"Evet vardır. İffetli ve asâletli bir hanımla evlenmeli, çocuğuna güzel bir isim koymalı, ahkâm-ı ilâhiye'yi öğretmelidir." buyurdu.

Genç de şunları söyledi:

"Babam sizin bu saydıklarınızdan hiçbirini yapmamıştır. Annem olan kadını esir pazarından satın almıştır. Bana, pislik yuvarlayan böcek mânâsına gelen Cuâl adını takmıştır. Ahkâm-ı ilâhiye'ye âit hiçbir şey de öğretmemiştir."

Bunun üzerine Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz çocuğun babasına dönerek:

"Oğlum bana isyan ediyor diye bir de şikâyet ediyorsun. Aslında sen ona fenâlıkta bulunmuşsun. Bu hatâyı önce sen işlemişsin." buyurdu.

"Ey İman Edenler! Kendinizi ve Âilenizi,

Yakıtı İnsanlar ve Taşlar Olan Ateşten Koruyun." (Tahrim: 6)

Çocukların ahkâma uygun olarak yetiştirilmeleri ilâhi bir emirdir:

"Ey iman edenler! Kendinizi ve ehl-ü iyâlinizi cehennem ateşinden koruyunuz, onun tutuşturucusu insanlar ve taşlardır." (Tahrim: 6)

Çocukların üzerine titremek gerekiyor. Güç bir vazife amma onları korumak mecburiyetindeyiz.

Bu emr-i şerifi bilen biliyorsa da, nerede ve nereden başladığı bilinmediği için herkes kabahati çocukta arıyor. Kendi kusurunu bilmiyor ve görmüyor.

Yuva kurmaya karar verdiğin zaman asil, dindar, iffetli ve temiz bir kız aradın mı?

Çünkü Hakk Celle ve Alâ Hazretleri Mâide sûresi 5. Âyet-i kerime'sinde, mümin, hür ve iffetli kadınlarla evlenmeyi emrederken Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ise **"Mezbelelikte biten yeşillikten sakınınız."** buyurmuşlardır.

Helâl yiyip helâl yedirdin mi? Bu evliliğin Rızâ-i ilâhiye'ye uygun olup olmadığına dikkat ettin mi?

Çocuğa güzel bir isim verip Ahkâm-ı ilâhiye'yi öğrettin mi? Ekilmemiş gönül bahçesine Allah ve Resul'ünün sevgisini ektin mi?

Göz, kulak, el, ayak gibi bütün âzâlarının Hazret-i Allah tarafından verildiğini; sıhhat, âfiyet, rızık ve mâişet gibi sonsuz nimetler verdiği gibi, ahirette de daha nicelerini vereceğini haber verdin mi? Ölüm, kabir, mahşer, sırat, cehennem gibi vartalardan kurtulması için nasıl hazırlanması gerektiğini bildirdin mi? Cennet ve Cemalullah'a kavuşması için kendisine yardımcı oldun mu? Bu uğurda harcanan masrafın en kıymetli sadaka-i câriye olduğunu ve ona bırakılacak en kıymetli mirasın din terbiyesi olduğunu bildin mi?

Çocuklarından şikâyetçi olanlar, bu hususlara dikkat ettiler mi?

Bize düşen vazifelerimizi yapmamışsak, onlardan bir şey beklemeye de hakkımız yoktur. Ne verdik ki ne bekleyeceğiz?...

Salih bir evlâdın yetişebilmesi için insan yatakta dahi edebini muhafaza edecek, şayet edep muhafaza edilirse Hazret-i Allah da o çocuğa edep ihsan eder.

Anne-babanın çocuklarına güzel bir numune olmaları da çok mühimdir. Çünkü çocuk onlardan gördüklerini, iyi veya kötü hemen kapar.

Çocuklara dâima hayır-duâ edilecek, onlara şer ve zarar verici duâlar etmekten kaçınılacak.

Yaşı ilerledikçe nerelere gidip, kimlerle arkadaşlık ettiği, her hâl ve hareketi inceden inceye takip edilecek.

Zira Hadis-i şerif'te şöyle buyurulmaktadır:

"Günahkâr ve isyânkâr arkadaşlardan sakın. Zira senin de onlardan olduğun anlaşılır." (Câmius-sağır)

Evine helâl lokma, seçme lokma kazanıp getirilecek. Alttan, göz görmemiş, gizli ve kapalı olanını tercih edecek; açıkta satılanlardan almayacak, çünkü onu almaya gücü yetmeyen vardır, gözü kalmıştır.

Haramla beslenen bir vücut hep kötü şeylere meyleder. Bu gibi kimselerin asi olması gayet tabiidir.

Zât-ı Âileri Çocuk Yetiştirilmesine Çok Dikkat Ederlerdi.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Hazretleri, iyi yetişmemiş çocuklardan anne babayı mesul tutarlar, kendisine birçok güzel hasletleri öğrettiği ve verdiği için kendi babasına, annesine duâ ederlerdi.

Bir çocuk odaya hızla girdiğinde veya babasından evvel bir yere girdiğinde, baba arkada kalıp çocuk önde oturduğunda veya babanın önünde yürüdüğünde çok kızarlardı. Çocuğa bir şey verdiğinde; kendi mi yiyor, yanındaki kardeşine, arkadaşına mı takdim ediyor bu bile bir ölçü idi. **"Çocuğu; çocuk olduğu için, Hazret-i Allah'ın emaneti olduğu için sevmeli ama bu sevgi kalbe girmemeli şefkatle olmalıdır. Bu sevgi ve şefkat çocukların edep ve terbiyelerine mani olmamalıdır."** derdi. Yani her şeyleri ölçülüydü. Çocuğu çok sever amma yüz vermezdi.

"Beşeriyetin içinde nasıl numune olur, helâl lokma nasıl yediririm. Onu geceleri Hakk'ın beğeneceği, gündüzleri halkın beğeneceği hale nasıl getiririm düşüncesi babanın vazifesidir."

"Gözle terbiye edin, sözle değil. Dayakla hiç değil" buyururlardı.

Câhiliyet devrinde kız çocuklarını diri diri gömerlerdi. Fakat kız masum olduğu için cennete giderdi. Zalim müşrik baba ise cehenneme giderdi.

Eskiden cehalet vardı. Şimdiki cehalet çok daha büyük. Hâlâ farkında değilsiniz. Zalim anne baba, canım yavruyu kendi elleriyle cehenneme koyuyor. Kendi de gidiyor.

Bir hanımın ihlâslı olmasının, çocuğunu yetiştirmesinde çok faydası olur. Çocuğuna her şeyden evvel helâl lokma yedirmeyi, Hazreti-i Allah'tan korkması gerektiğini, Resulullah Aleyhisselâm'a nasıl sevgi göstermesi gerektiğini, iyaline nasıl tazim göstermesi gerektiğini öğretti mi artık işi kolay.

Akıllı anne bunları düşünür. Onun için Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz:

"Sâliha bir hatuna sahip olmak dünyanın yarısına malik olmaktan daha hayırlıdır." buyurmuşlardır.

Efendi Hazretlerimiz'in bu husustaki diğer bir beyanlarını da arz edelim:

"Çocukları çok serbest bırakırsanız, dizginlerini tutmazsanız, elinizde bulundurmazsanız, çocuk yoldan çıkar. Sonra peşimden gel dersin, amma gelir mi? Onun için çocuğa evvelâ terbiye vermemiz lâzım, edep vermemiz lâzım, her güzelliği vermemiz lâzım. Ondan sonra çocuktan bir şey beklersiniz. Kendi yerine çocuğu oturtursanız çocuktan ne beklersiniz?"

Çocuk yerini bilecek, adam yerini bilecek, kadın yerini bilecek. Babamız dövmezdi bakardı. Bizi gözle terbiye etti. Üç çocuktuk, bakar korkusuyla ellerimiz diz üstünde oturur, birbirimize bakardık. Allah râzı olsun. Allah'ım nur etsin.

Bir de ikinci tabiatı vardı. Kendi tüccardı, elime beş kuruş verdiğini hatırlamam. Eve ne lâzımsa getirir, çocuğa da ne lâzımsa getirirdi. Ben büyüdüm para elime geçmeye başladı amma harcamasını bilmiyorum, çünkü öğrenmemişim. Bize iktisadi öğretti.

Çocuk dövülmez, çok seyrek dövülür, gözle terbiye edilir. Çok döversen arsız yaparsın, çok söylersen yüzsüz yaparsın.

Çocuğu at gibi yetiştirmeyin, insan gibi yetiştirin. Yani adam yetiştirmeyin, insan yetiştirin. O yüzden demişizdir ki: İnsan yetiştirmek murat, adam yetiştirmek değil."

"Çocuğun eline bir-iki mecmua verin "Bunu dağıt!" deyin. Gaye kalbine iman ve cihat tohumunu ekmek. O tohum imanın çoğalmasına, kökleşmesine sebep olur. İslâm müdafisi olur, küfrün karşısında durur. Maksat kalbine bu imanı ekebilmek. İslâm'ın müdafisi yapabilmek, küfrün karşısında durmasını sağlamak. Böyle olması, böyle ölmesi için..."

Ne güzel ölçü bırakmışlar...

Dinimiz ahlâkımızı güzelleştirerek, kötülüklerden ve kötü huylardan kaçınmamızı emretmektedir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Kötülüklerin zâhir ve bâtın olanlarından uzak bulununuz." buyuruyor. (En'âm: 151)

Diğer Âyet-i kerime'lerinde ise şöyle buyuruluyor:

"Size yasak edilen büyük günahlardan kaçırırsanız, kusurlarınızı örteriz ve sizi ağırlanacağınız şerefli bir yere yerleştiririz." (Nisâ: 31)

"Onlar ki günahın büyüklerinden ve hayasızlıklardan kaçınırlar, yalnız bazı küçük kusurlar işleyebilirler. Şüphesiz ki Rabb'inin mağfireti geniştir." (Necm: 32)

Allah'ımız ahlâkımızı güzelleştirsın, kötü ahlâkı bizden alsın.

Numune Olmak:

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"İnsanın kazandığı şeylerin en değerlisi yetiştirdiği evlâdı ve hiyanetsiz olan alış-verişidir." (Ahmed bin Hanbel)

Çocuğun iffetli, faziletli bir kimse olabilmesi için helâl lokma yedirmeye, helâl giydirmeye itina gösterilmeli, eğitim ve terbiyesine dikkat edilip ahkâm-ı ilâhî öğretilmelidir.

Bir Hadis-i şerif'lerinde ise:

"Çocuklarınızı Peygamber'inize, Ehl-i beyt'ine ve Kur'an okumaya muhabbet gibi üç hasletle terbiye ediniz." buyuruyorlar. (Câmiü's-sağir)

Sâlih bir evlâdın yetişebilmesi için kişi yatakta dahi edebini muhafaza etmelidir. Eğer böyle yaparsa Allah-u Teâlâ da o çocuğa edep ihsan eder.

Anne ve babanın çocuklarına güzel bir numune olmaları da çok mühimdir. Çünkü çocuk iyi veya kötü olarak gördüklerini onlardan öğrenir.

Ana-babasının havâî şeylere daldığını gören bir çocuk, ahlâkî değerleri öğrenemez.

Ana-babasından devamlı surette katılık, öfke, sinir ve parlamaya, ezâ ve cefâ gören bir çocuk düzenli olamaz ve kendine hâkim olmayı, dil tatlılığını, nezih konuşmayı öğrenemez.

Âyet-i kerime'de:

"Yapmadığınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?" buyuruluyor. (Saff: 2)

Ana-babasından dedikodu, gıybet, yalan, hile gören; ana-baba, komşu, arkadaş, akraba hakkına riayeti görmeyen çocuk yarın bunları yaparsa mesul gene biziz. Niçin? Güzel numune olmadığımız için.

İbretlik İki Hikâye:

İslâm'da çocuğun eğitimi kadının hamilelik dönemi ile başlar ve ömür boyu sürer.

Bu hususta bir temsil arzedelim:

İstanbul'da medfun bulunan Şeyh Vefa Hazretleri'nin küçük oğlu, yoldan geçen sakaların su tulumlarını iğne ile delmeyi âdet hâline getirmiş. Sakalar bu durumu bu sâlih zâta söylemeye utanırlar. Nihayet bir gün tahammül edemeyip Şeyh Vefa Hazretleri'ne meseleyi intikal ettirirler.

O da kendi kendine bunda çocuğunun değil, ya annesinin ya da kendisinin suçu olabileceğini düşünür ve derin bir murakabaya dalar. Bir hatasını göremeyince hanımına sorar. Hanımı iyice düşünür ve der ki:

"Efendi ben bu çocuğa hamile iken komşuya misafirlîğe gitmiştim. Masanın üzerinde portakallar vardı. Çok canım istedi, söylemeye utandım. Bir ara ev sahibinin yokluğundan faydalanarak elimdeki iğneyi batırdım ve portakaldan çıkan suyu azıcık emdim."

Bu cevabı alan Şeyh Vefa Hazretleri: **"Hemen git komşudan helâllik al."** buyurur. Ertesi günden itibaren, hiç tembih etmedikleri halde çocuk da bu huyundan vazgeçer.

Bu durumdan çok hislenen anne: **"Benim güzel yavrum, en ufak hatamı bile gizlemedin!"** der.

Görülüyor ki hamile olsun veya olmasın her kadının yediklerine ve içtiklerine dikkat etmesi, küçük hatalarının gelecekte çocuğa yansıtacağını unutmaması gerekir.

•

İkinci bir temsil:

Fatih Sultan Hazretleri İstanbul'un fethinden sonra annesine: **"Anneciğim! İstanbul'u fethettim."** der. Annesi: **"Oğlum! İstanbul'u sen değil ben fethettim."** karşılığını verir. Fatih: **"Nasıl olur? Askerleri denizden, gemileri karadan yürüten ordunun başında ben vardım."** dediğinde annesi şöyle söyler:

"Hayır oğlum, İstanbul'u ben fethettim. Çünkü ben hamile kaldığımda harama, helâle, tesettürüme o kadar dikkat ettim ki, bırak akrabalarım, yakınlarım dahi hamile olduğumu anlayamamışlardı. İşte bu sebepten dolayıdır ki Allah-u Teâlâ bana senin gibi bir evlât verdi. Ben böyle olmasaydım, sen İstanbul'un fatihi olamazdın."

Fatih: **"Haklısın anneciğim!"** diyerek annesinin elini öper.

Arkasından Hayırlı Evlât Bırakanlar:

Baba ile anne, çocuğun dünyaya gelişine sebep oldukları ve ona güzel bir terbiye vermek suretiyle yetiştirdikleri için, onların bir nevi kazancı sayılır ve ahirette karşılığını alırlar. Bu ise büyük bir saâdetir. Çocuklarını cehennemden korudukları gibi, kendileri için de bir ahiret sermayesidir.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"İnsan ölünce yapmakta olduğu hayırlı işleri durur. Ancak üçü müstesnâdır:

Sadaka-i câriye, yani kesilmeden devam eden hayır yapanların, faydalı ilim bırakanların, arkasından kendisine duâ eden hayırlı bir evlâdı olan kimselerin amel defterleri kapanmaz." (Müslim: 1631)

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir başka Hadis-i şerif'lerinde ise şöyle buyuruyorlar:

"Şüphesiz ki bir adamın cennette makamı yükseltilir. Bunun üzerine adam: '(Ey Rabb'im!) Bu nereden geldi?' diye sorar. Kendisine: 'Çocuğunun sana istiğfarı sebebiyledir.' denilir." (İbn-i Mâce: 3660)

Mümin ana-babanın geride bıraktıkları çocuğun onlar için yaptığı duâ ve istiğfarı, günahlarının bağışlanmasını dilemesi kendilerine yararlıdır. Çünkü çocuk ana ve babanın bir kazancı ve eseridir.

Haya Gidiyor!

Bazı kimseler; "Küçük!" diyor "Çocuk!" diyor, çocuklarını çok açık giydiriyor. Kısa pantolon giydiriyor. Halbuki hayasını kaçırdığının farkında değil.

Meselâ bir esansın kendisine mahsus kokusu var. Şişeyi açtın mı kokusu gidiyor, suyu kalıyor. Çocuk da böyle, haya gidiyor.

Küçükken eğitilmezse büyüyünce artık tatbik etmez. Çünkü zamanla o irade ondan emilmiştir.

Rüyâ

"İki kızım var, görüyorum ki ateşe doğru gidiyorlar. Yanacaksınız diyorum ve onları kurtarmaya çalışıyorum..."

Hakikaten şimdiki evlâtlar, ateşe doğru gidiyorlar. Onları zaptetmek de çok güç. Edebilirsenez hem kendinizi hem de onları cehennem ateşinden kurtarmış olursunuz.

Çünkü Cenâb-ı Hâlık'ımız:

"Ey iman edenler! Kendinizi ve âilenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun." buyuruyor. (Tahrim: 6)

Bu bir emr-i ilâhi'dir, bu emre göre hareket edelim. Onlardan bir tanesi giderse insan mesul olur. Çünkü çoban sürüsünden mesuldür. Hiç şüphe yok ki, ana-babanın büyük vazifesi vardır. Bu vazifeler bazen bilerek bazen bilmeyerek ihmal ediliyor.

Öyle bir zamandayız ki, çocukları terbiye etmek çok güçleşti. Hatta bazen öyle diyoruz, bugün çocuğum olsa şöyle yetiştiririm diye katiyyen söyleyemem. Çünkü çok güç. Ebeveyn bu güçlük altında olduğu halde düşünüp idrak edemediği zaman kendi haline bırakıveriyor. O zaman da olmuyor işte. Biz dahi her an ikâza, irşâda muhtacız, değil ki çocuk.

Bize verilmiş bir hayat var. Bu hayatın sonunda **"İrciiy"** daveti bize gelecek, alınacağız. Bu alınmada evvelkilerin geçtiği yoldan hepimiz geçmiş olacağız.

Şimdi bir düşünce beliriyor. Çocuklarımızı nereye bırakacağız? Hakk'a mı bırakacağız, halka mı bırakacağız. Onları nasıl yetiştirdik? Durumları ne olacak?

Biz gidiyoruz, bunun hiç şakası yok, onlar da kalacak. Amma biz nasıl gidiyoruz, onlar nasıl ve kime kalacak? Onlara Hakk'ı tanıtmış mıyız, Hakk yolunda yürütmüş müyüz?

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'i ve ıyâlini sevdirdik mi? Ahkâm-ı ilâhi'yi öğrettik mi? Helâl yiyip helâl yedirdik mi? Onlara numune olduk mu? Biz; bize düşen vazifelerimizi yapmamışsak, onlardan ne bekleyeceğiz? Biz onlara her şeyi öğrettik amma bunu öğretmedik.

Kur'an-ı kerim'de İbrahim Aleyhisselâm hakkında şöyle buyurulmaktadır:

"Rabb'i ona: 'Teslim ol!' dediği zaman o: 'Ben âlemlerin Rabb'ine teslim oldum!' demişti." (Bakara: 131)

O bu emri sadece kendisi yerine getirmekle kalmamış, İslâm'ı kendi soyundan gelenlere de tavsiye etmişti:

"İbrahim de bunu kendi oğullarına vasiyet etti." (Bakara: 132)

Kendisi Rabb'ine gönülden teslim olduğu gibi, oğullarından da aynı şekilde söz vermelerini istedi.

İbrahim Aleyhisselâm ömrünün sonuna doğru evlatlarına dine bağlı kalmalarını vasiyet ettiği gibi, torunu Yakup Aleyhisselâm da aynı şekilde vasiyette bulunmuştu:

"Yakup da: 'Oğullarım! Allah bu dini sizin için beğenip seçmiştir. Siz de ancak müslüman olarak can verin.' dedi." (Bakara: 132)

Onlar da babalarına bu hususta söz vermişler, umur-u dine dikkat edeceklerini belirtmişlerdi.

Allah-u Teâlâ onun bu tavsiyesini bu Âyet-i Kerime'sinde bütün beşeriyete numune bir vasiyet olarak takdim ediyor.

İslâm dini üzere yaşayan Yakup Aleyhisselâm, ikinci mühim tavsiyesini vefat etmek üzere iken yaptı.

"Yoksa siz Yakub'a ölüm geldiği zaman orada mı idiniz?" (Bakara: 133)

Yakup Aleyhisselâm, ömrünün son anlarında, dedesi İbrahim Aleyhisselâm'ın vasiyetini oğullarına tekrar etti. Onlar da babalarına tevhid dinine bağlı kalacaklarına dair söz vermişlerdi.

"Hani o oğullarına: 'Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?' diye sormuştu. Onlar da: 'Senin Allah'ın ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın Allah'ı olan tek Allah'a kulluk edeceğiz. Biz O'na teslim olanlarız.' dediler." (Bakara: 133)

Lokman Aleyhisselâm'ın oğluna vermiş olduğu öğütler de ne kadar arza şâyândır:

"Oğulcuğum! Allah'a şirk koşma, doğrusu şirk koşmak çok büyük bir zulümdür." (Lokman: 13)

"Oğulcuğum! Yapılan iyi veya kötü bir iş hardal tanesi ağırlığınca da olsa, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, Allah onu mutlaka çıkarır, Allah her şeyden haberdardır." (Lokman: 16)

"Oğulcuğum! Namazı kıl! İyiliği emret, kötülükten vazgeçir! Bu hususta sana isabet edecek eziyete katlan! Çünkü bunlar azmedilmeye değer işlerdendir." (Lokman: 17)

"İnsanları küçümseyip yüz çevirme! Yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Zira Allah kendini beğenip övünen ve böbürlenmiş kimseleri aslâ sevmez." (Lokman: 18)

"Yeryüzünde mütevâzi ol! Söz söylerken yavaş sesle söyle! Şüphesiz ki seslerin en çirkini eşeklerin sesidir." (Lokman: 19)

Onlar peygamber oldukları halde, çocuklarına bir bir nasihat ettiler, uyandırdılar. Biz ne yaptık?

İnşallah bu vazifeyi ele alırsanız, aldığınız nispette mesuliyetten kurtulursunuz. Onları korumak çok güç, amma korumak zorundayız.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

İhlâs Sûre-i Şerif'i (18)

İHLÂS SÛRE-İ ŞERİF'İNİN BÂTİNÎ MANÂSÎ (13)

Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi

"Mârifetullah"taki Sır:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde buyurur ki:

"De ki: O Allah bir tektir. Allah Samed'dir. Her şey O'na muhtaç, O hiçbir şeye muhtaç değildir." (İhlâs: 1-2)

Vücut O, mevcut O... O'ndan başka ne vücut var, ne de mevcut var.

Bütün mevcûdat vücut nurunun zerrelere zühur mahallidir, **"O!"** emriyle olmaktadır.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Bizim emrimiz ancak bir göz açıp kapanana kadar bir tek andır." (Kamer: 50)

Bir şeye ancak bir kere emreder. Az da, çok da O'nun kudreti yönünden birdir.

Allah-u Teâlâ ona bir şekil, bir suret veriyor, hayat veriyor, bütün mukadderatını içine dörüyor ve onunla **"OI!"** diyor, oluveriyor. Ömrü, icraatı, ölümü-kalımı, geçmişi, geleceği, her şeyi içinde olmak üzere **"OI!"** emriyle husule geliyor. **"OI!"** emrinin içinde kendi varlığı ile görülüyor.

Çünkü O **"Hayy"** ve **"Kayyum"**dur. O yaratıyor, yaratılanlar O'nunla kâim. Hem O yaratıyor, hem O'nunla kâim. Varlığını çektiği anda, var gibi görünen şey bir anda yok olur. Çünkü O'nunla var idi.

Sen ise yaratılmışlarda kaldın, Hakk'ı bilemedin, bildiğini sandın.

O **"Ehad"**dır. Hem Ehad diyorsun, hem de sen varsın O yok. Ehad diyorsun amma senden başkası yok. İşte insanların Allah-u Teâlâ ile durumu budur. Mârifetullah ilmi ile diğer ilimleri buradan ayırın.

O **"Ehad"**dır, her şey O'na muhtaçtır.

Şu muhtaçlık durumunu sizin anlayacağınız şekilde bir temsille şöyle anlatalım:

Bir buğday tanesinin kabuğu o taneye ne kadar muhtaç ise, Allah-u Teâlâ'nın yarattığı ve bir kabuktan ibaret olan âlemler de Allah-u Teâlâ'ya muhtaçtır. Çünkü vücut O, mevcud O.

Onun içindir ki:

"Doğurmamış, doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'nun dengi ve benzeri değildir."
(İhlâs: 3-4)

Kabuğu Allah'tan gayri sanma. **"OI!"** demekle o kabuk olmuştur. Kabuk görülüyor, O görülmüyor.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"İyi bil ki O her şeyi çepeçevre kuşatandır." (Fussilet: 54)

Her şey O'nunla var.

Sıddık-ı Ekber -radiyallahu anh- Efendimiz:

"Ben Allah'ımı gördüm, başka bir şey görmedim." buyurmuştur.

O, Hakk'ı ve hakikati gördü. O'nun nuru ile O'nu görüyor ve biliyor, O'nunla O'nu görmek demek; içinde O, nurunu da O akıtıyor. O nurla O'nu görebiliyor. Başka türlü göremez.

Sen **"Rabb'ül-âlemîn"** olan Allah-u Teâlâ'yı mı gördün, yoksa kabuktan ibaret olan yaratıklarda mı kaldın?

Bir düşün, aklını ve ilmini bir yokla!

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde buyurur ki:

"Rahman olan Allah Kur'an'ı öğretti, insanı yarattı, ona beyanı (açıklamayı) öğretti." (Rahman: 1-4)

Açıklamayı O öğretti. Bu açıklamalarından nasibini aldın mı?

Bu açıklamalar ilme göredir...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED **Aleyhisselâm**

-Hicretin Altıncı Yılı-

Mânevî Hikmetler

Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi

Allah-u Teâlâ Fetih Sûre-i şerif'inde müminlere hitap ederek, Hudeybiye Barış Antlaşması'nın hikmetlerini beyan buyurmaktadır:

"Allah size elde edeceğiniz birçok ganimetler vâdetmiştir. Bunu (Hayber ganimetini) size hemen vermiş ve insanların ellerini sizden çekmiştir. Tâ ki bu, müminlere bir işaret olsun ve sizi doğru yola iletsin." (Fetih: 20)

Nitekim Hayber'in fethinden sonra İslâm devletinin sınırları genişledi, müslümanlar sayılamayacak kadar zaferler kazandılar ve ganimetler elde ettiler. Bu fetihler kıyamete kadar devam edecektir.

"Bundan başka sizin gücünüzün yetmediği, fakat Allah'ın sizin için kuşattığı ganimetler de vardır. Allah her şeye kâdirdir." (Fetih: 21)

İnananlara bir lütuf olarak fetihleri de ganimetleri de vermeye elbette gücü yeter, bunlar mutlaka gerçekleşecektir.

Nitekim yakın bir gelecekte gerçekleşmeye başlamış, ilk olarak Mekke-i mükkerreme fethedilmiş, bunları haber veren Kur'an-ı kerim'in ebedî bir mucize olduğu tecellî etmiştir.

"Eğer o kâfirler sizinle savaşacak olsalardı, mutlaka arkalarını dönüp kaçarlardı. Sonra da ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamazlardı." (Fetih: 22)

Müşrikler eğer müslümanlara karşı savaş açmaya yeltenselerdi, hiçbir yardımcı bulamayacaklar, savaş olmadan hezimete uğrayacaklardı.

"Allah'ın önceden beri geçmiş olan sünneti (âdeti) budur. Sen Allah'ın sünnetinde aslâ değişiklik bulamazsın." (Fetih: 23)

O'nun peygamberinin eski ümmetlerden beri devam edegelen bir âdetidir. Elçilerine muhalefet eden kâfirleri rezil ve perişan eder.

"O size onlara karşı zafer verdikten sonra Mekke'nin ortasında, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan çekmiştir. Allah yaptıklarınızı görmektedir." (Fetih: 24)

Allah-u Teâlâ müşriklerin onlara herhangi bir kötülük yapmasına fırsat vermediği gibi, müminlerin ellerinin onlara uzanmasına da engel olmuştur. Sonuç ise müminlerin lehine tecelli etmiştir.

"Onlar inkâr edenlerdir, sizi Mescid-i haram'ı ziyaretten ve bekletilmekte olan kurbanlıkları da yerlerine gitmekten alıkoyanlardır." (Fetih: 25)

Azgınlıklarının ve inatlarının bir sonucu olarak böyle yapmışlardır. Aslında bu yaptıkları çok büyük bir suçtur.

"Eğer onların arasında (Mekke'de) kendilerini henüz tanımadığınız mümin erkeklerle mümin kadınları bilmeyerek çiğnemek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı (fetih için Allah size izin verirdi). Allah dilediklerine rahmet etmek için böyle yapmıştır." (Fetih: 25)

Mekke'de müşriklerin arasında imanlarını gizleyen müminler de vardı, güçsüzlüklerinden dolayı hicret edememişlerdi, onları kimse bilmiyordu. İman ettiklerini bilmeden mümin kardeşlerini öldürebilirlerdi. Allah-u Teâlâ bu sebepten dolayı izin vermedi, müminlerin ellerini müşriklere, müşriklerin ellerini müminlere kaldırtmadı.

Diğer taraftan iki sene içerisinde o azılı müşriklerin birçoğunun İslâm'la müşerref olmaları sağlanmıştır. İşte Allah-u Teâlâ'nın Hudeybiye'de savaş fırsatı vermemesinin hikmeti budur.

"Eğer onlar birbirlerinden ayrılmış olsalardı, biz o küfredenleri elbette acıklı bir azapla azaplandırırdık." (Fetih: 25)

Ya alabildiğine onları öldürürler, ya da esir ederlerdi.

"O kâfirler kalplerine taassubu, câhiliyet taassubunu yerleştirdikleri zaman Allah, Peygamber'ine ve müminlerin üzerine huzur ve sükûnu indirdi, onları takvâ kelimesi üzerinde durdurdu. Zaten onlar buna daha lâayık ve ehil kimselerdi. Allah her şeyi bilendir." (Fetih: 26)

Müminler Allah-u Teâlâ'nın ezeli ilminde o kelimeye daha lâayık, hem de ehil idiler. Böyle bir kelime ile korunmak, müşriklerden daha çok onların hakkı idi. Çünkü Allah onlardan râzı olmuştu. Câhiliyet taassubunun sahibi olan müşrikler korunmaya lâayık değildirler. Nitekim müminler korundu, en güzel âkıbet onların oldu.

Kadınların İmtihani:

Resulullah Aleyhisselâm bu muahedenin şartlarına son derece saygı gösterdi. Hudeybiye'den Medine'ye döndükten sonra, bazı Mekkeli kadınlar İslâm dini'ne girerek Medine'ye gelmişlerdi. Resulullah Aleyhisselâm bu kadınları Kureyşliler'e teslim etmedi. Çünkü muahedenin geri çevrilmesini mecbur ettiği madde, yalnız müslüman olan erkekler içindi. Kadınlar buna dahil değildi. Aynı zamanda Kur'an-ı kerim de bu gibi müslüman kadınların, müşriklere iâdesini menetmiş bulunuyordu:

"Ey iman edenler! Mümin kadınlar hicret ederek size geldiği zaman onları imtihan edin." (Mümtehin: 10)

Sizin zanlarınızın imanlarında samimi olduklarına dair ağır basacak şekilde emareleri tetkik suretiyle onları sınavınız.

Onların imtihan edilmeleri, Allah'tan başka hiçbir ilâh olmadığına, Muhammed'in Allah'ın kulu ve Resul'ü olduğuna dair şehâdet etmeleri şeklinde oluyordu.

"Allah onların imanlarını daha iyi bilir." (Mümtehin: 10)

Siz onların hallerini tetkik etseniz dahi, durumu gerçek şekliyle bilemezsiniz.

"Eğer siz de onların inanmış kadınlar olduklarını öğrenirseniz onları kâfirlere geri döndürmeyin." (Mümtehin: 10)

Bu hususta sizin için kesin bir bilgi mümkün olmasa da, mümkün olabilen bazı soru ve cevaplarla bir tecrübe, yemin ve diğer hususlar gibi delillerden hareket ederek hüküm çıkarmak suretiyle en yakın zan kadar bir kanaat meydana gelirse, onları kâfir kocalarına geri vermeyin.

"Bunlar onlara helâl değildir. Onlar da bunlara helâl olmazlar." (Mümtehin: 10)

Mümin kadın müşrik erkeğe helâl olmaz, mümin erkeğin de müşrik kadınla evlenmesi helâl değildir.

"Onların bu kadınlara verdikleri mehirleri iâde edin." (Mümtehin: 10)

Hem eşini kaybedip, hem de maddi zarara uğramasın.

"Bu kadınların mehirlerini kendilerine verdiğiniz zaman onlarla evlenmenizde size bir günah yoktur." (Mümtehin: 10)

Çünkü İslâm'a girmiş olmalarıyla kâfir kocalarından ayrılık ve haramlık meydana gelmiştir.

"Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın." (Mümtehin: 10)

Yani dâr-ı harpten hicret etmeyip küfür üzere kalan kadınlarla aranızda evlilik alâkası kalmasın.

Nitekim Ashâb-ı kiram arasında eşleri müşrik olanlar vardı, hemen boşadılar.

"Onlara verdiğiniz mehri isteyin. Kâfir erkekler de hicret eden mümin kadınlara verdikleri mehirleri istesinler." (Mümteħine: 10)

Yani sizler Şayet giderlerse, kâfirlere giden eski hanımlarınıza vaktiyle vermiş olduğunuz mehirlerinizi isteyiniz.

Kâfirler de İslâmiyet'i kabul edip hicret eden eski hanımlarına vermiş oldukları mehirleri müslümanlardan isteyebilirler.

"Allah'ın hükmü budur." (Mümteħine: 10)

Ona riâyet lâzımdır.

"Aranızda O hükmeder. Allah bilendir, hikmet sahibidir." (Mümteħine: 10)

Kullarına uygun olanı çok iyi bilendir ve bu husustaki hükümlerini koymakta hakim olandır.

•

Şayet müminler kâfir hanımlarından ayrılmaları durumunda verdiklerini geri alamazlarsa bu hususta Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde Şöyle buyurmuştur:

"Eğer eşlerinizden biri kâfirlere katılır ve onlar da mehrinizi geri vermezlerse, siz onlardan bir ganimet elde ettiğinizde, eşleri gitmiŐ olanlara mehirlerinin karşılığını verin. İnanđınız Allah'tan korkun!" (Mümteħine: 11)

Müminler: **"Allah'ın verdiği hükme râzıyız."** dediler ve durumu müşriklere bildirdiler, fakat müşrikler bunu kabul etmediler.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Efendi Hazretleri'nin Hayat-ı Saadetlerinden İnciler ve Hatıralar (62)

Terakki Muhabbet İle Mümkün:

"Mânevi terakkinin muhabbet ile mümkün olduğu üzerinde bütün Evliyâullâh Hazerâtı ittifak etmişlerdir.

Muhabbet Hakk'tan gelir, halktan gelmez. O bir sermayedir.

"Yâ Rabb'i! Ne olur, kalbime muhabbet ihsan eyle, senin ihsanıyla muhabbet edeyim!" diye niyaz edilecek.

Mevlâ muhabbet ihsan buyurursa, o sermaye ile, O'nunla veyahut O'nun sevgilisi ile alış-verişe kabul edilir."

Niyet-i Halisa İle Tevbe:

"Niyet-i halisa ile tevbe eden bir insan kötü icraatlardan vazgeçer. Nefis ise içeriden, durmadan o işlerin tadını anmak ve yaptırmak ister.

İnsan içini de sükût ettirirse, o artık iç ve dış hâkimiyetini elde etmiş, tevbe kısmını tamamlamış olur. Bunlar tasavvufla olan işlerdir.

Artık ona, yoluna mani olacak şeylerin tedkiki düşüyor. Şeriat hilâfına hiçbir iş yapmayacak. Muhabbetullah'tan başka muhabbetlerle kalbini meşgul ettirmeyecek. Gaflette olan insanlarla ünsiyet etmeyecek. Bunlar insanı dünyaya bağlar.

Şöyle ki; insan çok çalışıp çok kazanma hırsına kapılır. Ailesinin, çoluk-çocuğunun üzerine fazla düşer. Çok kıymetli vakitlerini harcamış olur. Tevhidden mahrum, ibadet ve taattan yoksun kalır. İçini de nurlandıramaz.

Fakat bunları az yapan, zikri-fikri çok yapan kimse içini nurlandırır, Hazret-i Allah'ın sevgili kulları meyanına girer.

Ne oldu şimdi? Hakk geldi, bâtıl gitti. Cenâb-ı Hakk'ın lütuf tecelliyatı o insana isabet etti, şeytan ve nefsin arzuları sönüp gitti.

Yeterki bir kulu Hazret-i Allah kendisine yaklaştırsın ve râzı olsun, o kula hiçbir fenalık gelmez. Onun için ölüm de yok. Ne büyük saadet..."

"Fenâ" Mevzuatının Sık Sık Geçmesinin Hikmeti:

"Mânevi yolda birçok geçitleri vardır. Nefis bu geçitlerde her şeyi kendisine maletmek ister. Malettiği anda da helâk olur. Maledilmezse, O'nun ve O'ndan olduğu bilinirse, Hazret-i Allah lütfunu ihsan eder ve kolaylık verir.

Bu "Fenâ" mevzuatı sık sık geçiyor. İnsanın basitliğinden, nefsin acizliğinden bahsediliyor. Bu sizin tuhafınıza gitmesin. İşleyen motor toz kabul etmediği gibi, bunları daima mevzu etmekle gönül ister ki nefsin üzerine toz konmasın. Toz konsa tozu bile benimsemeye çalışır. Acizliğimizi unutmama, varlıktan, benlikten uzaklaşma hali üzerimizde devamlı kalsın istiyoruz.

Toz kadar bir nesne dahi varlık verir. Bir toz konar, onu kaldıramazsan bir toz daha konar derken kalp örtülür ve hakikatin kapanmasına sebep olur. Emaneti benimsememek gerekiyor."

•

"Malayâni havası içine bürünen insanlara Hazret-i Allah hakikati ihsan buyurmaz. O havanın içinde kendisini beğenme durumu hasıl olur.

Kim olursa olsun, kendini beğeneni Hakk beğenmez.

Her şeyden evvel aciz, mücrim ve günahkâr olduğumuzu bilmemiz ve itiraf etmemiz lâzımdır."

Bu Yol Hakikat Yoludur:

"Bu yolun içinde yapıcı olanlar da vardır, bilerek veya bilmeyerek yıkıcı olanlar da vardır. Yapıcı olan daima iyiliğe teşvik eder. Yıkıcı olan ise bozmaya ve karıştırmaya çalışır. Hiç kimse niyetinin meydana çıkmasını istemediği için yapıcı da yıkıcı da bir gibi görünür.

Fakat uyanık ve müdrük bir ihvan herkesin halini tartar, o kimselerin arasınıda olsa çıkardıkları ters bir kelimedenden niyetlerini öğrenmiş olur. Ne kadar da gizleseler, bu ters kelimeler devam ettikçe iç halleri meydana çıkar.

Bu idrak kişinin teslimiyeti nispetindedir. Yoksa teslimiyeti zayıf olanlar bundan hiçbir şey anlamaz."

•

"Bu yol hakikat yoludur, hareket yolu değildir. Biz, bize gönderileni alıyoruz ve lüzumunca meşgul oluyoruz. Hareket ehli ile de hiçbir ilgimiz yoktur. Her geleni dahi alamıyoruz, istihare ile alıyoruz.

Geçenlerde; "Fılan filan gelmek istiyor." dediler. Bazı rüyâlar görmüşler, ümidleri varmış.

Hayır hayır, alamayız dedik. "Efendim içerideydi!.."

Onları dışarıya bırakan içeriye almamız için emir vermedikçe biz içeriye almaya sahib-i selâhiyet değiliz.

Çünkü bize resmen buyrulmuştu ki:

"Gittikleri yeri bile helâk ettiler."

Onları alıp bende mi helâk olayım...

Bu yol gelsin gelsin yolu değildir!"

•

Çeşitli gruplarla bazı münasebetlerle sıklıkla ünsiyet etmek zorunda kaldığını söyleyen bir ihvana şu cevabı verdiler:

"Burası çok kaygan bir noktadır. İnsan kiminle görüşüp kaynaşırsa, onun haliyle halleniveriyor.

Meselâ; partici ile ünsiyet eden hemen particiliğe meyyâl oluyor. Herkes bulunduğu yeri methetmek ister. Ya o methettiği yerden Mevlâ râzı değilse!..

Belki o dalâlettedir diyemiyor insan.

Ömrümüz kısa, yolumuz uzun. En güzeli selâm verip geçmek.

Yolumuzu alalım, yoldan kalmayalım."

Hep Dünya!..

"Biz insanlar dünyaya o kadar meyletmişiz ki; aklımızda o, fikrimizde o, elimizde o, dilimizde hep o!

Bâki âleme giderken bunların hiç de faydası olmayacak.

Meselâ; bir insan var, bir memleket de onun, bir bina değil de bir memleket. Cenazesi giderken bu kadar malın-mülkün onun yanında sinek kanadı kadar

değeri kalıyor mu? Halbuki bütün ömrü onları toplamakla geçmişti. Onun değildi aslında, denemek için ona emanet verilmişti...

İşte biz bunu bilemiyoruz."

•

"Dünya bir haraphanedir. Dünyayı harap gören bir insanın içi o nispette sağlam ve düzgündür.

Dünyayı mamur gören ve muhabbet eden bir insanın içi ise haraptır."

•

"Kardeşlere şöyle diyoruz; herkese değer verelim. Çünkü bu toprağın neleri yetiştirdiğini sen bilmezsin, kime ne verdiğini de bilmezsin!"

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

EVLIYÂ-İ KİRAM -Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN "HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ" HAKKINDAKİ BEYAN ve İFŞAATLARI (185)

**Şeyhü'l-Ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî
-kuddise sirruh- (33)**

Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi

"ANKÂ-İ MUĞRİB FÎ MA'RİFETİ HATMÜ'L-EVLIYÂ ve ŞEMSÜ'L-MAĞRİB" KİTABI

"Hatmü'l-Evliyâ'nın Tâyini Hakkındaki Haberleri Tamamlayan Nükte:

O'nun (Hatmü'l-evliyâ'nın) ilim ve taatinin zenginliğine işaret eden kimse işaret ettiği vakit; daha önceki şerefli nüktede zikri geçen, onun en ulu nesepten oluşunu bilen kimse bilir, bilmeyen kimse bilmez. O da öyle bir kimsedir ki; işlere mülâkî olmuş ve gönlü açılmıştır, bu nüktenin tâyini sayesinde de ondan haberdâr olur. O'na yetişmek artık ona, tıpkı saat (kıyamet) gibi gelir. Bu hususta hastalığı bol olan kimsenin ise, onunla ilgili olarak kulağı da hastadır, onu diline dolamaktan aslâ geri kalmaz!

Halbuki onunla ilgisi bulunan bir kimse, bu "Hatm" hakkında; gerek Allah-u Teâlâ'nın Kitab'ında zikretmiş olduğu sırlardan, gerek Peygamber Aleyhisselâm'dan onun hakkında vârid olan haberlerden; gerekse Azîz Kitab'a dayanarak, onun makamları ve alâmetleri ile ilgili olarak zikredilenlerle ve isimleri ve sıfatları hakkında geniş biçimde izâh edilenlerle meydana gelen işten, (onu) kuvvetli bir biçimde çözebilir.

Allah seni teyid etsin, hikmetlerinin bilgisini sana versin ve onun kıdemini sana açıklasın!

Bil ki, velâyet bayrağının taşıyıcısı ve makamın ve gayenin nihayeti olan Hatm, hiç bilmezken "Hatm" oldu ve cesedlenmiş bir rûhâniyyet ve müteaddit bir ferdâniyyet içinde, dilemeksizin ve tasarruf etmeksizin iş onda vâroldu. Hatm'in cismî işi gizli ve örtülüdür. Hatm ile ilgili olarak açığa çıkarılan ise, (onun) yalnız makamî olan işidir. Ondandır, onun âlî makamıyla zuhur edecek herhangi bir velî yoktur. O ancak onun tâbîleri, ashâbî ve taraftarları cümlesindedir.

Görmez misin ki ^[52a] İlâhî emir "Hatm"i, Peygamber'imiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-in gönderildiği şeye göre velî yaparak; kulağını açmaya, ilâhî hükme tâbi kılmaya, ümmete karıştırmaya ve dönüp duran bazı bulutlardan yapmaya hükmetmiştir ve O'nun takdiri yerine gelecektir!

İşte "Büyük Hatm"den sonra gelecek olan bu velî hakkında cârî olan hüküm böyledir. Zirâ "Hatm" zamanla sınırlı değildir; taayyün edebilen bir makamın yeniden alevlenmesi iledir. Onun, feleğin hareketi ile bitişmesi uzak da değildir. ^[72] Buna göre onun zamanı, vakti ve devri, herhangi bir zamana nispet de edilebilir. Onun diğer mertebeler hakkındaki işi de tıpkı böyledir.

Azîz Kitab'ın, O'nun Makamları, Ahvâlinin Bilgileri ve Alâmetleri ile İlgili Açıklamaları:

Bil ki Allah-u Teâlâ, kendisine tâbi olunan en büyük imamı; velâyet bayrağının ve mûhürünün taşıyıcısı, cemaatin ve hikmet ehlinin öncüsü olan bu kerem sahibi "Hatm"i zikretmiş; Azîz Kitab'ının pek çok yerinde ondan haber vererek, bir ayırım ortaya koymak için, onun mertebesiyle ilgili olarak tembihte bulunmuştur.

İmam "Mehdî", kendisine tâbi olunan bir imam olduğu vakit, Peygamber'in Ehl-i beyt'ine mensup olacaktır. İş duyanlar kimi zaman (onu), onun sıfatı üzere bir şahsa benzetirler ve ondan dolayı onun kim olduğunu karıştırırlar.

İsâ Aleyhisselâm'a gelince; onun alâmetleri hususunda ise herhangi bir ortaklık ortaya konulmaz. Zira onun bir peygamber olduğunda hiçbir şüphe ve karışıklık yoktur.

"Hatm" ve "Mehdî" ortaya konulduğu vakit, kimi zaman her iki velînin ikisinin birden karıştırıldığı vâkî olur ve nefsin hastalıkları nedeniyle bir taassup husule gelir. Zira bu büyük işle ilgili olan şeyleri haber verebilmek, ancak keskin görüş ve basiret ehli olan için geçerlidir. Avâm'a gelince; onların sözü bizimkiyle bir değildir. Dolayısıyla onların parçaları birleştirip genişletmeleri de mümkün değildir. Onlar ancak âlimlerine ittibâ eder ve âmirleriyle iktifâ ederler. Âlimler ve âmirler onlara yalnız onu tarif eder; onlar da onun işaretleriyle yetinerek yalnız ona ittibâ ederler.

[52b] Hatta onu İsâ Aleyhisselâm'dır diye idrâk ettirerek, kendisini birtakım nimetler arasında, Evliyâ-i kirâm'ın makamını Hitâm'a erdiren en büyük imam olarak da gösterir ve yalnız İsâ Aleyhisselâm'ı göstermekle de yetinebilirler. Onun nihâî çerçevesi sizden çok çok ötededir; bâtınına girebilen ve gizlediklerini ele geçirebilen kimse dışında hiç kimse onu kestiremez. Zira onun haberini ancak Sübhân tevdî eder. O, onu ancak kendi velilerine izhâr eder ve onu iddia edenlere karşı da (onlara) yardım eder.

Bunu iyi anla!..

Bu fasıl, Kur'ân'ın Açıklamalarına ve Apaçık Sarîh Haber[ler]e Sahih Bir Şekilde Yerleştirilen Şeye Göre; Onun Doğumunu, Nesebini, Evini, Kabîlesini, Öleceği Âna Kadar Yapacağı İşleri, İsmi ve Annesi İle Babasının İsimlerini İhtivâ Eder:

Kur'an'da hem onun zikri, hem de ihvânının zikri yerleşiktir. Haber'e gelince; [73] bir yerde kendisine tâbi olanlarla birlikte zikredilmesi dışında, genellikle ihvânı olmaksızın zikredilir.

Ben Kur'an'da onun hakkında çokça mevcut olan açıklamaları, alâmetlerini ayırmak üzere, ondan haber veren mevzularla birbirine bağlayacağım.

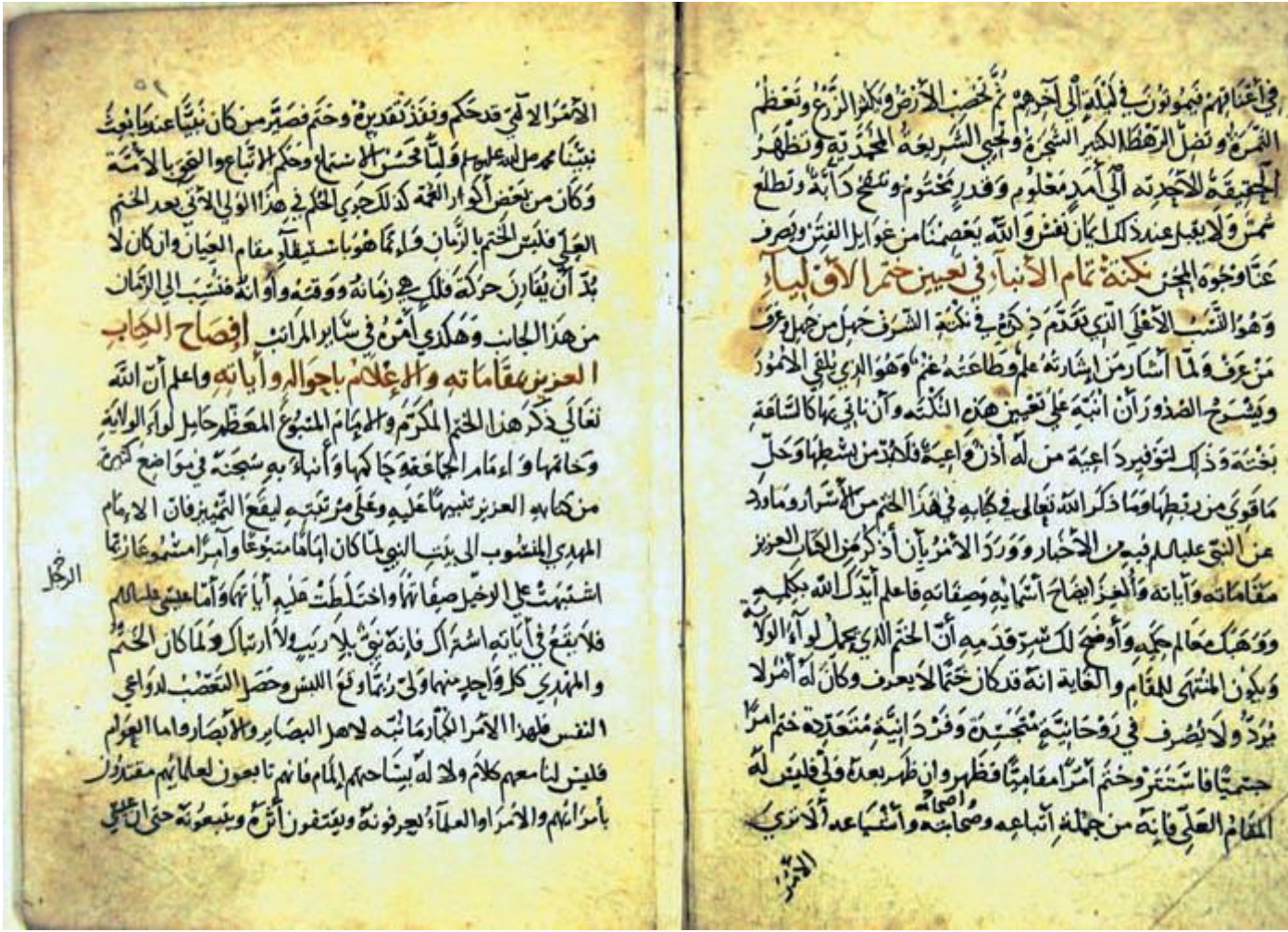
"Bakara"daki iki yer onun hakkındadır, onun alâmetleri ve bulunduğu yerler onda yer alır.

"Âl-i İmrân"daki dört Âyet'te ise; asıl vücûdundan önce ona gösterilen itinâ, cismî yaratılışının öncesinde onun şerefine kıvama erdirilişi, güzel eserleri ve müşâhade edilen fiilleri; nâkısığa, hatalara ve aykırılıklara karışıp, onları iyice şiddetlendikten sonra çözmesi ve (neticeye) bağlaması, korku ve çekingenliğin hiç değişmediği evi, peşinden gidenlerin onu bilemeyişini, onu tasdik halka vâcip olduğu ve Şer'î vesikaların ona tevdî edildiği mevzû edilir.

"Nisâ"da; asılsız sözlere rağmen, onun kendi zâtında Nûr'a ve temizliğe sahip olduğu, ihvânı ile birlikte O'na münâcaatta bulunduğu, O'nun meydanında dolaşıp durduğu, konuşmasındaki doğrulukla tek ve benzersiz olduğu, halkla O'nun arasını birleştireceği, [53a] etkili ve keskin bir uyarı için geleceği, öteden beri sürüp geleni parça parça böldürmeyeceği ve onun mertebesinin ve yerinin selîm akıllılar için apaçık ortada olduğuna dair dört yer vardır.

Sonra, Ebû Yezîd (el-Bistâmî) de İsrâ sûresi sahibinin isimlerinin izahında, Tevhid ve şirk isimleriyle ilgili münâcaatında ona delâlet eden şeyi zikretmiştir.

Şeyhü'l-Ekber Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin
Kitâb-ı Ankâ-i Muğrib'de, Hâtemü'l-Evliyâ'nın tâyini meselesine giriş yaptığı ve
Hâtemü'l-evliyâ'nın Kur'ân-ı Kerîm'de ve sahîh Haber'lerde zikredilen vasıflarını açıkladığı varaklar.
Süleymâniye Ktp. Şehid Ali Paşa, nr.: 1287, vr. 50b-51a.

Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (118)

Müeyyedüddîn Mahmûd el-Cendî -kuddise sırruh- (11)

Hatmü'l-Evliyâ'nın Toplayıcı Velâyeti ve Şefaati:

Şeyh Müeyyedüddîn el-Cendî -kuddise sirruh- Hazretleri, ilâhî velâyete mazhar olan bütün kâmillerin ruhlarını kendi bünyesinde toplayıp birleştiren ve bütün ilâhî isimleri ihâtâ eden Hâtemü'l-evliyâ'nın, kendisine Hâtemü'r-rusul'den intikâl eden bu lütuf nedeniyle, mahşerde "**Büyük ehadiyyet**"i elinde bulundurarak, ilâhî isimlere mazhar olan kâmil ferdlere hepsine şefaate edeceğini beyan buyurmuştur:

"Bil ki nübüvvet, risâlet, velâyet ve hilâfet mertebeleri, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-le toplanıp biraraya gelmiştir. O hem velî, hem nebi, hem de resul olarak bir Hâtem'dir. Hatmiyyet kemâli ve Muhammedî Hatmî ilâhî sûretin bâtını olması sâyesinde, velilerin ruhlarını toplayıp birleştirmeyi hâiz kâmil bir mazhar ve Muhammedî velilerin Hâtem'i olan en kâmil vâris de, verâsetini kendinde toplamış olduğu için Hâtemü'r-rusul'ün hasenâtından bir hasenedir. Çünkü nübüvvet âleminde de, velâyet âleminde de kâmiller cemâatinin öncülüğü onun olur ve şefaate kapısını açma hususunda âdemoğlunun Seyyid'i odur. Bu ise (onun), ilâhî isimlerin hazîrelerindeki fertlere şefaate eden, Muhammedî ilâhî sûret hakkındaki, toplayıp birleştirmeyi kemâlin hakikati olması nedeniyle.

Büyük ehadiyyet; hazîrelere, ilâhî isimlerin mazharlarına, ilâhî tecelliyâta, nebiler topluluğuna ve risâletler erbâbına galebe çalıp da, Muhammedî bir ferd olarak kendisine izâfe edilen 'Ferdiyyet'i ile onun da şefaate etmesi gerekince; Ehadiyyet'in kahır altında kullaşmış bir ferde varılır, şefaate hasıl olur ve onun şefaati ardarda gerçekleşir. Zira O merhametlilerin en merhametlisidir. Neticenin zuhuru için gerekli olan ferden peşpeşe şefaati meydana gelir ve Rahman şefaate kapısını açarak, kendi âlemindeki her isim ve ümmeti içindeki her peygamber üzerinde şefaatinin gerçekleştirir." ("Kitâbu Şerhü'l-Fusûs li'ş-Şeyh Müeyyedüddîn el-Cendî"; Şehid Ali Paşa, no.: 1240, 142^a-142^b yaprağı.)

Yani gerçekten o bunları yapacak, amma aslında o yapmayacak, Allah-u Teâlâ yapacak, kabuk olarak onu gösterecek, maske olarak onu ileri sürecektir. Bütün bu işleri Allah yapacak. O yok ki şefaati olsun! Bunun aslı ve özü budur. Niçin? İçinde O olduğu için, hüküm O'nun olduğu için. Mahlûk dediğin kişinin bir eşyadan hiç farkı yoktur. Çünkü eşyayı da yaratan Allah, mahlûku da yaratan Allah, nuru da yaratan Allah.

Onu O seçmiş. O o görünüyor, fakat içinde O var. İçindeki hükmü yürütüyor, onda perdede görünüyor. O perde oluyor. Allah-u Teâlâ perdeyi tarif ediyor, perde de O'nu tarif ediyor. İşin iç yüzü bu.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Bu Allah'ın fazl-u ikramıdır. Kime dilerse ona verir. Allah büyük lütuf sahibidir."
(Cum'a: 4)

Zaten O'ndan başka hiçbir şey yok. O yaratıyor, her şey O'nunla kâim. Görünenler hep resim. Çünkü her şey O'nunla kâim. Yer de öyle, gök de öyle, Arşurahman da öyle, insan da öyle. İçinde O var. Fakat O'nu bulan çok az. Ferdîyete döküldü. Herkes yaratılanı

görüyor, Yaratan'ı gören yok. O ise: "**Ol!**" diyor oluyor, "**Öl!**" diyor ölüyor, O'ndan başkası zaten yok. Amma herkes yaratılarda kalmış, Yaratan'da kalmamış, Yaratan'ı bulmamış. Aradaki fark budur.

Ona o izni verir, o kapıyı açar, izin verdiği kadar da iş görür, izin verdiği kadar şefaath eder. Niçin? Çünkü o haristir, bu harislik de Resulullah Aleyhisselâm'dan gelir.

Çok evvel şöyle bir sözümüz vardı: "**Allah-u Teâlâ lütuf ihsanda bulunursa, muhabbetle selâm verenden de geçmeyiz.**" demiştik.

O kime şefaath yetkisi verirse, ancak o şefaath edebilir. Bu yetki O'na âittir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"O'nun izni olmadan, katında kim şefaath edebilir?" (Bakara: 255)

Buna kim cesaret edebilir? Şefaath izni verilenler de hep O'nun rızâsı ve izni doğrultusunda yakınlarına ve dostlarına şefaath ederler. O'nun izin vermediği hiç kimse şefaath edemez. Mahlûkta hiçbir şey yok. Çünkü aslında mahlûkun kendisi hükümsüzdür.

Şefaath ancak şefaathata ehil olanlara fayda sağlar. Ehil olmayanlara o gün hiçbir şefaathçinin şefaathi fayda vermez.

Abdullah bin Ebi'l-Ced'a -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre şöyle söylemiştir:

"Ben Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-i şöyle buyururken işittim:

"Andolsun ki ümmetinden bir kimsenin şefaathiyle Temîmoğulları'ndan daha çok kimse cennete girecektir."

Ashâb-ı kiram:

"Senden başka bir kimsenin mi yâ Resulellah?" dediler.

"Benden başka bir kimse!" buyurdu." (Tirmizi - İbn-i Mâce: 1443)

Önce kapıyı Resulullah Aleyhisselâm açacak, sonra ondaki salâhiyet ona verilecek.

Ebu Saîd-i Hudrî -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz şöyle buyurdular:

"Şüphesiz ki cennetlikler, üzerlerindeki köşk sahiplerini sizin doğu ve batı ufkunda kavuşmakta olan parlak yıldızı gördüğünüz gibi görürler. Çünkü aralarında fark vardır."

Ashâb-ı kiram:

"Yâ Resulellah! Bunlar peygamberlerin yerleridir. Başkaları onlara ulaşamaz." deyince buyurdular ki:

"Bilâkis!.. Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, onlar Allah'a iman eden ve peygamberleri tasdik eden birtakım adamlardır." (Müslim: 2831)

Ebu Hüreyre -radiyallâhu anh-den rivayet edilen diğerk bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Onlar benim ümmetimden, âhir zamanda gelecek bir topluluktur ki; kıyamet gününde, tıpkı peygamberlerin haşrolunduğı gibi haşrolunacaklardır. İnsanlar, durumları gösterilip de onları gördükleri zaman, onların peygamber olduklarını sanacaklar. Tâ ki ben; 'Ümmetimidir, ümmetimidir!..' deyip de kendilerini tanıtıncaya kadar... Nihayet halk onların peygamber olmadıklarını anlayacak. Şimşek ve rüzgâr misâli geçip gidecekler, nurlarından mahşer ehlinin gözleri kamaşacak!" (el-Vesâyâ li-İbnü'l-Arabî, Hâlet Ef. no.: 198/2 486^a yaprağı)

Bu ihsan ve ikram karşısında bir mahlûk âciz düşer, şükretse edemez, bir şey yapsa yapamaz.

İşte onlara Allah-u Teâlâ'nın o lütfu bu olacak.

Resulullah Aleyhisselâm'ın: **"Hayır! Bunlar benim ümmetimdir!"** buyurması, bu şerefın hiç şüphesiz ki ona âit olduğunu gösterir.

"Siyah bayraklılar"ın fazileti bu yöndendir. Evet peygamber değil amma peygamberlik vazifesi ile muvazzif olanın bayraklılarıdır.

Hakîm et-Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri **"Hatm'ül-evliyâ"** kitabının: **"Hâtemü'l-evliyâ kimdir?"** sorusunun cevabını verdiği beşinci bölümünde buyurur ki:

"O onların efendisidir. Nasıl ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- peygamberlerin efendisi ise, o da evliyânın efendisidir. Ona şefaata makâmı tayin edilir ve o Allah-u Teâlâ'yı senâsiyla anıp, hamdiyle metheder; diğerk veliler de onun 'İlm-i billâh'; yani 'Allah-u Teâlâ'yı bilme' hususunda kendilerinden daha üstün olduğunu kabul ve tasdik ederler."

Yine Hakîm et-Tirmizî -kuddise sırruh- Hazretleri Hâtem-i veli hakkında:

"O şefaatta evveldir." buyurmuştur.

Karabaş Veli -kuddise sırruh- Hazretleri buyururlar ki:

"Bunun içindir ki Hâtemü'l-evliyâ da, Enbiyâ Aleyhimüsselâm'ın en efdâlinin hasenâtından bir hasene olur. Dilediğı herhangi bir kimseye şefaata kapısını açma yetkisi ona verilmiştir ve ilâhî isimler hususunda da onunla öne geçmiştir." (Kâşifü'l-Esrâr, Hacı Mahmud ef: no. 225, 24^b-27^b yaprağı)

Gerçekten de Allah-u Teâlâ bu zevât-ı kiram'a sonu çok evvel göstermiştir.

TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ

En Ağır Mesuliyet (3)

Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi

Şeytan Şeyhleri:

Şeytan namına çalışanlar, şeytanın hizmetçileridirler. Şeytan namına çalışırlar, şeytanın yapamayacağını şeyh kisvesi altında bunlar yapar.

Halk bunları görüyor ve irkiliyor, nefret edip tiksiniyor. "Tarikat bu mudur?" diyor. Tarikat-ı aliye'nin nezafetini kaybettirenler, tasavvuftan soğutanlar, İslâm'dan uzaklaştıranlar işte bu şeytan şeyhleridir.

Çünkü onlar Allah yolunun eşkiyalarıdır, yol kesicidirler. Allah yolunu ve Allah ehlini arayanların yollarını kestiler. Hem kendileri kesildiler, hem de yol kestiler. Ruhlarını öldürdüler, ebedî hayatlarını katlettiler.

Ağına düşürdüklerini çalıştırıyorlar, soyuyorlar ve kendileri yiyorlar. Bütün maddi ihtiyaçlarını bu şekilde temin ediyorlar. Her türlü nam, menfaat, şan, şöhret ve şehvetlerini bu yolla tatmin ediyorlar. Bunların hepsi şeytanın askeridir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Direk olmuş keresteler." buyuruyor. (Münâfikun: 4)

Mevkileri güzel, saltanatları yerinde, kisveleri herkesi imrendirir, fakat hepsi de cehennem direğidir.

•

O nefsini ilâh edinmiş ona tapınıyor. Gelenler de onun putuna taptığı için puthane oluyor, onları puthaneye sokmuş oluyor.

Hep onu överler, hep onu methederler. Hiçbir hakikati görmezler ve görmek de istemezler. Yalnız ve yalnız kendilerinin hakikat ehli olduğunu zannederler.

Onlar niçin bu hataya düştüler?

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Sâdıklarla beraber olunuz!" diye emir buyuruyor. (Tevbe: 119)

Mürşid-i kâmil'i bulmayanlar gerçek mürid olamazlar. Her ne kadar çalışsa da, bir gayret içinde bulunsa da faydası pek azdır, niyetine göre, ihlâsına göre istifade eder. Çünkü onlar bu emr-i ilâhî'yi dinlemediler, hakikati aramadılar ve hakikati bulamadılar.

Mürşid-i kâmil hükümsüz ve değersiz olduğunu bilir, hüküm ve değerini yalnız Allah-u Teâlâ ve Resul'de olduğunu görür. Kendisinin bir resimden, bir maskeden ibaret olduğunu, bir paçavradan ibaret olduğunu hem bilir, hem görür.

Fakat nefisine tapınanlar bunu görmek şöyle dursun; ilâhlık dâvâsına hâle getirir diye, işitmek bile istemez.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Hiç şüphesiz ki şeytanlar o insanları yoldan çıkarırlar. Onlar da kendilerinin hidayete erdirilmiş olduklarını zannederler." (Zuhruf: 37)

Ve dolayısıyla hiçbir söze ve hiçbir hakikate de yanaşmazlar.

Nitekim insanların pek çoğunun durumu böyledir. Hakikati aramadıkları için zandan kurtulamazlar.

Şimdi bu sözlerimize hayret ederseniz, ahirette aynel-yakîn karşılaştığınız zaman ne kadar haklı olduğumuzu görürsünüz. Nedamet çok, faydası hiç yok!

Nur Fırkası, Nâr Fırkası:

Allah-u Teâlâ'nın tayin ettiği Mürşid-i kâmil'ler ile sahtelerinin berzahı böyle olduğu gibi, müridlerin de terakki edenleriyle düşenlerinin iç durumu şöyledir:

Mürid "**Seyr minellah**"da tarikata girer, altı mektepten birincisi burada tamamlanır. Sonra "**Seyr ilâllah**", "**Seyr fillâh**", "**Seyr billâh**", "**Seyr anillah**" gibi Hakk'a tekarrübiyet seyrleri başlar.

Ezelî taksimât-ı ilâhî'ye mazhar olan müridanın hâli, kâli, fiili ayrıdır. Onların nasipleri ezelden ihsan edilmiştir. Kalbi "Arşurahman" olan Mürşid-i pâk'ın terbiyesinde nasibi kadar sülûk görüp, nefis derecelerini geçtikten; kalp, ruh, sır, hafâ, ahfâ'dan sonra nefis-i kül'ü de geçtikten sonra ruh ancak vücuda hâkim olur. Letâif ampulleri nurlanır. Her birinin kendine mahsus rengi vardır. Bu noktada Tarikat-ı aliye'nin zahiri kısmı geçilmiş olur. Bu da ancak Mürşid-i kâmil'in yardımı, müridin gayreti ile olur. Mürşid müridin merdivenidir, müridin yürümesi lâzımdır. İhlâs, taat ve takvâ şarttır.

Bu yolda Râbîta'nın çok büyük ehemmiyeti vardır. Terakkiyat bununla kaimdir.

Şu üç husustan da sakınmak gerekiyor:

1- Hilâf-ı şeriat.

2- İsrâf-ı kalbiye.

3- Gaflet ve kasvette olanlarla ünsiyet etmek.

Ve fakat Tarikat-ı aliye'nin bâtinî kısmı bundan sonra başlar.

Sâdıklarla beraber olmayı emreden Âyet-i kerime'ye ittibâ eden bir mürid, o dâirenin içine girmiş ve saâdete nâil olmuş oluyor. O dâire Fenâfillah dâiresidir.

Allah-u Teâlâ'nın ezelden bahsettiği feyz-i ilâhî'yi oradan alır. Başkasından alması imkânsızdır. Sâdik olmayana intisab etmek, boşa vakit geçirmektir.

Eğer bir de puthaneye girdiyse bütün yaptıkları boştur. O zikir yapıyor, fakat hayvan da zikir yapıyor.

Çünkü Âyet-i kerime'de:

"Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile tesbih etmesin. Fakat siz onların tesbihlerini anlamazsınız." buyuruluyor. (İsrâ: 44)

•

Bir kimse Tarikat-ı aliye'ye intisab ettikten sonra epey yol alır. Mürşid-i kâmil müridin ruhunu yükseltir, birinci tepeyi geçirir. Orada yol ikiye ayrılır.

Allah-u Teâlâ lütfu ile tecelli ettiği zaman mürid yukarıdan aşağıya doğru kendisini küçültmeye, varlığını yok etmeye çalışır, mahviyet haline bürünür, varlığını yitirir, hiçliğe iner. Yapıcılık, bilicilik, öncülük gibi sıfatlar bir bir zail olmaya başlar. Kendilerine şevk, teslimiyet, muhabbet, murakaba, tevekkül, vahdet ve hâl gibi lütuflar ihsan olunur. Bunlar "Nûriye" fırkası'na ayrılmış olanlardır.

İhlâslı kimsenin yürüyüşü böyledir. Nasibini aldıkça terakki eder. Nasibi varsa bir gün Fenâfişşeyh ve Fenâfirresul'den sonra Fenâfillâh'a da erer.

Gerçekten de Mürşid-i kâmil'in terbiyesi olmadan, nefis ve şeytanın kurduğu tuzaklardan kurtulmak mümkün değildir. Onun o terbiyesi bittikten sonra, onu alır Resulullah Aleyhisselâm'ın terbiyesine verir. Resulullah Aleyhisselâm'ın muhabbeti ondan sonra kazanılır. O muhabbet onun sermayesidir, o sermaye ile iş görür. Mürid bu noktada hem mürşidinin hem de Resulullah Aleyhisselâm'ın taht-ı terbiyesinde bulunur.

Zâhirî ulemâ bunların hepsinden mahrumdur, Fenâfirresul'e varmayan mürid de bundan mahrumdur. İlk tahsili bitirmeden üniversiteye geçmek mümkün olmadığı gibi, Fenâfişşeyh tahsilini bitirmeden Fenâfirresul'e geçmek mümkün değildir. "Geçtim" demek sözden ibarettir.

Sâdıkları bulmakla Resulullah Aleyhisselâm bulunur, Resulullah Aleyhisselâm'ı bulmakla Allah-u Teâlâ bulunur.

•

Bir de şeytana tutunanlar vardır. Tepede olduğu için herkese tepeden bakmaya başlar, çok yükseldiğini zanneder. *"Ben herkesten daha üstünüm."* der, herkesi küçük kendisini büyük görür. Kendisine paye verdiği anda olduğu yere çakılır. Hem düşer, hem helâk olur. Başkasını da helâk eder. Allah-u Teâlâ onun kalbini çevirdiği anda mukallid sınıfına düşer. Artık o bir yıkıcıdır. Çürük bir meyve, yanındaki meyveleri çürüttüğü gibi, o da o anda başkalarını hemen çürütür. Bunlar da "Nâr" fırkasıdır. Onlarda şekavet, gadap, harislik, tûl-i emel, gönlü boş şeylere bağlamak gibi haller vardır.

•

Hülâsa-i kelâm:

Bu gibi kimseleri Rahman seçmediği ve ileriye sürmediği için; annesi, babası, kardeşi seçtiği için, halk ileriye sürdüğü için, onlar şeytanın robotlarıdır.

Ha sahte peygamber, ha sahte müşid. Sahte peygamber de yol kesicidir, sahte müşid de yol kesicidir, eşkiyadır.

Sahte peygamber: *"Ben de peygamber'im. Allah-u Teâlâ'nın hükmünü tebliğ ediyorum."* der amma, aslında şeytanın tayin ettiği. Kendisi tayin etmediği için onun Allah-u Teâlâ ile hiçbir ilgisi yoktur. Ona tutunan şeytana tutunmuştur. Bunların âhirette kurtulmaları da mümkün değildir. Kesinlikle bunun böyle olduğunu bilin.

Bunlar ölü ile diri arası gibidir. Müşid-i kâmil, Allah-u Teâlâ'nın bahşettiğini verir. Diğerinin zaten ruhu ölmüştür, o ne verebilir?

Zira Allah-u Teâlâ onu lâıyk görseydi, onu tayin ederdi. Allah-u Teâlâ onu lâıyk görmemiş. Annesi, babası lâıyk görmüş. Şöhreti, nâmı gitmesin diye.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

İSLÂM İLMİHALİ

HACC (15)

HACC ve UMRE İLE İLGİLİ YASAK FİİLER ve CEZALARI (3)

4. Her Birinin Yapılmasından Dolayı

Fıtır Sadakası Kadar Tasadduk Gerektiren Yasaklar:

- Bir uzvun tamamına değil de, bir kısmına güzel koku veya yağ sürmek.
- Saç veya sakalın, yahut başka bir uzvun dörtte birinden daha az kısmını tıraş etmek.
- Bir el veya ayağın tırnaklarından bir kısmını kesmek veya bir el yahut ayağın tırnaklarının tamamını ayrı ayrı yerlerde, yahut değişik zamanlarda kesmek. Ancak her bir tırnak için ayrı cezâ gerekir.
- Başı bir gündüz veya gece süresinden daha kısa bir zaman örtülü tutmak.
- Bir gün veya bir geceden daha az bir süreyle dikişli elbise, topukları kapatan ayakkabı giymek veya başı örtmek.
- Kudüm veya vedâ tavafını, yahut herhangi bir nafîle tavafı abdestsiz olarak yapmak.
- Vedâ tavafının veya Sa'y'in dördüncü şavttan sonraki şavtlarını eksik bırakmak. Eksik kalan her şavt için ayrı cezâ gerekir.
- Cemrelere eksik taş atmak. Eksik kalan her taş için ayrı cezâ gerekir.
- Başkasını tıraş etmek. Tıraş ettiği kimse ister ihramlı olsun, ister ihramsız olsun.
- Üçten çok haşere, bit, çekirge vs. öldürmek.

5.Yapılmasından Dolayı Miktarı Belirsiz Tasadduk Gerektiren Yasaklar:

- Üçten az haşere, bit veya çekirge öldürmek.
- Vücudundan kıl koparmak. Bunları yapan bir kimse uygun bir tasaddukta bulunur.

6.Yapılmasından Dolayı Bedel (Değer) Ödemek Gereken Yasaklar, İki Kısımdır:

a.Karada Yaşayan Av Hayvanlarıyla İlgili Olanlar:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Ey iman edenler! Hacc'da ihramlı iken av hayvanı öldürmeyin! Sizden avı kasten öldürenin cezası; içinizden adâlet sahibi iki kişinin vereceği hükme göre ehli hayvanlardan, öldürdüğüne denk ve Kâbe'ye varacak bir kurbanlıktır. Yahut onun kıymeti kadarıyla kefâret olarak yoksulları doyurmak veya onun dengi oruç tutmaktır. Tâ ki yaptığıнын vebalini tatmış olsun.

Allah daha önce olanı affetmiştir. Kim bu suçu tekrar işlerse, Allah da ondan karşılığını alır. Allah Aziz'dir, intikam sahibidir." (Mâide: 95)

"İhramlı olduğunuz müddetçe kara avı size haram kılındı. Huzurunda haşrolacağınız Allah'tan korkun!" (Mâide: 96)

• İster kasten ister yanılma ile, bilmeyerek veya unutarak olsun, ihramlı iken karada yaşayan av hayvanlarını avlamak, avlayanlara yardımcı olmak veya yaralamak, kanadını kırmak, tüylerini yolmak, yumurtalarını almak... gibi davranışlarla bu hayvanlara zarar vermek haramdır, cezâ gerektirir.

Avlanan bir hayvan sebebiyle ödenecek kefaretin bedelini belirlemek için, bu hayvanın öldürüldüğü yerdeki kıymeti, adaletli iki kimsece takdir olunur.

Yasağı çiğneyen kimse; belirlenen bu bedeli dilerse her birine bir fitir sadakası miktarından daha az veya daha çok olmamak üzere istediği yerde fakirlere dağıtır. Dilerse her fitir sadakası miktarı için bir gün oruç tutar. Bir fitir sadakasını iki ayrı fakire vermek veya birkaç sadaka miktarını toptan bir fakire vermek câiz değildir. Bu gibi kimse dilerse takdir edilen kıymette bir kurban satın alabilirse, Harem bölgesinde bir kurban keser. Bu durumda takdir edilen kıymet, kurban değerinden fazla da olsa, artan miktarın sadaka olarak verilmesi gerekmez.

Tilki ve arslan gibi eti yenmeyen hayvanlara, koyun ve keçi bedelinden daha çok kıymet belirlenmez. Eti yenen hayvanların kıymetleri ise koyun veya keçi bedelinden daha çok olabilir. Av hayvanı ölmeyip herhangi bir zarara uğramışsa, sağlam durumu ile zarara uğradığı durum arasındaki kıymet farkı belirlenir. Verilen zarar, hayvanı kendini savunamayacak duruma sokmuşsa, ölü hükmünde tutulup, tamamının kıymeti belirlenir, verilen zarar iyileştikten sonra hayvanda herhangi bir eser bırakmazsa ceza ödemek gerekmez.

Bir Hadis-i şerif'te şöyle buyuruluyor:

"Harem hudutları içinde zararlı olan beş türlü hayvan öldürülür: Karga, çaylak, akrep, fare ve saldırgan köpek." (Buhârî. Tecrid-i sarîh: 866)

Bunları Harem'de ve ihramda iken öldürene günah yoktur, herhangi bir cezâ gerekmez...

ASHÂB-I KİRÂM -Radiyallahu anhüm- HAZERÂTI'NIN HAYATI

**"Ashâbım Yıldızlar Gibidir. Hangisine Uyarsanız Hidayeti Bulmuş Olursunuz."
(Beyhâkî)**

HAZRET-İ EBU BEKİR SİDDİK -Radiyallahu Anh- (31)

Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi

"Bu Kandili Söndürmeyiniz!"

Bir gün öğle namazından sonra Cebrâil Aleyhisselam yetmiş bin melek ile gelerek, En'am Sûre-i şerif'ini getirdi. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz o gece Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'in evinde bütün Ashâb-ı kiramı topladı.

Işık için bir kandil yakarak, En'am Sûre-i şerif'ini okudular.(*). Aradan geçen uzun zaman sonrası odada bulunan kandilin ışığı söndü. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz, Ebu Bekir -radiyallahu anh- Hazretleri'ne: **"Yâ Ebu Bekir, kandili ışıklandır."** buyurdular. Yeniden yanan kandilin ışığı bir saat sonra yine karardı. Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz yine: **"Yâ Ebu Bekir, kandilin ışığını çoğalt."** buyurdular.

Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh-, kandilin ışığını çoğaltmak için kalktı. Baktı ki kandilin yağı tamamen tükenmiş. **"Yâ Resulellah! Kandilde yağ kalmamış. Bu gece yağ alma imkânımız da yoktur. Kandil bize lâzımdır, Kelâm-ı Rabb'il-âlemîni okuyalım."** dedi.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz: **"Bir miktar tükürüğünden damlat!"** buyurdular.

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz buyururlar ki: **"Babam bir miktar ağzının suyunu, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in emr-i şerifi ile kandile damlattı. Kandilin ışığı çoğaldı. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emir ve fermanı ile şiddetli bir ışık oldu ki Ashâb-ı kiram'ın gözlerini kamaştırdı."**

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz buyurdular ki: **"Bu kandili söndürmeyiniz!"**

Kırk gün kırk gece boyunca o kandil, Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz'in evinde yanarak etrafı aydınlattı. Bir gün, bir münafık Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ-

Vâlidemiz'in evine geldi. Devamlı yanan o kandili gördü. "Ne acaip kandil, kırk gün, kırk gecedir sönmez!" dedi. Ve o saatte, o kandil söndü.

Cebrâil Aleyhisselâm gelerek şöyle buyurdu:

"Yâ Muhammed! Allah-u Teâlâ Hazretleri şöyle buyurur: Ben fena bakışlı kullar da yarattım. Eğer o münafığın gözü olmasaydı, kıyamete kadar o kandil Ebu Bekir'in ağzının suyunun bereketi ile sönmez idi."

(* En'am Sûre-i Şerif'inin Muhtevası:

Bu Sûre-i Celile umumiyetle iman esaslarının ana meselelerini, Tevhid delillerini mevzu etmektedir. Ayrıca Resulullah Aleyhisselâm'a yapılan itirazlara cevaplar verilmekte, karşılaştıkları sıkıntı ve zorluklar sebebiyle üzülen Azîz Peygamber'e ve Ashâb-ı kiram'ına ümit ve tesellîler bahşedilmektedir. **13.** Âyet-i kerime'ye kadar; Allah-u Teâlâ'nın vahdaniyetinin, kudret ve azametinin, öldükten sonra yeniden dirilişin kesin delilleri açıklanmakta, müşriklerin sapık inanışları reddedilmekte, kötü âkıbete uğrayacakları ikaz ve ihtar edilmektedir. **25.** Âyet-i kerime'ye kadar; Allah inancı gönüllere zerkesilmekte, şirk reddedilmekte, Resulullah Aleyhisselâm'ın risâletine en büyük şâhidin bizzat Allah-u Teâlâ olduğu ilân edilmektedir. **33.** Âyet-i kerime'ye kadar; kâfirlerin ahirette karşılaşacakları durumlar tasvir edilmektedir. **74.** Âyet-i kerime'ye kadar; Resulullah Aleyhisselâm'ın peygamberlik vazifesi esnasında karşılaştığı güçlükler, müşriklere karşı nasıl bir tavır koyduğu, geçmiş ümmetlerden, yapılan uyarıları unutanların köklerinin kurutulduğu, sonra gelen inkârcıların da kurutulacağı, gaybın anahtarlarının O'nun katında olduğu, O'nun ilmi dışında bir yaprağın bile düşmediği, hayvanların da insanlar gibi birer ümmet oldukları, uykunun küçük ölüm olduğu, gerçek hidayetin Allah'ın hidayeti olduğu beyan edilmektedir. **91.** Âyet-i kerime'ye kadar; İbrahim Aleyhisselâm'a melekûtun gösterildiği, Rabb'ini nasıl aradığının hikâyesi, müşriklerle mücadelesi açıklanmaktadır. **109.** Âyet-i kerime'ye kadar; ilâhî kudret ve azameti takdir edemeyen birtakım münkirlerin sapıklıkları, yalancı peygamberle ilgili ilâhî ihtar, Allah-u Teâlâ'nın her an tekrarlanıp duran ULûhiyet ve Ehadiyet delillerinin gözler önüne serilmesi, görenle görmeyenin durumu açıklanmaktadır. **154.** Âyet-i kerime'ye kadar; hidayet ancak Allah'tan geldiği, besmelesiz kesilen hayvanların etlerinin yenilmesinin haram olduğu, müminle kâfirin kıyası, göğüsleri İslâm'a açılanların saâdeti, üzerlerine murdarlık indirilenlerin felâketi, ekin ve meyvelerin öşürünün verilmesinin gerektiği, haram yiyeceklerden ve haram davranışlardan bazıları, geçmişte yahudilerin nasıl cezâlandırıldıkları, doğru yolun Allah yolu olduğu arz edilmektedir. **154.** Âyet-i kerime'den itibaren mütebaki Âyet-i kerime'lerde ise Musa Aleyhisselâm'a Tevrat-ı şerif'i indirmiş olduğu, dinde ihtilâf ve tefrika yapmanın korkunç âkıbeti, bölücülük yapanların İslâm dâiresinden atıldığı, kulluktan tardedildiği, insanların birtakım nimetlerle de imtihan edildikleri beyan edilmektedir.

Türkiye, Büyük Devlet Kategorisine Terfi Etti!

Uğur Kara – Aralık 2015
Gündem - Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s.43

Rusya Türkiye'yi küçümsemenin bedelini ödedi. Karizması çizildi. Türkiye de vatan sözkonusu olduğu zaman yapabileceklerini tüm dünyaya göstermiş oldu. Putin istemese de Türkiye'yi sınıf atlamaya zorladı. Türkiye de istemeyerek de olsa süper güce kafa tutabilen büyük bir ülke konumuna yükseldi.

Türkiye gerekeni yaptı, "Harim-i ismet"ine tecavüz eden Rus savaş uçağını düşürdü.

Son yıllarda hızlı bir teknolojik atılım yapan savunma sanayiimiz sayesinde bileğimiz güçlenmişti. Yüreğimizin de güçlü olduğunu gördük ve gösterdik. Elhamdülillah.

Bu millete, ayağa kalkamasın diye yıllardır "Aşağılık kompleksi" pompalayan Batı ve içerideki uzantıları ölümcül bir darbe daha aldı.

Bu kararlılığı ve cesareti gösterenlere teşekkür ederiz. Hazret-i Allah vatanımıza zeval vermesin.

Bundan sonrası akıllı ve dirayetli bir siyaset.

Mühim Bir Hatırlatma:

Yaşanan olayın ayrıntılarını irdelemeden önce savunma sanayiimiz ve silah üretimimiz hakkında mühim bir hatırlatmada bulunmak isteriz. Zira bu hadise göstermiştir ki harp tehlikesi her an mevcuttur ve daha da önemlisi en büyük ordularla, Rusya ile, Amerika ile harp etme tehlikesi vardır. Çünkü bu ülkeler Türkiye'nin çıkarlarını çığneye çığneye, İslâm ülkelerini tarumar ede ede ilerliyorlar.

Savunma sanayiimizi irdeleyen yazılarımızda; elde edilen muvaffakiyetleri büyük bir iftiharla dile getirirken hep şunu da söyledik: "Vakit iyice daraldı, daha hızlı çalışmalıyız."

Birçok şeyi kendimiz yapıyoruz. Ancak yapacaklarımız var. Savaş jetimizi, balistik füzemizi, uçak gemimizi, elektronik harp araçlarını, insansız araçlarımızı, uydumuzu yapmaya başladık. Ancak 8-10, 10-15 sene beklemeyelim. 1-2, 3-5 adetle yetinmeyelim. Harpteymiş gibi büyük bir gayret gösterelim. Gerekirse devlet para, insan gücü takviyesi yapsın.

Yakın bir gelecekte büyük bir dünya savaşı ve arkasından çok daha büyük bir savaş var. Ondandır Kerkük'e doğru Irak ve Suriye'ye girme ihtimalimiz var, Yunan Harbi var.

Üçüncü Dünya Harbi yakın. Müslümanların esas büyük savaşı ise Üçüncü Dünya Harbi'nden sonra. Bu harp Hadis-i şerif'lerde Resulullah Aleyhisselâm'ın Antakya harbi dediği, İslâm kaynaklarında Melhame-i Kübra olarak geçen, Hıristiyanların Armagedon dedikleri Hazret-i Mehdi zamanında yaşanacak olan harptir.

Hadis-i şerif'lerde bu harbin çok çetin olacağı, düşmanın (Rum'un yani Amerika öncülüğündeki Hıristiyan ülkelerin) bütün gücü ile müslümanlara saldıracağı, nihayetinde zaferin müslümanlara ait olacağı, ancak misal bir babanın yüz evladı olsa, birisi hariç hepsinin öleceği haber verilmektedir.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sirruh- Hazretleri bu harplerin vaktinin yaklaştığını haber vermişlerdi. Allah-u alem yirmi-otuz sene içerisinde çok büyük hadiseler yaşanabilir, bu harpler zuhur edebilir. Dikkat ederseniz Suriye-Irak tam bir kaynayan kazana dönüştü. Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sirruh- Hazretleri'nin buyurduğu gibi **"Bir kıvılcıma bakıyor."**

Hiç şüphemiz olmasın küffar hazırlanıyor. İslâm dünyasındaki bütün devletlerin yıkılmak istenmesi, bütün orduların dağıtılmak istenmesi bu yüzdendir ve bilinçli bir siyasettir. Bu siyasetin arkasındaki birinci ülke İsrail ve küresel siyonist çetedir. Bunların arkasından Amerika ve İngiltere gelir.

Diğer yandan siyonist çete Amerikan-Rus harbini hazırlıyor. Türkiye'yi bu harbe sürüklemeye çalışıyor. Çünkü hem İran, hem Rusya siyonist çeteyi, İsrail'i çok rahatsız etmiş durumda. İngiltere de bu ateşe odun taşıyor. Avrupa'yı da kendi derdine düşürmeye çalışıyorlar. Binaenaleyh herkesin bir hesabı, kendine göre bir planı ve çıkarı var. Petrol var.

İran'ı vurmak azmindeler. Üçüncü Dünya Harbi çıkarsa Rusya da dağılır. Arabistan ve Mısır da hedefte. Bölgede devlet namına, ordu namına bir şey istemiyorlar. Türkiye de hedefte ancak güçleri yetmiyor, daha doğrusu Hazret-i Allah'ın lütuf ve desteği ile, sevgililerinin, İslâm ümmetinin duaları ile ayakta duruyoruz.

İran ve Rusya'nın yıkılması Türkiye'nin önünü açabilir. Diri ve dirayetli durursak önümüzde çok ciddi gelişmeler var. Suriye nihayetinde bize kalabilir. Kafkaslar, Balkanlar, Orta Asya, Rusya'nın içindeki özerk cumhuriyetler başıboş kalabilir. Bu boşlukları dolduracakmış gibi hazırlıklar yapmamız, bu ülkeleri yönetecekmiş gibi fikir ve bilgi altyapımızı oluşturmamız lazım. Her bir ülke için, her ülkenin içindeki millet ve gruplar için ayrı bir çalışma masası kurulması lazım. Buraları yönetecekmiş gibi, yönetici atayacakmış gibi hazırlık yapması lâzım.

Dünya tarihi bir harp tarihidir aynı zamanda. Daha yeni sayılabilecek bir tarihte dünya iki büyük savaş yaşadı. Bu arada irili-ufaklı yüzlerce savaşta milyonlarca insan ölmeye devam etti. Halen de öyle.

Binaenaleyh buna göre hazırlanalım. Silah sanayiimizi geliştirirken "İhtiyacımızı yerli karşılayalım." mantığı güzel ama eksik bir mantık. "Büyük hadiseler yaklaşıyor, tahkimatımızı süratle yapalım." zihniyeti ile hareket etmemiz lâzım. Durum hakikaten çok ciddi.

Pervasız Rusya:

Rusya'nın Suriye'ye yerleşip, Suriye'nin hava kuvvetleri gibi hareket etmesinden sonra Suriye'de hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı biliniyordu. Ancak birkaç yıl önce birisi çıkıp, ilk çatışmanın Türkiye ile Rusya arasında olacağını, Türk-Rus ilişkilerinin bu kadar hızlı bir şekilde bozulacağını söylemiş olsa herhalde kimse inanmazdı.

Putin emperyalist Batı'nın karşısında Rusya'yı yükseltirken kazandığı bütün sempatiyi kısa zamanda yıkıp yok etti. Bütün Doğu Avrupa ülkelerini, Baltık ülkelerini, Kuzey Buz Denizi'ne komşu ülkeleri ve Türkiye'yi kaybetti. Rusya'yı İran, Suriye, Ermenistan ve biraz da Çin'den başka dostu olmayan bir ülke durumuna getirdi. Pervasızca Türkiye'nin üzerine gelip, "Harim-i ismeti"ni çiğneyerek Türkiye'yi silahlı müdahalede bulunmak zorunda bıraktı.

Putin'in pervasızlığı aptallık boyutuna ulaştı. Hem Türkiye'nin büyük destek verdiği Türkmenleri -bütün ricalarımıza rağmen- İran ve Lübnan Hizbullahı militanları ile bir olup bombalayacaksın, işgal etmeye çalışacaksın, hem de Rus uçakları bölgeyi bombalamak için Türk hava sahasını çiğneyerek geçecek. Bu kadar pervasızlık, bu kadar aşağılama, bu kadar izansızlık olabilir mi?

Sonuç ne oldu? Türkiye izzet-i nefsinin müdafaa etmek zorunda kaldı. Ancak aynı zamanda şöyle de bir şey oldu: Türkiye büyük devletler sınıfına terfi etti. Putin istemese de Türkiye'yi sınıf atlamaya zorladı. Türkiye de istemeyerek de olsa süper güce kafa tutabilen büyük bir ülke konumuna yükseldi. Putin'in karizması çizilirken, Türkiye; Rus uçağı düşürebilen bir askerî güç olduğunu göstermiş oldu. Bu durum şüphesiz bölgedeki her ülkeye de bir mesaj niteliği taşıyor. Müttefik görünümü sinsi düşmanlar cephesinde de durum böyle.

Rusya uzun zamandır Batı'ya askerî meydan okumalarda bulunuyordu. Batı'nın harpten kaçınan tavrını iyi okuyan Putin, tehditlerini pervasız işgallerle taçlandırdı. Rusya, kendisine atfedilen "ayı" sıfatını ne kadar hakettiğini cümle aleme teşhir ederken geldi Türk sınırına tosladı.

Küresel süper güç olma iddiasındaki bir devletin Türkiye gibi bir ülkeyi, hele ki Ortadoğu'da yanına alamasa bile karşısına almaması gerekir. Oysa Rusya "Alemin ayısı benim, kimseyi dinlemem, çiğnerim, istediğimi yaparım, bana ses çıkartamazsın." edasıyla hareket etti. Türkiye'nin bütün taleplerini görmezden geldi. Türkiye'nin çıkarlarını aleni bir şekilde çiğnemekte beis görmedi. Amerika ve şürekasının pasifliğini fırsat bildi. Türkiye sesini çıkartamaz zannetti. Oysa Türkiye çok zaman Batı'nın tepkilerini göğüsleyerek Rusya ile ticaretini ve yakınlığını artırmıştı.

Putin Rusyası bu pervasızlığı ile dünya savaşı çıkarmak isteyenlerin ekmeğine yağ sürüyor. Rusya böyle hareket ettiği müddetçe savaş çıkartmak isteyen siyonist çetenin fazla gayret göstermesine gerek kalmıyor.

Rusya'nın Türkmen Bölgesi'ne Saldırması

ABD-PYD İttifakına Hizmet Ediyor:

Amerika, Rusya, İsrail, İngiltere bilimum küffarın PYD'yi Suriye'de ana aktör haline getirmesi hiçbir ülkenin Türkiye'nin menfaatini ve toprak bütünlüğünü düşünmediğinin en büyük kanıtı. Türkiye askerî ve siyasî baskısını kullanarak Amerika ile belli bir anlaşmaya vardı. Fırat'ın batısında hiçbir şekilde kendisine düşman bir yapıya müsaade etmeyeceğini

deklare etti. Amerika da bir yerde bunu kabul etmek zorunda kaldı. Ancak tam da bu esnada buradaki alanı doldurması gereken yerel unsurlara ve özellikle Türkmenlerin yaşadığı bölgeye Suriye-İran-Hizbullah kara gücünün Rusya'nın ağır bombardıman desteği altında saldırması Türkiye'nin sırtına vurulan bir hançer oldu. Hoş Rusya ve şürekası bütün güçleri ile saldırmasına rağmen istedikleri başarıyı elde edemediler. Ancak hançeri sırtımıza önce Putin vurdu. Türkiye de karşılığını verdi.

Burada akla gelen bir soru var:

Rusya'nın bu hareketi ile PYD'nin önünü açma noktasında İngiltere, İsrail, Amerika ile aynı çizgiye gelmesini nasıl yorumlamamız gerekmektedir? IŞİD belasının arkasındaki ana aktörlerden olan ve bugünlerde hiç sesi çıkmayan İngiltere bu karmaşık durumun neresindedir? Herkes IŞİD ile savaştığını söylüyor, ancak kimse IŞİD'in yok olmasını istemiyor. Zira herkes çıkarını, menfaatini, siyasi hesabını IŞİD bahanesine dayıyor. Amerika da öyle, İsrail de öyle, Rusya da öyle, İngiltere'si de öyle.

Türkiye'nin Suriye Politikası,

Doğru mu, Yanlış mı?

Bu sorunun tartışılma yeri bu olay değildir. Zira Türkiye'nin savaşa girme tehlikesinin olduğu bir durumda herkese düşen gönüllerde kararsızlık husule getirecek tartışmalardan sakınmak, birlik ve beraberliğimizi pekiştirmeye çalışmaktır.

Üstelik Suriye artık geri dönüşü olmayan bir duruma düşmüştür. Artık bundan sonrasında bakmamız gerekmektedir. Buna baktığımızda da Türkiye Suriye'de işgal gibi algılanabilecek bir duruma girmeyecek olsa da kurmay desteği ile bölgedeki ağırlığını ortaya koyması gerekiyor. Nitekim basına yansıyan haberlerden bu yönde bir hareket içinde olduğumuz anlaşılıyor.

Muhterem Ömer Öngüt -kuddise sırruh- Hazretleri, ilk Körfez Harbi günlerinde Türk hükümetini eleştirirken işi "Saddamcılık" boyutuna getirenler için yazdıkları bir yazılarında şöyle söylemişlerdi:

"İrancılar İran'a hayran, Saddam'cılar Irak'a hayran, dinsizler komünistliğe hayran... Hayran oldukları yerlere gidiversinler."

Sanki bugünler için söylenmiş bir söz değil mi? Üçüncü kelimeyi şöyle de tevil edebiliriz:
"Rusçular Rusya'ya hayran"...

Herkesin hayran olduğu bir yer var.

Biz vatanımıza hayranız.

Herkes hayran olduğu yere gitsin.

ÇOCUK DİLİ

Canan Büşra Kara – Aralık 2015
Hakikat Aylık İslâm Dergisi
s.46

0-6 yaşta çocuğun ruhuna hitap eden en önemli şey "oyun"dur. Çocukla sağlıklı iletişimin yolu onunla oynamaktan ve oyununa saygı göstermekten geçer.

Ebeveynler ve eğitimciler çocukların "Dil"inden anladıkları ölçüde onların eğitiminde ve kişilik gelişiminde başarılı olurlar.

"Çocuk dili" deyince akla iki şey gelir:

İlki çocukların konuşmayı öğrenme döneminde kendilerini ifade etmek için kullandıkları çocuksu konuşma dilidir.

İkincisi ve daha önemlisi "çocuğun ruh dilinden" anlamak, özellikle 0-6 yaş çocuklarının eğitiminde en önemli şeyin "oyun" olduğunu bilmektir.

"Çocuk dili" denilince birçok insanın aklına ilk gelen şey, çocukların çocuksu konuşma dilidir. Zira çocuk ilk önce sesleri duyar, daha sonra duyduğu sesleri kayıt eder. Dilin gelişim aşamaları ile her gelişim döneminde de, daha ustaca taklit ederek 5 yaşına kadar dil gelişimini tamamlar.

Yalnızca birçok ebeveynin çocuğun işitme döneminin dünyaya geldikten sonra başladığına inanması yanlış bir bilgidir. İşitme dönemi ile ilgili çok önemli bir püf noktası, bebeğin sesleri duyma sürecinin, anne karnında 3 aylık iken tamamlanan kulak gelişimi ile başlamakta olduğudur. Zaman zaman kendimizin yahut yanımızdaki bir başka kişinin iç organlarından gelen sesleri duyabiliyorsak, anne karnında gelişmiş bir kulağın da aynı derece bizi duyduğuna inanmamız ve bunun için de o kulağı güzel seslerle ve sözlerle beslememiz gerektiği aşikârdır.

Dünyaya gelen bebek zaman ilerledikçe kendince ses denemeleri yapmaya başlar, zaman geçtikçe de kendince ürettikleri sesleri bir amaç için çıkartmaya başlarlar.

Örneğin; suya "Ma" gezmeye "Adda" gibi kelimeler kullanırlar. Bu süreç ebeveynleri heyecanlandırmakla birlikte, bütün aileyi de eğlendirmektedir. Ebeveynin çıkarılan sesin hangi amaç için çıkarıldığını anlayıp, çocuğu amacına ulaştırması; dahası ebeveynin de günlük kullandığı dil yerine bu çocuksu dili kullanması, örneğin; "Hadi adda titiyoruz" gibi geri bildirimler yapması çocuğun sağlıklı dil gelişimini farkında olmadan engellemektedir.

Oysa ki "Anne ma!" diyen çocuğa "A sen benden su istiyorsun. Buyur sana su" diyerek yeni ve doğru sesler ve sözler ile çocuğun haznesine çok büyük bir zenginlik katabiliriz. Başka bir zenginlik sağlayan teknik de konuşurken virgüllü konuşma tekniğidir.

Örneğin; yere düşmüş bir yastığı işaret ederek "şunu yerden kaldırırs mısın?" demek yerine "Köşe koltuğumuzun mavi, sarı, yeşil yaprak desenli yastığını yerden kaldırıp diğer yastıkların yanına koyar mısın?" gibi cümleler kullanmaktır.

Ve tabii ki çocuğu; 3 yaşından önce TV karşısına oturtmamak; ona bol kitap okumak; duygusal ve sosyal paylaşımlar ile desteklemek; dil ve yüz kaslarının gelişmesi için pre ağırlıklı beslememek de dikkat edilmesi gereken önemli hususlardır..

"ocuk dili "denilince akla gelen ikinci şey ise "ocuğun ruh dilinden" anlamaktır. Bunu anlamanın yolu da 0-6 yaşta çocuğun ruhuna hitap eden en önemli ve tek şeyin "oyun" olduğunu bilmektir. ocukla gönülden oynamak, oynarken oyuna ve oyuncağa saygı göstermektir. Çünkü saygı sevgiyi getirir. Sevginin olduğu yerde bir güven ortamı oluşur. Ve karşılıklı bir iletişim başlar. Sağlıklı bir iletişimin olduğu yerde ise artık hiçbir engel yoktur.

Oyuncak, ocuğun dilidir. Çocuklar ancak oyun sırasında günlük hayatında ifade etmekte zorlandığı öfke, üzüntü, kıskançlık gibi olumsuz duyguları özgürce yaşarlar. Oyuncaklar ve oyunları birebir i dünyalarını yansıtır.

Ancak bunun gerçekleşmesi için çocuğun doğru oyuncakların yer aldığı bir odada, koşulsuz bir kabul ve şefkatle oyun oynaması sağlanmalıdır.

İşte bu ortamı sağlayan ebeveyn ve eğitimciler, artık bir nakış gibi, işlenmesini bekleyen en değerli varlığı istedikleri renk, şekil ve model işleyebilirler.

Hiç şüphesiz "Ağaç yaş iken eğilir".

Özellikle gelecek nesli elinde tutan ve mmet ruhu taşıyan eğitmenlerin ve ebeveynlerin bu dili çok iyi bilmeleri ve bilinçli şekilde de uygulamaları gerekir.

ocuk dili; meleklerin dili gibidir. Günahsız, saf ve temiz.

ocuk diline kulak verenlerden olmak duası ile...